

512342

వ్రతి దిన చువక టిం వంబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 16-వ తేది శుక్రవారము { సంచిక
Vol 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ ద్వాదశి { No 11.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారడోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
వెంకటము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు కెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

పుష్టికర మైనది! బలకర మైనది!! ప్రాణాధార మైనది!!

కాయసిద్ధిమకరద్వజ (రిజిస్టర్డ్)

ప్రస్తుత కాలమునందు గల గొప్ప జనరల్ టూన్ గుళికలు

నరముల బలహీనత, అపరిశుద్ధమైన రక్తము, రక్తహీనత, జ్ఞాపకము లేకపోవుట, మైకముగానుండుట, గుండె కొట్టు
కొనుట, క్యాసకాశము, ఊయ, సకల ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులు, ఆకలి మందగించుట, అతిసారము, గ్రహణి, వాంతిభేది,
జ్వరములు, పీపునొప్పి, జీర్ణలోపత్యము, స్వప్నస్థలనము, నపుంసకత్వము, సెగరోగము, మేహస్రావము, సిఫిలిస్, కొద్ది
కాలమునుండి, దీర్ఘ కాలమునుండి యున్న మేహవ్యాధులు, ఎక్లమా, అన్ని చర్మవ్యాధులు, మచ్చలు, కుష్ఠము మొదలగువానికిది
అసాధారణమైనట్టియు, నిజమెట్టి నివారిణి.

తూర్పుయిండియాలో నున్న ప్రధాన వైద్యులచేతను ప్రజలచేతను శిఫార్సుచేయబడి, ప్రశంసించబడియున్నది.

20 రోజులకు సరిపోవు 40 గుళికలు. ధర రూ. 10 లు మాత్రమే. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును.

భిషగ్గర్త పండిత డాక్టర్ ఇ. ఎస్. గోపాల్, (మ.ప్రసిద్ధమైన నాడీపరీక్ష నిపుణులు
ప్రధానవైద్యులు డైరెక్టరు.)
పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి, (వైద్యులు అడు మేనేజింగు డైరెక్టరు)

ది టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్,

44, గోవిందపు నాయక వీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 278, మద్రాసు.

వ్రాసిన వారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. అన్ని జిల్లాలకు ఏజంట్లు కావలెను. తక్షణమే వ్రాయుడు.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్వారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు సెగరోగములను నివారించి మూత్రము
నిడుచునప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్
లతోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తము లేకుండ తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఛారీప్సము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఛలైనను యెన్నిసంవ
త్సరములనుండియున్న మూర్ఛలైనను గ్వారంటీగా కుదుర్చును.
సెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపాడలనే గాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాణి
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంటు:—ఇండియన్ యిండ
స్ట్రియల్ హోము గుంటూరు.”

ఏజెంటు కావలెను.

131

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లవర్ణమును
కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతిలేయ ప్రేమను
కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0
3-17 త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ-రాష్ట్రచంద్రపురంపొద్దు, గోదావరి.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బెంగళూరు, మచిలీపట్టణము.

మూలధనము రు. 10,00,000
బాంకీచేయబడినటువంటిన్ని,
వనూలుచేయబడినటువంటిన్ని,
మూలధనము. } 1,00,000

కరెంటు అకౌంట్లపై రోజు
వారి నిలువమొత్తములకు వడ్డీ యివ్వబడును.

అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారముచేయబడును. వివరములకు బ్యాంకుపేర వ్రాసిన బడయగలరు.
గజ్జల శ్రీరామమూర్తి భో. పట్టాభినీతారామయ్య,
కార్యదర్శి. మేనేజింగు డైరెక్టరు.

గాకయని, మాత్రుభూమికి జయమగుగాక యని నేపథ్యమునందు కేకలు వివరముచేసినవి.

ముద్దాయి తాను కాంగ్రెస్ పత్రికాసంపాదకుడును, ప్రచురణకర్తయనని యొప్పుకొనుచున్నాడు. మరియు 'చిచ్చులపిడుగు' అను వ్యాసమును ప్రకటించినట్లుగూడ ఒప్పుకొనుచున్నాడు. 1929 మే 7 తారీఖున ప్రచురింపబడిన కాంగ్రెస్ పత్రిక 1857 సంవత్సరమున జరిగి భారతస్వాతంత్ర్య పోరాటముయొక్క నిజస్వరూపమును ప్రజలకు వ్యక్తముచేయుట కేర్పడియున్నదని అన్నపూర్ణయ్య చెప్పుచున్నాడు.

నాటక రచన

చరిత్రాత్మకముగ విషయములపై నీ కథ యాధారపడియున్నదనియు, 1857 సంవత్సరమునకు కొద్దికాలముక్రిందటనే అది జరిగియుండెననియు, మెడోస్ టెయిలర్ అను ఆంగ్లేయ గ్రంథకర్త 'సీతా' అను నవలయందీ కథను వ్రాసెను. ననియు అన్నపూర్ణయ్యగారు చెప్పుచున్నారు. మంగళపాండ్య కథానాయకుడుగా నెప్పుడును ఉద్దేశింపబడలేదనియు, నాటకాంతమున హర్ష నూచకులగు కేకలు మంగళపాండ్యగారి ఉరినిచూచి ఉద్రేకపూరితులై యున్న సైనికుల చిత్రవృత్తిని ప్రకటించుట కుద్దేశింప బడినవనియు ముద్దాయి చెప్పెను. అహింసాసార్థావలంబకు డనియు అనేక కాంగ్రెస్, యవజన స్వాతంత్ర్య ప్రతిష్టాపనల యందు తాను కార్యనిర్వాహకులలో నొక్కడనియు అన్నపూర్ణయ్యగారు చెప్పిరి.

పూర్వచరిత్రకు సంబంధించినది కాదు

ఈనాటకములోని విషయము పూర్వచరిత్రకు సంబంధించినదని నూచించుట కేమియులేదు. కాంగ్రెస్ పత్రిక 'స్వాతంత్ర్య' దిన మహోత్సవమునకు మాదురోజుల ముందు ప్రకటించబడెను. మే 10 తారీఖున, అనగా స్వాతంత్ర్య స్మారకదినమున యీవ్యాసము మరల ప్రకటించబడెను. ఈకథ మెడోస్ టెయిలర్ గారి 'సీతా' అను నవలలో నున్నమాటల నిజమే. కాని ఆగ్రంథమునందు చరిత్రవలె నది చిత్రింపబడినది. ఇప్పుడు వ్రాయబడిన నాటకము అట్లు చిత్రింపబడి యుండలేదు. ఆవుకొవ్వతోడను, పంది కొవ్వతోడను పూయబడిన తోటలవిషయమై తప్ప యిప్పటి సందర్భములకు తగియుండదని నాటకములో నెచ్చటను నూచింపబడి యుండలేదు. ఈ తోటల విషయమై వివరించుట యిప్పటి ప్రచారమునకు పనికివచ్చునని వ్రాయబడినది. స్వాతంత్ర్య దినోత్సవములకు పూర్వమును, మరల స్వాతంత్ర్య దినమునను ఈవ్యాసము ప్రకటించబడెను.

దౌర్జన్యమునకు పురిగొల్పుచున్నది

అహింసావాదినని అన్నపూర్ణయ్య చెప్పెనను వారి యభిప్రాయము వ్యాసముయొక్క భావవలన నిర్ణయించవలెను.

ఇతరులు అనుసరించుటకు పాండ్యగారు కథానాయకుడుగా చేయబడెనని స్పష్టము. సామాన్యులగు పాతకులు యింతవరకే గ్రహించుదురు. నాటకాంతమున హర్ష ధర్మములు కథయొక్క సీతాని బోధించుచున్నవి. పాండ్యయొక్క ఉద్దేశ్యములేవి? స్వాతంత్ర్య యుద్ధమును ప్రారంభించుట, స్వరాజ్యమును స్థాపించుట, విదేశీయులగు ఆంగ్లేయులను భారతదేశమునుండి తరిమివేయుట, పగసాధించుట. ఈ నాటిప్రమాణముల ననుసరించి నాటకములో నీ భాగము 124 వ క్రిందనేరమని నేను భావించును. ముద్దాయి తాను ప్రభుత్వమునకు ద్రోహము పురిగొల్పలేదని యెంత చెప్పినను, భారతదేశములో న్యాయరీత్యా స్థాపింపబడిన ప్రభుత్వమునెడల ద్రోహము పురిగొల్పెనని నేను తలచును. అతని ఉద్దేశ్యములు నెరవేరినకదనాత దౌర్జన్యరహితమే తన మార్గమని చెప్పుటకు ప్రమాణములను చూపుట కష్ట సాధ్యము కానేరదు.

153 వ క్రిందనేరము

ఆవుకొవ్వతోడను, పందికొవ్వతోడను పూసినతోటల విషయమై వివరించు భాగము బ్రిటిషు ఇండియా ప్రజలకును, హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును తగాదాలు పెట్టుటకు ప్రయత్నించుట యని చెప్పవచ్చును. సైన్యములో మాడులకుల 50 వేల సైనికులలో 44,000 సైనికులు మాత్రమే ఆంగ్లేయులనియు, ఈ మాడులకుల భారతీయులు కలసి ప్రయత్నములు సలిపినచో ఆంగ్లేయులు సులభముగా జయింపబడుదురనియు పాండ్యమొదటి అంకములో చెప్పుచున్నాడు. ఇది భారత సైనికులకును ఆంగ్ల సైనికులకును తగాదాలు పెట్టుటకు ప్రయత్నము. ఇద్దరును రాజుగారి ప్రజలే. కావున 153 వ క్రింద నేరము స్థిరమయినది.

124 సెక్షను నిలువనేరదా?

1857 సంవత్సరమున భారతదేశములో న్యాయసమ్మతముగా స్థాపింపబడిన ప్రభుత్వములేదు గావున 124 వ. సెక్షను క్రింద ఛార్జి నిలువదని ముద్దాయి ఆభ్యంతరము చెప్పెను. దీనికి ప్రత్యుత్తరము స్పష్టమే. నేను యిప్పటిపరిస్థితులను గురించి యాలోచించవలసియున్నది. ఈవ్యాసము ప్రస్తుతస్థితిగతులలో ప్రచురింపబడెను. ప్రాతచరిత్రను గూర్చిన నూచన లేమియునందులేవు.

తిరు

కావున 124 వ. 153 వ. సెక్షనులు రెండింటి క్రింద ముద్దాయి దోషియని నేను స్థిరపరుచుచున్నాను. వ్యాసము యొక్క భావ, దానిలోని వ్యంగమును విచారించి నేరమున కంత శిక్షయుండవలెనో నేను నిర్ణయించితిని. దౌర్జన్యరహిత్య సిద్ధాంతము నవలంబించుచున్నానని ముద్దాయి నటించుట

నీ వ్యాసము పూర్వపక్షము చేయుచున్నది! వ్యాసము వెలువడిననాటి పరిస్థితులు గూడ గుఱునార్థములే 'స్వాతంత్ర్యనిధి' మహోత్సవములయందును, సీతారామరావు గారి వర్ధంత్యుత్సవముల యందును పాల్గొనిన ప్రజలు దౌర్జన్యము నవలంబించవలెననుట తప్ప దీనికి వేరే అభిప్రాయ ముండనేరదు. ఈ సందర్భములలో 124 వ. ననుసరించి ముద్దాయికి రెండు సంవత్సరముల కఠినశిక్షయు, రు 500 జరిమానాను నేను విధించుచున్నాను. ఈ జరిమానా నివ్వనిచో ముద్దాయి రిమానములు కఠినశిక్ష ననుభవించవలెను. 153 వ సెక్షను ననుసరించి ఒక సంవత్సరము కఠిన శిక్షను నేను విధించుచున్నాను ఈ శిక్షలు ఒక్కసారిగా ననుభవించబడును."

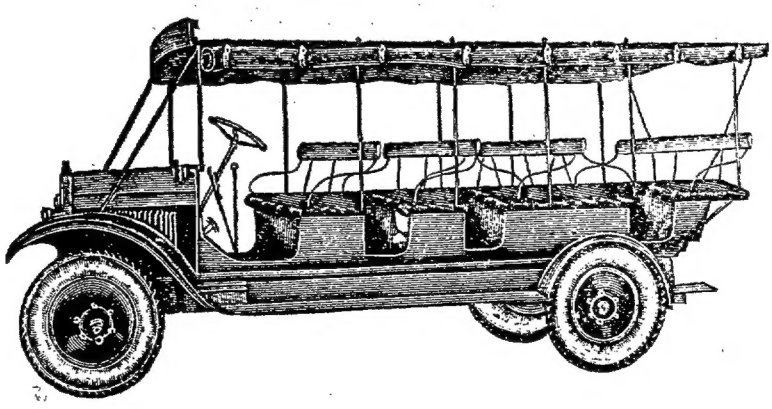
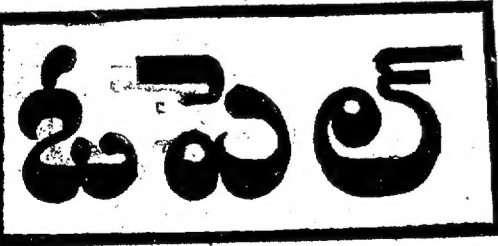
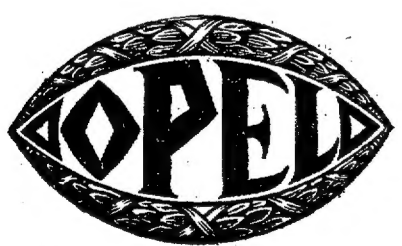

ప్లాస్మన్ కోకో యితర కోకోలన్నిటికంటె 10 రెట్టిధిక పోషకశక్తిని చేకూర్చును. ఇందు ప్రోటీన్స్, ఫాస్ ఫేట్సు సహజమైన లవణపదార్థములు అధికముగాచేరి మంచి ఆహారముగా యొనర్చును. ప్లాస్మన్ కోకో, శారీరిక, మానశికశక్తి నిచ్చును. సారహీనమైన పదార్థమువల్ల గలుగుకీడును నివారించగలదు.

PLASMON COCOA

ప్లాస్మన్ ఓట్టు, ఆరోయాట్ యితర రకములకంటె శ్రేష్టమైనవి. ఆరోగ్యమును చేకూర్చి సేభాశక్తిని, బలమును పుష్టిపొందించు ప్రోటీన్స్ యందు విశేష భాగముగలదు.
Representative:—E. H. DODDRELL, CALCUTTA.
Post Box 676, Obtainable from SFENCER & Co., Ltd., Mount Road, Madras. A. P. Gopalswamy Iyengar, 314-5 Linga Chetty Street, Madra.

కావలసినవారు వచ్చి (ట్రయలు) పరీక్షించవచ్చును

జగత్ ప్రసిద్ధముగు జర్మన్ ఓపెలు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది.

కార్లు, బస్సులు, ఉత్తమమైనవి. 1½ టన్ను బస్సు గ్యాలక్కు 23 మైళ్లు గ్యారంటీగా పనిచేయును.
Max.—H. P. 45.

“గ్రహం-వేడ్” కార్లు, బలిష్ఠముగను, అందముగను యుండును.
కార్ల స్పేరు పార్టుస్ ఎల్లప్పుడు స్టాకులో యుండును.
ధరలు, వివరములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు:—

వాణి మోటార్సు, బెజవాడ.
కృష్ణా, గుంటూరు,
పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు ఏజెంట్లు.

VANI MOTORS
(Proprietors: VANI PRESS)
BEZWADA

జెన్మ పురి బజారు ధరలు

1939 సం॥ ఆగస్టు నెల 16-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

మియ్యములు

మసూమ తెనాలిది	,,	45	12 8 0	12 12 0
మసూమి	,,	42	13 4 0	18 12 0
బిల్లి	,,	46	15 8 0	16 8 0
రావలు	,,	16 1/2	11 0 0	12 0 0
మసూమ	,,		21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యములు

కొండ్ల	,,	205	16 0 0	17 0 0
మసూమ	,,	డిల్	15 8 0	17 8 0
మసూమ	,,	డిల్	16 0 0	17 8 0
మసూమ	,,	డిల్	17 8 0	18 0 0
మసూమ	,,	డిల్	9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

మసూమ	,,	1-1/2	185 0 0	14 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	14 0 0	19 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	46 0 0	49 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	97 0 0	100 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

మసూమ	,,	1-1/2	119 0 0	122 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	65 0 0	67 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	95 0 0	105 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	82 0 0	42 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	28 8 0	49 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	25 8 0	25 6 0
మసూమ	,,	1-1/2	80 0 0	40 0 0

5. ఇసుము

మసూమ	,,	1-1/2	88 0 0	84 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	27 0 0	84 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	82 8 0	85 0 0

6. నూలు

మసూమ	,,	20	7 15 0	
మసూమ	,,	6	5 0 0	
మసూమ	,,	24	5 10 0	
మసూమ	,,	40	10 10 0	
మసూమ	,,	20 1/2	7 6 0	
మసూమ	,,	40	9 14 0	
మసూమ	,,	4	4 12 8	

7. హామములు

మసూమ	,,	100	56 12 0	59 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	21 8 0	21 14 0
మసూమ	,,	1-1/2	18 9 8	
మసూమ	,,	1-1/2	255 0 0	258 0 0
మసూమ	,,	1-1/2	800	

8. రంగులు

మసూమ	,,	1-1/2	47 0 0	
మసూమ	,,	1-1/2	1 10 0	
మసూమ	,,	1-1/2	1 10 0	
మసూమ	,,	1-1/2	1 8 0	
మసూమ	,,	1-1/2	1 8 9	
మసూమ	,,	1-1/2	1 8 0	
మసూమ	,,	1-1/2	3 4 0	
మసూమ	,,	1-1/2	1 0 0	
మసూమ	,,	1-1/2	1 2 0	

ఆల్-ఇండియా స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను

గృహపరిశ్రమకు తగిన రాట్టమునకు బహుమానము

100,000 రూపాయలు లేక 7,700 పౌనులు

కార్యదర్శి శంకరలాలు బాంకరుగారు పంపిన ప్రకటన

ఈ దిగువను వివరింపబడిన పరతులకు లోబడి రాట్టమునుగాని, దూదిని యేకరీతిగా నూలు వడుకుటనుగూడ ఏర్పాటుగల రాట్టమునుగాని భారత తంత్రకారకసంఘమువారికి వశపరచినవారిలో బహుమానమునకు పాత్రులగువారికి లక్ష (100,000) రూపాయలుగాని 7,700 పౌనులుగాని బహుమాన మిచ్చుటకు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

1. ఈ రాట్టము యిమిడికగా నుండవలెను. అనగా చిన్న నైజాలో నుండవలెను. గ్రామములలో ప్రతివీరమునందును స్త్రీలును పురుషు లందరునుగూడ చేతితోగాని కత్తితోగాని నడుపుటకు వీలుగా నుండవలెను.

2. ఎట్టి శ్రమయును లేకుండ నొక స్త్రీ రోజుకు 8 గంటల పేపు త్రిప్పుటకు వీలుగా నుండవలెను.

3. చేతితో చేయబడిన ఏకలతో మాలుతీయుటకు వీలుగా నుండవలెను. లేదా ఏకలను చేయుటకు దానిలోనే ఏర్పాటుండవలెను.

4. ఏకలిన 8 గంటలు నూలువడికినచో 12 మొదలు 20 నంబరు వరకు 16000 గజముల నూలును వడుకుటకు వీలుగా నుండవలెను.

5. దానివెల 150 రూపాయలకంటె హెచ్చుగా నుండ గూడదు. భారతదేశమున లభించునదిగా నుండవలెను.

6. 20 ఏండ్లపాటు బాగుగా పనిచేయుటకు తగిన స్థిరముగు నిర్మాణ ముండవలెను. అరిగిపోయిన భాగములను మార్తమే మార్చునట్లుండవలెను. అటులమార్చుటకు ఒకసాలు కనవ్యయము అసలు ఖరీదులో 100 కి 5 కంటె హెచ్చుగా నుండగూడదు.

7. దీనిని చేయగోరువారు 1930 ఆక్టోబరు 30 వ తేది లోగాగాని అనాడుగాని ఖర్చులను తామే భరించి దానిని సబ ర్బత్తి ఆశ్రమమునకు చేర్చవలెను.

పరీక్ష పూర్తియగు వ ర కు ను హక్కులను కాపాడు కొనుటకు పోటీదారులు రాట్టములను పేటెంటు చేయించుకొన వచ్చునుగాని బహుమానమును బడయుట కర్హులుగా నిర్ణయింప బడినవారు పేటెంటు హక్కుల నన్నిటిని పూర్తిగా ఆల్ ఇండియా స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను కాన్సిల్సుకు మార్చివేయ వలెను.

8. ఖాదీ ప్రతిస్థానకు చేరిన శ్రీయుత సతీశచంద్ర దాస్ గుప్తగారును, బార్దోలీ స్వరాజ్య ఆశ్రమము టెక్నికల్ డైరెక్టరు శ్రీయుత లక్ష్మీదాసు పురుషోత్తంగురూను, తిరుచెంగోడు గాంధీ ఆశ్రమము డైరెక్టరు శ్రీమత్ సి. రాజగోపాలాచారిగారును పరీక్షకులుగా నుందురు. ఈ మువ్వరిలో భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినచో గాంధీ మహాత్ముడు పరిష్కరించును. లేనిచో ఆల్ ఇండియా స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను కార్యదర్శి శ్రీయుత శంకరలాలు బాంకరుగారు పరిష్కరించెదరు.

ఈ విషయమును గూర్చి వ్రాయగోరువారి అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

శ్రీయుత శంకరలాలు బాంకరుగారు,
ఏ. వి. ఎస్. ఏ. ఆఫీసు, మిర్జాపూరు, అహమదాబాదు (ఇండియా,

అనేక సువర్ణ పతకముల బహుమతి గాంచినది:—

జేమ్మి పోమేడు

వెండ్లుకలను నలుపుచేయును. ఇందు బాదం తైలము చేరియుండుటవలన మెదడునకు ప్రశాంతము నొసగి, మేధాశక్తి నభివృద్ధి కలుగజేయును. నిర్మలత్వమునకు దీనిని మించిన పోమేడు మఱియుకటి ప్రపంచమున లేదు: పరిమళమున పేరాయిల్సును మించియుండును. మర్రా: చౌక నెలలకు విక్రయింపబడు నక్షి పోమేడును కొని మీ శిరోజములను మెదడును చెరువకుడు.

జేమ్మి వెర్ పూర్వమరి కంపెనీ,
288 గోవిందప్పనాయక్ విధి, జి. టి. మద్రాస్.

లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆత్మపరమపురి లెవ్వియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితివని ఎటువంటి కఠినతరహానైనను జీర్ణీకరించి, గారి నీళ్ల వృక్ష వము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి ను: దము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్లులాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, చక్కె యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇత్యధ్యయంబా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిననాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 తమలపాకులలో నమలి మ్రొంగవలెను. సాంక్రామికరోగులలో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను సేవించిన ఆరోగ్యదృఢులగు లగుదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 800 మాత్రలు గల సీసా 1-1/2 అణాలవంతున ప్రతిపాపులోపలను దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-18-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:— మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బలములగు గతిగియుండు పుష్కలములను పరిహరించి నరములకు మంచి కానుక. రక్తవృద్ధి కలుగజేయును. సుగంధపాకుల కంఠస్థరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను పుష్కలము నింపుడి, మలసినలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడున నడువను కానిపిల్లలకు సుదీపవంతిని, 6 టెన్సుల సీసా 1-1/2 రు 1-0-0, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

ఈ నెల 14 వ తేదీన మద్రాసు శాసనసభలో నీ క్రింది ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

డా॥ బి. యస్. మల్లయ్యగారు:—(ఏ) పట్టణములకు ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయని గురించి ప్రయత్నములు కంపెనీలనుండి గత జనవరి 1 తేదీవరకును అటుపిమ్మట గత జూలై 1 తేదీ వరకును ఎన్ని దరఖాస్తులు ప్రభుత్వమునకు చేరెను?

(బి) దరఖాస్తుదార్ల పేరేమి? ఏ పట్టణములకై దరఖాస్తులు పెట్టబడినవి?

(సి) ఎలక్ట్రికల్ ఇన్ స్పెక్టరు ఆ కంపెనీలలో ఏ కంపెనీతోనైనను ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరిపెనా?

(డి) క్రాప్టును పార్కింగ్ను కంపెనీవారు సేలమునందు విద్యుచ్ఛక్తి కార్యము చూచుకొనుటకు వెల్లివడి నిజమేనా? అచటి ఎలక్ట్రికల్ ఇన్ స్పెక్టరు యీ కంపెనీవారిని అడ్డగించెనా?

(ఇ) ఎలక్ట్రికల్ ఇన్ స్పెక్టరు తనకు కావలసిన కంపెనీలను స్థానిక సంస్థలయందు విద్యుచ్ఛక్తి పనులనిమిత్తము కంట్రాక్టర్లుగా నియమించుటకు ప్రతినిధి విఫలమనోరథుడైనది నిజమేనా?

ఉ:—ఏ. బి. ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన కంపెనీలనుండి ఎలక్ట్రిక్ లై సెస్టులను గాను దరఖాస్తులు చేరియున్నవి.

1-1-29 వ తేదీకి ముందుగా చేరిన దరఖాస్తులు.

కంపెనీ పేరు	సప్లయచేయు ప్రాంతము
1. తిరునల్వేలి పాలయంకోట ఎలక్ట్రిక్ సప్లయ కంపెనీ	తిరునల్వేలి పాలయంకోట తూర్పునడి
2. ఆర్టీవియస్ ప్టీలు కంపెనీ కలకత్తా	పై వివరింపబడిన పార్కింగ్ములందు
3. ఆర్టీవియస్ ప్టీలు కంపెనీ కలకత్తా	మంగుళూరు సేలము
4. చారీ, చారీకంపెనీ మద్రాసు	గుంటూరు సేలము
5. కార్పొరేషన్ బార్డు కంపెనీ మద్రాసు	కుంభకోణం
6. కార్పొరేషన్ పార్కింగ్ కంపెనీ కలకత్తా	విజయనగరం, విశాఖపట్టణం, భీమిలిపట్టణం, తాలూకాలు, గుంటూరు, తెనాలి, ఏలూరు, బాపట్ల తాలూకాలు.

సి. డి. ఈ విషయములపై ప్రభుత్వమువారికి సమాచారములు లేవు.

ఇ. స్థానిక సంస్థలవారు కంట్రాక్టర్లు నియమించు విషయమై ఎలక్ట్రికల్ ఇన్ స్పెక్టరు ఏలాటి సంబంధమును కలిగించుకొనలేదు.

మండలనిర్మాణము-విభజనము

ప్రశ్న. ఏ. కాలేజ్ రావుగారు:—

ఏ. కల్లూ, పశ్చిమ గోదావరి మండలముల కలెక్టర్లు కృష్ణా మండలము పశ్చిమ గోదావరి కృష్ణా భాగములుగా విభజన రద్దుచేయవలెనని సిఫార్సు లేవనెను చేసెరా?

బి. ఈ విభజన రద్దుచేయువిషయమై ప్రభుత్వమువారికిని రివిన్యూబోర్డు వారికిని, కలెక్టర్లకును ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవా?

సి. ఈ ప్రశ్న పరిష్కారము గాంచువరకును ఏలాగునందు భవననిర్మాణకార్యమును ఆపుదల చేసియున్నారా?

ఉ:—ఏ. బి. గౌ. సభ్యులు నెం. 212 ప్రశ్నయొక్క ప్రత్యుత్తరము చూడవలెను.

సి. లేదు.

పోలవరం డివిజను రద్దుచేయు ప్రస్తావము

ప్రశ్న:—కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు:—

(ఎ) తూర్పుగోదావరి ఎజిస్ట్రీలోనుండు పోలవరం డివిజను రద్దుచేయుటకును ఎల్లవరం సబ్ డివిజను పెద్దాపురం తాలూకాయందు చేర్చుటకును చోడవరం సబ్ డివిజను రాజమహేంద్రవరం తాలూకాయందును పోలవరం సబ్ డివిజను భద్రాచలం డివిజనునందు చేర్చుటకు ప్రస్తావములు జరుగుచున్నవనుట నిజమేనా?

(బి) ఈలాగు చేయుటకు కారణములేమి?

(సి) ఈ విషయమున ప్రభాభిప్రాయములను విచారించి యున్నారా?

(డి) ఎవరియభిప్రాయము గైకొన్నారు?

(ఇ) ఇప్పటికి ఏవైనా అభిప్రాయములు ప్రభుత్వమువారికి అందినవా?

(యస్) ఎవరి అభిప్రాయములు అందినవి?

ఉ:—(ఏ) పోలవరం ఏజిస్ట్రీలోనుండు రద్దుచేసి యీ డివిజనుయొక్క చూడుభాగములు ఎల్లవరమును పెద్దాపురం డివిజనునకు చేర్చుటకును చోడవరమును రాజమహేంద్రవరము రివిన్యూ డివిజనునకు చేర్చుటకును పోలవరం డివిజను భద్రాచలం డివిజనునకు చేర్చవలెననియును నూచనలు అందినవి.

(బి) ఈనూచనలు ఆర్థిక కారణములచేతనా, రాకపోకలు ములభముగా జరుపుటకు వసతిగా నుండుననుకారణముచేతనా జరుపదలసియున్నవి.

(సి) (డి) (ఇ) (యస్) ప్రభాభిప్రాయములును, రైతులయొక్క ఆక్షేపణలును స్థానిక సంస్థల గూచనలును రివిన్యూ బోర్డువారు రప్పించి ప్రభుత్వమువారికి తెలుపవలెనని ఉత్తరవు చేయడమైనది. బోర్డువారి నివేదికకు ప్రభుత్వమువారు ఎదురు జూచుచున్నారు.

పోలవరం డివిజనును భద్రాచలం డివిజనునకు చేర్చువిషయమున ప్రజలు ఆక్షేపణలు తెలుపుట

కే. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) పోలవరం సబ్ డివిజనును భద్రాచలం డివిజనునందు చేర్చు విషయమున ప్రజలు సభలమూలకముగా తమ ఆసక్తులను తెలిపిరా?

(బి) ఈ సభలు, ఎచ్చట, ఎప్పుడు జరిగెను?

ఉ:—(ఏ) (బి) ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారికి ఏలాటి సమాచారములు తెలియదు.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సెం|| అంటుమాడిచెట్లు, నిమ్మ, వారంజి, చక్కెర, డబ్బెరు 7½, జామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్ డబ్బెరు 4½, గులాబి, క్రొటన్సు, పూలచెట్లు డబ్బెరు 5, నీమ తర్కారీ, పూలవిత్తులు 24 దినములు రు 2½, స్వదేశీ తర్కారీ విత్తులు 12 దినములు నెట్ రు 1½, క్యాటలాగు ఇశాం.

Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

10 వ ప్రకృతివాదీకోత్సవము

ఆంధ్ర ప్రకృతివాద్య మహాసభ

10 వ ప్రకృతి వాదీ కోత్సవమును ఆంధ్ర ప్రకృతివాద్య మహాసభయును 1929 సెం|| ఆగస్టునెల 24, 25, 26 తేదీలలో బొల్లారము పురమున పైసీరు బజారులో ఆర్యసమాజమునందీరమున మహారాజశ్రీ కందుకూరి వటుక భైరవస్వామి పంతులు (బి. ఏ.) గారి యధ్యక్షత్వంపై జరుపబడును. సుప్రసిద్ధులను ప్రకృతివాద్య తెల్లరు వివిధప్రకృతి చిత్తానిధానములనుచరింపయొప్పవనియును. ప్రకృతి చిత్తానలకు రోగనిముద్దులైనవారు తమయారోగ్యవృత్తాంతములను డెలుపుదురు. రోగులకు సలహాలు ఉచితముగా నొసంగబడును. ప్రకృతి వైద్యగ్రంథములు పరికరములు ప్రదర్శింపబడును.

1. బి. గంగన్న

2. ఆర్య లక్ష్మయ్య

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు.

1. బాద దుర్గయ్య

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

2. గోదా బాలకృష్ణయ్య

ఉపాధ్యక్షుడు.

రాడలచినవారు 20 వ తేదీలోపుగానే తమ రాకనుగూర్చి ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శిగారగు బి. గంగన్నగారికి బాబువా యవలెను. బొల్లారమునకు బెజవాడనుండి (నై బండ్లై త్వ) ప్యా సెంజరువీధి 3-9-0 లును మెయిలువీధి 4-2-0 టిక్కెటు చార్జియగును. బెజవాడనుండి మెయిలు రాత్రి 12-2 ఘంటలకును, ప్యాసెంజరు ఉదయము 5-45 ఘంటలకు బయలుదేరును. సికింద్రాబాదు ప్రేమనవద్ద దిగి బొల్లారమునకుబోవు మరియొక చిన్నలైనుబండి యొక్కవలెను. జనులు ఏర్పాటుచేయునెడల హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు, వరంగల్, కమ్మంపెట్టు మున్నగు ముఖ్యపట్టణములలో ప్రకృతిచిత్తను లంపననియును.

కొత్త మొబిల్ ఆయిల్ యొక్క సంక్షోభ
కరమగు కథను అబద్ధమును తెలుప
వీలులేని యంత్రములు స్థిరపరిచినవి

The NEW

GARGOYLE

MOBIL OIL

బాటపైన వరిశీలనార్థమైన వేలకొలది మైళ్లు గంటకు 15 మైళ్లనుండి 70 మైళ్ల వరకు బంకమట్టి, తాళుతో చదును చేసిన బాట, పందెములకై వేయబడినబాట మొదలగువాటిపై నను మొబిల్ ఆయిల్ ఇంజనీరులు కారులందు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడిన కొలతవలన నూతన గార్గోఆయిల్ జారునట్లు చేయునట్టి విలువ చక్కగా పరిశీలించబడినది. ఈ కొలతలపై చలిం చునట్టి ముల్లులు నూతన గార్గో ఆయిల్ మొబిలు ఆయిల్ ఇదేమాదిరి జగటగల ఇతర చమురులకంటెను 100 కి 20 రెట్లు అధికమైన మైళ్లు, అత్యధిక శక్తి గలిగియుండునట్లు నిస్సంశయముగా ఋజువుపరచబడినది. గార్గోఆయిల్ మొబిల్ ఆయిలు

వాకువమ్ ఆయిల్ కంపెనీ వారిచే మాత్రమే తయారుచేయబడుచున్నది.

మీరటు కుట్ర కేసు

(10)

బాంబాయి ఇంటర్నేషనల్ సాక్షిము

మీరటు, ఆగస్టు 15:—మీరటు కుట్ర కేసు విచారణయందు ముగిసినది. సాక్షులను ప్రాసెక్యూషన్ గారు విచారించిరి. బాంబాయిలో యింతటి సాక్షులనుగూర్చి నాడు చెప్పిరి. పి. కొత్తాచారిగారు మహాశివుగారిని అరెస్టు చేసి వారియిల్లులో దాచాచి నట్లును, ఎం. ఎం. గార్జునగారు ఖాళీగా గారిని అరెస్టు చేసి నట్లును చెప్పిరి. ఎం. బి. నేలగారు గిర్మి కంగారు యూని యను కార్యాలయము సోదాచేసినవారు, తాము జప్తు చేసిన కాగితములను సురక్షితముగా సకారాంపట్టణముగారు దాచిగారి యిల్లు సోదాచేసి వారిని అరెస్టు చేసినదియు చెప్పిరి. తనను గారు వ్రాసిన అతివాదాల కమ్యూనికేషన్లు అనుగ్రంథమును, ఉద్దేశముగారు తమ కిరీటకళయంతయు చెబుచున్న యెక్కువ వివరములకొరకు తాను వ్రాసిన "పెసెయరునుండి మాస్కోకు" అను గ్రంథము చూడవలెనని కోరుగు దానిగారికి చూపిన లేఖ చూపిరి. తననుగారి కోర్కెగూర్చి మాట్లాడుచుండెను. 1927 సెప్టెంబరు మాసమున సాక్షి స్వామిగారి ఇల్లు వెదకెను. అనుబంధని కొరకు వ్రాయబడిన లేఖయొక్కటియు సాంకేతికాక్షరములతో నున్న లేఖయొక్కటియును చూపిరి. 1928 సం॥ స్వామి కోర్కె కరుగారు సమ్మెదారులకు కరపత్రములను పంపించుటకు సాక్షిజూపెను. అప్పుడు సా మా ను మి ల్లులో సమ్మెకట్టు జరుగుచుండెను. కొందరు ముద్దాయిలు యేర్పాటుచేసిన ఎర్ర గుండాకోరకెంతయు సాక్షి బోయెను. సాక్షి ముగించుకముననే కోర్టు నాటికి ముగిసెను.

గిర్మి కంగారు యూనియను నారి తక్కువ ప్రకారము దానిగారికి రూ 25,000 ప్రచారముకొరకు ముట్టినట్లు లాంగ్సు ఫర్మ కేసుగారు చెప్పిరి.

15 నురు ముద్దాయిలకరకు బావిను దరఖాస్తును 23 వ రోజున విచారించును. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

మా భర్త కర్తవ్య పరిపాలనాధికారములలో యుండి యున్న గుంటూరు తాలూకా వైకుంఠపురం గ్రామములో వేంచేసియున్న శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి చేష్టాననుసారము స్వచ్ఛందముగా చేయబడిన వాస్తవభిల్ల లింగయ్యగారు గ్రామములో కాపురము లేనట్లును సమగ్ర నాకరిని చేయ బండా అధ్యక్షాధికారులలో కాపురముంటూ యున్నట్లున్నా మాకు తెలియవచ్చినందున 5-4-29 రేడి 3 జప్తురు నోటీసు యిప్పించియున్నాము. ఈ నోటీసు తిరిగివచ్చినది. యీ రోజు లగాయకు పదహారు రోజులు లోపుగా సమగ్ర లింగయ్య గారు సచ్చి నామోదించి గుంటూరుకుకాంతలో సంచాయిషీ యిచ్చవలెను. దేనియెడల ఆయన నాకరిలోనుంచి డిస్మిసు చేయవలసినది తెలుపడమైనది.

శ్రీ రాజా వాళిరెడ్డి హరిహరప్రసాదు
హద్దర్, మన్నె సుల్తాన్ గారు,
ధర్మకర్త.

ప్రకటన

నా మైనకు పరసా వెంకటసుబ్బయ్య, భర్త పరసా వెంకటసుబ్బయ్య, మైనకు గార్డయర్ తండ్రి మరేమ అం జయ్య చేర అతి తాలూకు గుడివాడ జరిగిరపాడు గ్రామా దులలో కేరీపల్లం భూములు నికేళ్ళ స్థలములు యిల్లున్నా బస్తావేజుబాబూ 25-5-29 రేడి 3 భూము పత్రినాడు, దర్మ లాను నా మైనకు మూరై వెంకటసుబ్బయ్య భర్త పరసా వెంకటసుబ్బయ్య కొన్ని అక్రమపురుషములు చేయాయన్నట్లున్నా లోకము ఆయనకు అప్పులయివ్వ ప్రయత్నించుచు న్నుట్లున్నా నాకు తెలియవచ్చినందున అట్టివి సమగ్ర దఖలు అట్టి వైన యెంతమాత్రం చెల్లినేరవని యిందుమూలముగా తెలియచేయబడెను.

పరసా వెంకటసుబ్బయ్య.
మైనకుకు గార్డయర్ తండ్రి మరేమ అంజయ్య.
5-11-29, కృష్ణాజిల్లా, గుడివాడ.

ఆంధ్ర - కృష్ణాపత్రికల సన్మానము

బెజవాడలో మైలవరముహాలులో 1929 ఆగస్టు 31, సెప్టెంబరు 1 తేదీలను జరుగును

ఈ నెల 18 వ రేడి ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 5 గంటలకు బెజవాడలో రామమోహన లై బ్రరీ హాలులో సన్మానసంఘ అవసర సమావేశము జరుగును. ఆసభలో విధానము నిర్ణయపడును. పత్రికకుగాని పత్రికలకుగాని సన్మాన సత్కరమును సమర్పించుటగూర్చి ఆలోచింపబడును. 5 రూపాయలకు కృష్ణాపత్రికగాని మొత్తములను చెల్లించిన సన్మానసంఘ, పత్రిక లండరును అసభకు దయచేయ వ్రాగి తులు అని సన్మానసంఘకార్యదర్శులు నేను బెజవాడనుండి తంజినార్డును పంపిరి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ పట్ట ప్రదానోత్సవము

మదరాసు, ఆగస్టు 16:—భూమి 1820 మంది అభ్యర్థులు నిన్న సాయంత్రము జరిగిన చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ పట్ట ప్రదానోత్సవమునందు, ఛాన్సలరుగ హెచ్. ఇ. సర్ నార్కో మాన్ బాంక్సుగారినుండి డిప్లొమాలను పొందియుండిరి. పట్ట ప్రదానోత్సవము సాయంత్రము 4 గం-30 నిలకు, సెనెటు భవనమున ప్రారంభమయ్యెను. విశాలమున సభాభవన మంతయు, స్నాతకచిహ్న విస్త్రుణ్ణులను పట్టభద్రులతో క్రిక్కిరిసి యుండెను. చాలనుంది, శ్రీపురుష ప్రేక్షకవర్గము, ఇరువైపుల నమరవచిన గ్యాలరీలయందు దాసీనులై యుండిరి.

సరిగ 4 x 30 నిలకు, ఛాన్సలరుగ, చెన్నపురి గవర్నరుగారు, సెనెటురులును, నియమిత సమచిత వేషధారులై, బారుపటిర్చి, యూరేగింపుగా, వేదికపైకి వచ్చి అసీనులైన పిదప ఛాన్సలరుగ రభ్యర్థుల కాపట్టముల నొసగి సత్కరించిరి.

ఈవత్సరము పట్టములనందిన 1820 మందిలో 1252 మంది స్వయముగ ఈ జరై పట్టముల గైకొనిరి. వీరిలో 82 మంది స్త్రీలు. 48 మంది స్త్రీలు హాజరుగాబా లక పోట్టుద్వారా పట్టముల నందిరి. దేశభాషలయందును, సంస్కృతయందును 29 మంది అభ్యర్థులు స్వయముగ హాజరై పట్టములనందిరి. 15 మంది పోట్టుద్వారా పట్టముల దెప్పించుకొనిరి. ఈ వత్సరముగూడ ఇదివరకులేనే బి. ఏ. పట్టములనందినవారి సంఖ్య ఇతర సంఖ్యల నన్నిటిని మించియుండెను. 705 మంది పురుషులును, 48 స్త్రీలును ఈ వత్సరము బి. ఏ. పట్టముల నందుటకు హాజరైరి. 812 పురుషులును 21 స్త్రీలును పోట్టు ద్వారా, పట్టముల దెప్పించుకొనిరి. బి. ఏ. పట్టములకు పిమ్మట ఎక్కువమంది అభ్యర్థులు హాజరై నది. బి. ఎల్. పట్టములనందుటకు ఈ వత్సరము బి. ఎల్. పట్టములనందుటకు హాజరైన 147 గురు అభ్యర్థులలోను పోట్టుద్వారా పట్టముల దెప్పించుకొనిన 56 గురు అభ్యర్థులలోను, శ్రీ యభ్యర్థుల లొక్కరును లేరు. బి. ఎ. అనర్కుకిగీలను పొందుటకు 114 గురు అభ్యర్థులు హాజరైరి. 40 మంది పోట్టుద్వారా పట్టముల దెప్పించుకొనిరి. అందు 7 గురు స్త్రీలు. కాని, ఇతర పట్టముల లొక్కంటె, ఎల్. టి. డిగ్రీ పట్టభద్రులలో, శ్రీలసంఖ్య దామాషాయిన అధికము. ఈ వత్సరము స్వయముగ హాజరై ఎల్. టి. పట్టమును గైకొనిన 75 గురు అభ్యర్థులలో 21 మంది స్త్రీలు గలరు. స్వయముగ హాజరుగానుండ పట్టముల నందిన 52 గురు అభ్యర్థులలో 15 గురు స్త్రీలుగలరు. మిగిలినవారిలో ఎం. ఎల్. డిగ్రీ 1, ఎం. డి. డిగ్రీ 2, బి. ఎస్. ఎస్. సి. డిగ్రీ 10, ఎం. బి. బి. ఎస్. డిగ్రీ 9, ఎల్. ఎస్. ఎస్. డిగ్రీ 9, బి. ఇ. డిగ్రీ 6, బి. ఎస్. సి. డిగ్రీ 3, బి. ఎస్. సి. డిగ్రీ 18, ఎం. ఎ. డిగ్రీ 54 గురు అభ్యర్థులు హాజరైరి. స్వయముగ హాజరుగానుండ పట్టముల నందినవారిలో, ఎం. ఎల్. డిగ్రీ 2, ఎం. డి. డిగ్రీ 1, బి. ఎస్. ఎస్. సి. డిగ్రీ 3, ఎం. బి. బి. ఎస్. డిగ్రీ 6, ఎల్. ఎం. ఎస్. డిగ్రీ 5, బి. ఇ. డిగ్రీ 3, బి. ఎస్. సి. 3, బి. ఎస్. సి. డిగ్రీ 9, ఎం. ఎ. డిగ్రీ 40 మంది అభ్యర్థులు గలరు.

వై యభ్యర్థులలో రెండేసి డిగ్రీల పుచ్చుకొనిన అభ్యర్థులు 18 గలరు.

బహుమతులు

ఈవత్సరము బి. ఎల్. డిగ్రీ నందినవారిలో సర్. వి. భాష్యం అయ్యంగారి బంగారుపతకము కె. గోపాలగారి కొసగబడెను. గతవత్సర మీ బహుమానమునందిన, ఎన్. కృష్ణయ్యగారుగూడ ఈవత్సరమే పట్టమునుపుచ్చుకొనిరి. ఎం. బి. బి. ఎస్. పరీక్షకు గంగాధరం లక్ష్మీనారాయణమ్మగారిసగిన బహుమానము, శ్రీమతి టి. మమ్మైన్ అన్నాగారు సంపాదించిరి. గతవత్సర మీ బహుమానమును శ్రీమతి జె. పాల్ సర్

గారు సంపాదించిరి. హాజరై బహుమానము, బి. వి. రామభద్ర నాయుడుగారి బంగారుపతకము, పానగల్లురాజుగారి బంగారు పతకములను ఎం. సీతారామరావుగారు సంపాదించిరి. డాక్టరు నాయుడుగారి స్మారక బంగారు పతకములను పి. స్వామినాథక్, జె. ఎ. ఎస్. మాసీలామనిగారు సంపాదించిరి. బి. ఇ. డిగ్రీపట్ట భద్రులలో, రా. బి. ఎస్. సుబ్బారాయచారిగారు రేర్పరచిన పతకమును, జె. ఎ. జోన్నగారి బహుమానమును, వి. సుబ్రహ్మణ్యము అను నభ్యర్థి కొనగబడెను. బి. ఎ. అనర్కు పట్టముల నందిన వారిలో, డా॥ టి. ఎం. నాయుడు స్మారక బంగారు పతకమును, శ్రీమతి, ఎస్. పెసిలియా దేవసహాయముగారు సంపాదించిరి. గ్రీన్ మెమోరియలు పతకము, డా॥ నాయుడు మెమోరియలు పతకములను శ్రీమతి శ్రీదేవమ్మగారు సంపాదించిరి. బి. ఎ. పట్టభద్రులలో బి. జి. అప్పయ్యగారు, కొరణప అప్పయ్యదేయ్యగారు రేర్పరచిన బహుమానమును బడసిరి. సర్ టాడ్ హంటరుగారి బహుమానమును శ్రీమతి సి. కె. కాసుకుట్టి గారు సంపాదించిరి.

పట్టములొసగబడిన పిమ్మట అభ్యర్థులకు హిలోపదేశ మొనర్చుచు, వివపుగావొసగిన యువస్వామి మెల్లరచేతను ప్రశంసించబడెను.

లాహూరు కాంగ్రెసు

పండిత జవహరిలాలుగారు అధ్యక్షులుగ

ఎన్నుకొబడెదరా?

లాహూరు, ఆగస్టు, 15:—భారతదేశమునందలి 21 రాష్ట్రములలో లాహూరుకాంగ్రెసు అధ్యక్షుల విషయమై 16 రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములు తమ అభిప్రాయములు తెలిపినవి.

గాంధీమహాత్ముడు అధ్యక్షుల వహింపవలయునని 8 రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములు, పండిత జవహరిలాలు సైహుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెనని నాలుగు కాంగ్రెసు సంఘములు, వల్ల భాయి పలేలుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలయు నని మూడుసంఘములు, కేల్కారుగారు నుండవలెనని ఒకసంఘము అభిప్రాయ మొసగియున్నాడు. ఇంకను 5 సంఘములు ఎట్టి మానసము గావింపలేదు. గాంధీమహాత్ముడు అధ్యక్షులపదవిని నిరాకరించునట్లుగ ఆవారపు యంగు ఇండియాపత్రికయందు ప్రకటించుటచే తుదకు పండిత జవహరిలాలు సైహుగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొబడెదరని నమ్మవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో
S. C. 752/1928
వాది:—బొర్రా లక్ష్మయ్య.
ఎదిరి:
ప్రతివాది:—పిల్లలమర్రి సత్యన్నారాయణ.
యీ దావా ప్రతివాది అప్పీయర్ కేసు నిమిత్తం 5-9-29 రేడి వాయిదా అయివున్నది. ప్రతివాది అప్పీయర్ కానియే డల యకస్పాటి డిగ్రీ చేయబడును.
గొడవర్తి సుబ్బారావుపంతులుగారు,
వాదివకీలు.

తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టువారికి

O. S. 140/1927.
E. P. 358/1929.
వాది:—టి. కృష్ణస్వామి అయ్యర్
ప్రతివాదులు:—కటకమలై సుబ్బారెడ్డి, కటక మలై నరసారెడ్డి.
రెండవ ప్రతివాదికి నోటీసు

పై నెంబరులో అడుమానసాత్తులను యేలం వేయగలందులకు నేలు నోటీసు వాయిదా 22-8-29 రేడిని వేయబడియున్నది గనుక ప్రతివాదికి యిందును గురించి యేదైనా ఆక్షేపణయుండేయెడల వాయిదా నాడు చెప్పుకోవచ్చును.
ఏ. ఎస్. మహిదాస్, బి. ఎ., బి. ఎల్.
వాదివకీలు.

జీవితమునందు నూతనమార్గమున ప్రవేశించిదానిని సార్థకపరచుకొనుదు

“సిద్ధ కల్ప మ క ర ధ్వ జ” (రిజిస్టర్డ్)

ఒకబుద్ధిమంతుడు ప్రశస్తమైన బంగారుగని గలదు. ప్రాచ్యదేశము నందున్న గొప్పనరమల టానిక్ మొండివ్యాధు లన్నిటికిని అద్వితీయ మైన నివారణి. అనేక కాన్ ఫరెన్సులందు వస్తుప్రదర్శనములందు బంగారు పతకములూ, మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములు యివ్వబడినవి. మొదటన కెక్కడన పనిగలవారి కిది నిజమైన వరప్రసాదము. రక్తమును పరిశుద్ధపరచుటయందు అసమానమైనది. పూర్తిగా గుణము గలుగుటకు. కావలసిన 60 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10 లు మాత్రమే. (వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము)

నరము మొదలు, శరీరము, మొదలగునవి

మా ఆయుర్వేదగత్తు పండిత డాక్టర్ ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులవారి

సుప్రసిద్ధమైన డౌవధములను వాడుటచే వృద్ధియగును.

మహాచందనాది తైలము

మిక్కిలి శక్తిగల మెరుపు సంబంధమైన టానిక్. జ్ఞాపకశక్తి లేకపోవుట, మెదడు చీకాకు, విచారము, మాపులోపము, కండ్ల మంట, తలనొప్పి పుట్టె, చర్మసంబంధమైన ఇతరవ్యాధులు వగైరాలకు మిక్కిలి గుణకరమైనది. 1-సెలకు సరిపోవు 12 బౌన్సులుగల బుడ్డి 1-కి రూ 5-0-0.

వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్.,

ధారాశ్రమైన పద్మలక్ష్మి పనిచేయుటకు హిందూదేశము నందంతటను ఏజెంట్లు కావలెను.

పోస్టుబాక్సు నెం 151.

మేనేజరు: వి. రఘుపతి, బి. ఎ., బి. ఎల్.

తెలివిలాసము “కల్పం”

స్థానికవార్తలు

మద్రాసు శాసనసభ:—మలబారు జిల్లా విషయమున మద్రాసు శాసనసభాసభ్యులుగ ఇ. శంకరరావు, అచ్యుతగౌడ్ నామినేటు చేయబడిరి. (గజెటు.)

తపాలా నోటీసు:—రాబోవు 20 వ తేదీ మంగళవారము ఉపాకర్మముగలచే ఆనాడు తపాలాఫీసులకు సెలవు దినముగా భావించబడును. ఆరోజు కార్యములు ఆదివారము నాటివలె జరుపబడును.

కీర్తిపత్రము:—అమృతేశ్వరమునందు ప్రకటించబడుచున్న కీర్తిపత్రముకు గుర్తుఖి సంచికలోని విషయములు రాజద్రోహమును పురికొల్పినట్టివిగ యందుటచే మద్రాసు గవర్నరుగారు ఆసంచికను నిషేధించుచు సుత్తరువు గాంచిరి. (గజెటు.)

ఫిట్టుల పరీక్షాబోర్డు:—మద్రాసునందు ఫిట్టులను పరీక్షించుట వద్దేశించబడిన బోర్డుసభ్యులుగ నీక్రిందివారు నియమింపబడిరి. డి. బుడికొండ, ఖా. బి. వి. మహిద్దీన్ ఖాన్, టి. డి. సాహెబ్ బహదూర్, డి. బి. జి. నారాయణస్వామి శాస్త్రి, ఖా. బి. డా|| సి. నరేశమొదలియారుగారు. (గజెటు.)

చెన్నపురి సహకార పంచాయితీదార్ల తరగతుల ప్రారంభోత్సవము:—గౌ|| మేమరపు రామదాసుపంతులుగారు రేపు శనివారము 17 వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సహకార పంచాయితీదార్ల తరగతుల ప్రారంభోత్సవము సలిపెదరు. ఎల్లరు రా ప్రార్థితులు.

శ్రీ పాండురంగ భగవత్ కథా ప్రసంగసభ:—మద్రాసు హిందూభిక్షులౌకిక్ మైసూరు హోటల్లో ఆగస్టు 18 వ తేదీని ఆదివారం సాయంకాలము 4 గంటలకు శ్రీమత్ డి. వే. విద్యాన శ్రీరంగం శివోపాస్థాన స్వామిగారు “సీతాదగ్ధనము” అను కాలక్షేపము చేయుదురు.

మాంబళం-ఆంధ్రసభ:—వైశాఖ జమాన్యము న యీ నెల 18 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయం ౧౦ 7-30 లకు మ|| రా|| శ్రీ చిర్రాపురి కామేశ్వరరావుగారు “ఆంధ్రనాటక పితామహుని సావిత్రి”నిగురించి సభాభవనమున ఉపన్యసించుదురు. అందరు విచ్చేయప్రార్థితులు. స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము ఏర్పాటు గానింపబడును.

సవరణ:—29-7-29 ఆంధ్రపత్రికలో 6 వ పుటయందు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ అకడమిక్ కాన్ఫరెన్సు సభ్యసభ్యుల ప్రకటించబడియుండిన ఉభయభాషాప్రవీణ (బి) అంత్యపరీక్షకు పరీక్షాగ్రంథమైన యయాతి చరిత్రనునకు బదులుగా కూచించి లిస్టుకి వివర వివరమైన కిక్కింపా సుందరకాండము నిర్ణయింపబడిన వని వ్రాయబడినది. ఇది సరికాదు. యయాతి చరిత్రముగాని లేక కిక్కింపా సుందరకాండముగాని యీ రెంటిలో ఏదైన నొకటి పఠించ వచ్చునని ఎరుగవలెను.

రాక్షసికలు:—గౌ|| పి. జె. జి. క్యాంబులుగారు నిన్న రాత్రి ఉద్యోగమండలమునకు వెళ్లిరి.

కే. యం. చూడ్డానాట్లు, ఇంజనీరులు బ్యాంకి గవర్నరుగారు సేదవయమాచే మద్రాసునకువచ్చిరి.

శ్రీ నాగరత్న శయ్యురుగారు ఇంజనీరింగు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు సేదవయమున మద్రాసునకు వచ్చిరి.

మద్రాసు జాతీయమేజుము బహిరంగసభ:—మద్రాసు జాతీయమేజుము పాత యాజమాన్యమున రాబోవు సోమవారము 19 వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మైక్లోర్డు వీచియందు బహిరంగసభ జరుగును. డా. పి. వరద రాజులునాయకుగాను “మద్రాసు జాతీయములు” అను విషయముపై ఉపన్యసించెదరు. ఎల్లరు రా ప్రార్థితులు.

తిరువల్లి క్లౌని రేటుపేయర్ల సభ:—తిరువల్లి క్లౌని డివిజను మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికవిషయమున ఈనెల 17 తేదీని రాత్రి 9 గంటలకు గంగైకోడాకు మంటపమున రేటుపేయర్ల సభ జరుపబడును. ఈడివిజను తరపున ఆభ్యర్థులుగ బిలుచువారందరును ఈసభలో సుపన్యసించవలె నని కోరబడుచున్నాడు.

ఒకవిద్యార్థి ఆత్మహత్య గావించుకొనుట:—21 ఏండ్ల యువకుడగు బాలాజీరావు అను నొకవిద్యార్థియొక్క శవము పీల్చుటపూర్తి సమీపమున నుండి కార్పొరేషను యొక్క ఆటస్థలమునందు నిన్న పునరుత్థాన పడియుండెను. పోలీసువారు ఈశవమును శవపరీక్షకుగాను నెత్తుకొనిపోయిరి. ఈబాలుడు తానే ఆత్మహత్య గావించుకొనెనని ఆతడు ధరించినదుస్తులయం దుండిన జాబుమాలకముగా తెలియవచ్చుచున్నది. ఈబాలుడు తిరుచునాపల్లియం దొకపాఠశాలలో చదువుచుండెను.

మద్రాసు కార్పొరేషను ఉద్యోగులసంఘము

జేతాళభూమి నాటకప్రదర్శనము గౌ|| డా|| పి. మల్లారాయన్ ప్రధానమంత్రిగారి యాజమాన్యమునకు సమక్షమునను, మద్రాసు కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఘసభ్యులు రేపు శనివారము 17 వ తేదీని సాయంకాలము 6 గంటలకు విజ్జరియా పబ్లికుహాలునందు కార్పొరేషను వారి నిరుపేదల శరణాలయమునకు సహాయార్థము జేతాళభూమి యనునాటకమును అమితభావమున ప్రదర్శించెదరు.

గవర్నరుగారి పర్యటనము

గవర్నరు సర్ నార్మన్ మార్షల్ బ్యాంక్స్ గారు నిన్న మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ప్రత్యేక రైలునుబో తిరునల్వేలికివెళ్లిరి. అచట వినుక్లై డిల శరణాలయముయొక్క ప్రారంభోత్సవము జరిపెనరు. గవర్నరుగారు వాసుదేవవల్లారనందు డిప్టీ కమిషనర్ల ఎంతైన ప్రారంభోత్సవము సలిపెదరు. తిరునల్వేలి డిప్టీ కమిషనర్లుగారు, పాలయంకోట పురపాలకసంఘము వారును గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రములు నొసంగెదరు. గవర్నరుగారు వారి భృత్యులును రేపు తిరునల్వేలి వదిలి ఉనకమండలమునకు వెళ్లెదరు.

మార్షల్ బ్యాంక్స్ సతిగారు నిన్న రాత్రి నీలిగిరి ఎక్స్ ప్రెసు రైలునుబో ఉద్యమండలమునకు వెళ్లిరి.

తూర్పు గోదావరిజిల్లాబోర్డు

నూతనాభ్యక్షుని ఎన్నిక

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి విజయము

(స్వీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, ఆగస్టు 16:—తూర్పు గోదావరి జిల్లా బోర్డు ప్రత్యేకసభ నిన్న సాయంకాలము మ్యూజియం హాలులో పి. గోవిందరావుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. ప్రస్తుతాభ్యక్షుని ఉత్తరువు ప్రకారము ఇతడు ప్రతికూలతనమును విడిచివేసి, నూతనాభ్యక్షుని యొన్నికను యీ సభ జరిగెను. పల్లం తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సహాయసంపాదకులగు పల్లం రాజుగారి నాయకులు అధ్యక్షపదవికి వడింపల్లె సుబ్బరాజుగారు నూచించిరి. పర్యవ సత్వనారాయణగారు బలపరచిరి. గోవిందరావుగారి స్నేహితులు పల్లం సుబ్బారావుగారి సేరు నూచించిరి. పల్లం రాజుగారికి 21 ఓట్లు, ప్రత్యర్థికి 11 ఓట్లు వచ్చినవి. రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు అభ్యర్థులగు మారిస్సెనర సన సన గారు పల్లం రాజుగారికి అల్పసంఖ్య విండోసంగిరి. వెన్నెటి సత్వనారాయణగారు, తోట వరచలయ్యగారు రంగయ్యనాయకుగారు నూతనాభ్యక్షుని అభినందించుచు వచ్చిరి. ఎన్నిక సభ్యులు అభ్యక్షులగుటకు వీరిదే ప్రభుత్వము. పల్లం రాజుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు సభ్యులందరిని సహాయము జేయగోరిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులను చెన్నులలో తోడ్పడగోరిరి. విషయం ఊరేగింపు ఉత్సాహము జరిగెను.

పల్లం రాజుగారు కాంగ్రెసు సంఘ కాన్వెన్షన్ గ నున్నారు. చాల అభిమానముగ పనిజేయువారు సాక్షిత్వమునకు పట్టుదలకు చేర్చబడినారు. (తంతి.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందుస్థాని సేవాదళసంఘము

ఈనెల 19 వ తేదీ సోమవారం పునః జెనరాల్ శ్రీ దుర్గావిలాస భవనమునందు శ్రీ దేశికోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన హిందుస్థాని సేవాదళ సంఘసమావేశము జరుగనుగాన సభ్యులెల్లరు నయ చేయగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

విషయములు

1. కేంద్ర శిక్షాశిబిరము నిర్వహణచేయుట.
2. ఘంఘికార్యాలయ స్థలనిర్ణయము.
3. సహాయకార్యదర్శి నియామకము.
4. వైశికాసనమును అంగీకరించుట.
5. ఇతరవిషయములు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందుస్థాని సేవాదళము, కార్యస్థానము, జెనరాల్. మతం బాలసుబ్రహ్మణ్యగుప్త, కార్యదర్శి.

వెండిరేకులుతయారు మెప్పిన అమృతముకు సిద్ధముగా ఉన్నది

వెండి రేకులను సాఫల్యముగా నిమిర్తం గ్లాసులు, మరచెంబులు, పల్లెములు వగైరాలకు ఉపయోగపడు రేకులు మెప్పిన 10 అంగుళముల సాద్యుగు 5 అంగుళముల లావుగల సీచు మెప్పిన కొర్రెడి అమృతమునకు సిద్ధముగా వున్నది. కావలసిన వారు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను. పా. ర. ౯/౦ ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం 212 మద్రాసు.

అభినవాంధ్రకవిత్వము

ఆధునికులు సవరించుకొనవలసిన లోపములు

శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతకవిగారి యువన్యాసము

“పూర్వ కవిత్వమున ఏమియు సారములేదని అధునికు లనుటయు, ఆధునిక కవిత్వమున నేమియు సారములేదని ప్రాచీన పక్ష పాతులనుటయు అవిచారమాలకము.” శ్రీ పింగళి లక్ష్మీ కాంతకవిగారు బుధవారము సాయంత్రము, క్రైస్తవ కళా శాలయందు ఆంధ్రభాషావిధాన సమాజమున నుపన్యసించుచు పై విషయములను గూర్చి యువన్యాసపదార్థమున, ప్రాచీన కవిత్వములనుండి గుణములను ప్రశంసించి, ఆధునిక కవిత్వములను సవరించుకొనవలసిన లోపములు వెల్లడులు గల వనియు, అందు మొట్టమొదట ప్రాచీనాంధ్ర కవిత్వముపై నిరసనభావమును వదిలి, గౌరవ, అభిమానభావములతో ప్రాచీన కవిత్వానాట్యమును పఠించి అందలి గుణము నలవరచుకొనవలె నని హెచ్చరించిరి.

క్రియంత లేకుమళ్ళ రాజగోపాలరావుగారు ప్రస్తావన మున, ఉపన్యాసకులను సభ్యులకు బరిచయ మొనర్చి, దోమా వేంకటస్వామి గుప్తగారి న గ్రాస నాథి ప త్యము విహింప వలెనని గోరిరి. అధ్యక్షులు, ఉపన్యాసకుని గూర్చియు వారి ప్రసిద్ధిని గురించియు ముచ్చటించి, ఆధుని కాంధ్రకవిత్వమును గురించి లక్ష్మీకాంతము కవిగారి యభిప్రాయములు గణనియము లని నుడివిరి.

లక్ష్మీకాంత కవిగారు

లక్ష్మీకాంత కవిగారు, తమ గురువులగు శ్రీ తిరుపతి వేంకటేశ్వరకవులను నమస్కారపూర్వకముగ ప్రస్తుతించి, కవిత్వమునకు ప్రాచీనాధునిక విశేషణములు చరిత్రకారులు కల్పించినవియేగాని, వస్తు నితనిబట్టి యధార్థములుగావని నుడివిరి. అయినను, తానుగూడ నాచారిత్రిక ప్రమాణమునకైకొని, ఆంధ్రకవిత్వమున ప్రాచీన తానవితాభేదమును అంగీకరించి మాటలాడ నుద్దేశించెను, కాల మునుబట్టి నవీనకవితాయుగము తమ గురువర్యులతో ప్రారంభ మైనది. శ్రీ తిరుపతివేంకటేశ్వర కవులవాడి ప్రాచీనపద్ధతికి భిరతవాక్యము. నవీనపద్ధతికి నాండివాక్యము. నేటి కవిత్వమున యుఖ్యముగదోచు లక్షణము, ఖండకావ్యము లని చెప్పెడి అంశ ము. దీనికి, తిరుపతి వేంకటేశ్వరకవితావధానరచనయే ప్రారం భము. సుబోధకమగు లేటలెనుగు కైలిజూపినదియు, సరళతా మధుర మగువారి కవితాపద్ధతియే. అదిగాక, ఆరింట “త” వచ్చిన చచ్చిపోదు మను భయముగల ఆనాళ్ళలో కవిత్వమును సర్వాభిగమ్యముగ చేసినది వారే. గౌతమబుద్ధుడు పరతత్వమును పామరజనాభిగమనము చేసినట్లు ఈ కవిత్వమును ఆంధ్రకవితా తత్వమును సర్వాభిగమ్యముచేసిరి. వారి, “కలవధాన సారము” “నానా రాజసందర్శనము” చదివియే కవిత్వము నేర్చినవా రెందో కలరు. నేడు ప్రకటించబడు “తొలకరుల” “గాన మాధుర్యుల” పద్ధతులకు ఆ గ్రంథములే మాతృకలు.

తరువాత బయలుదేరిన చాల కవులలో మొదటి తెగ వారిని, ప్రకృతికవులని లోకము వాకొనెను. వారు ప్రకృతి చిత్రముల జూచి ఆనందించి వానిని గూర్చి రచించువారు అని నాటి ప్రఖ్యాతి. ఈ ప్రకృతికవిత్వము మన పూర్వగ్రంథ ములలోను గలదు. అప్పుట నవి రసపోషణకై ఉపాంగముగ గైకొనబడినవి. అంతయుగాని వానికి ప్రత్యేకసిద్ధి లేదు. వానికి ప్రత్యేకత సమకూర్చుటయే ఆ మొదటి కవులు చేసిన ప్రధాన కార్యము. ఆంగ్ల వాఙ్మయ పతనము దీని కెంతయు దోహద మైనది. స్వభావోక్తి గుండరములగు, ఆ ముద్దుపలుకులు విని పండితులుగూడ తలయూచి మెచ్చెడివారు. ఆ నడక కొంత దూరము సాగినప్పుడు “మర్మకవిత్వము” ప్రారంభమైనది. దీని నే “విప్లీక్”, పాయిట్రీ” అనెదరు. వంగభాషలో రవీంద్రుడు వ్రాయు కవిత్వము నీ కవు లనుకరించుటయే దీనికి ప్రధాన కారణము. రవీంద్రుడు కవిసార్వభౌముడు. అతని భావములు గంభీరములు. అనుభవ సిద్ధములు. అతని కవిత్వము ప్రయత్న వేద్యమై రసవంతమై యొప్పుచుండును. కాని యీకవుల కాతని భావ మర్థమైనను తన భాషాసంపత్తి లేకుంటే కీరల యభిప్రాయములు ప్రపంచమున కర్థము కాలే దు. అందువలననే, ఈ మర్మకవిత్వము పండితదూషణమునకు పాత్రమైనది. రవీంద్రుడు యోగసాధకుడు. అతని అనుభవము నాతడు కవిత్వమందు చిత్రించును. పైన చెప్పిన జాతికవులట్టి

యనుభవము లేనివారయ్యు, అతని ననుకరించిరి. దీనివలననే మన కవులు చాలమంది అనుకరణసమర్థులై గాని, స్వతంత్రులు గాలేదు. రవీంద్రుడు తన వేదాంతమును చెప్పినను కవిత్వమున కెన్నడును లోపము రానీయలేదు. అత డట్టి ప్రతిభాప్రసాద ముగలవాడు. నిర్దుష్కోపాసకుడగు ఆకవివారల ననుకరించు నీక వులు, అనుభవ సాహిత్యాదిలోపముచే తమ కవిత్వమును సులభ గ్రాహ్యమునను, రసవంతముగను జేయలేకపోయిరి. కావ్యము నకు జీవప్రాయముగ రసము లోపించినది.

“కావ్యంగ్రాహ్యం అలకారాత్ సౌందర్యం అలంకారః”

కావ్యము సహృదయ గ్రాహ్యముగట అందలి అలంకార మును (బ్యూటీ) బట్టి, వేదాంతమునుబట్టి గాదు.

ఈ కవిత్వమునకు మూడవ అవస్థలో భావకవిత్వ మును జేరు వచ్చినది. ఇదియు సంకేతపదముగనే గ్రాహ్యము. కవి త్వమునకు ప్రతిభ, (ఇన్ స్పిరిట్) వ్యుత్పత్తి (కల్చర్), అ భ్యాసము (అట్టి కేషన్), అనునవి అవసరము. కొందరు కేవలము ప్రతిభాసహాయముననే కవిత్వము వ్రాయగడంగుదురు. (ప్రతి భయన, అపూర్వసమైక్య నిర్మాణ క్షమయైన ప్రజ్ఞ యని, అలంకారికుల మతము) కొందరు కేవలము వ్యుత్పత్తి సహాయముననే వ్రాయుదులగుదురు. కాని ఇట్టివారల కవిత్వము చాలకాలము జీవింపదు. వ్యుత్పత్తిలేని ప్రతిభగతియు నట్టిదే.

“కాలాభ్యయోగాత్ ఉచితాః కీర్తిద్రాః”

సంపన్న సన్యాంకధయంతి ధాత్రీం”

అనునట్లు మన యీశ్రయత్న ములన్నియు భావిభాగ్యో దయ నూపనయని యెంచవచ్చును.

ఉపన్యాసకులు ముగించుచు నాటి యువన్యాసము చాల విపులమైనదియు, అందలి యంతములన్నిటినిగురించియు ప్రసంగించుటకు వ్యవధి లేదుగనుక ఒకటి రెండు అంశములు మాత్రమే స్థాపితపులాకన్యామయముగ పట్టిచెప్పినదియు నుడివిరి. పూర్వకవిత్వమున ఏమియు సారములేదని అధునికులనుటయు, అధునికకవిత్వమున నేమియు సారములేదని ప్రాచీనపక్షపాతు లనుటయు అవిచారమాలకము. శ్రద్ధాధానులై పరీక్షించినవారికి రెండును గుణము పొడగట్టును అని నుడువుచు, సనివర్తనముగ నుపన్యాసకులు, ప్రాచీనాధునికకవుల పద్ధతులనుండి, కొన్ని టిని, తమ సహజ మృదుమధురఫణితిని చదివి వినిపించిరి.

ఏమిట సభ ముగిసెను.

కాల్పులు, బొబ్బలు

కాల్పులవల్ల గాని, వేడినీళ్ళ వల్ల గాని చర్మము కాలి బొబ్బ లెక్కిన వెంటనే తన శ్రద్ధ వహింపవలెను. సాధ్య మైనంత త్వరగా బాంబక్ నుపయోగించుట మంచిది. అది నూతన చర్మమును చేకూర్చును.

ప్రపంచమందు గాయములను మాన్చి నూతన చర్మ మును చేకూర్చుటలో బాంబక్ గొప్ప ఖ్యాతిగాంచి యున్నది. బాధను తొలగించి చర్మముకుల్లి వాసనజేయ కుండు నట్లునర్చును. చర్మలోనికి బాగుగా యింకును. విషక్రిమలను నాశనమునర్చును. దుష్పదార్థముల తొల గించును. వాపును తగ్గించి పూర్తిగా మాన్పును.

బాంబక్

బాంబక్ బాధ నువశమించి నూతన చర్మమును చేకూర్చును జంతుక్రొవ్వు బాంబక్ నందు చేర్చబడలేదని గ్యారంటీ పొందియున్నది వెల 1-కి రు. 1, పెద్దది రు 2-4-0 లు. మందులంగ శ్రీనివాసయందును దొరుకును.

వేలము నోటీసు

బెజవాడ తాలూకా సున్నంపాడు రామన్న పాలెము గ్రామముల తాలూకా అడవులలోని పెద్ద ము 1929-30 సంవత్సరములకు బెజవాడలో నున్న శ్రీ దుర్గావిలాసమునందు ఈ నెల 17 వ తేదిని మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు వేలము వేయ బడును. పాటపాడగోరెడివార లారోజున హాజరై పరతులప్రకారము పాట పాడుకొనవలయును.

కా. నాగేశ్వరరావు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము ప్రకటన

ఈరోజువరకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు చేరిన వీపులు దాఖలా కాంగ్రెసు సభ్యులు ఆయాజిల్లాలలో చేరిరి. ఇంకను 80,000. మంది సభ్యులు చేరవలసి యున్నారు. కొన్ని జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు ఎన్ని ఉత్తరములు వ్రాసినా, రిపోర్టులు పంపడము లేకపోగా జబాబులుకూడా వ్రాయడము మానివేసినారు.

మనకు వ్యవధి 15 రోజులకన్న ఎక్కువకాలము లేదు. ఇట్లుపై నైన జిల్లా నాయకులు తగిన శ్రద్ధ వహించిన యీ 80,000 మంది సభ్యులును చేరగల రని నానమ్మకము. కాన జిల్లా నాయకులు, ఆయా జిల్లాలలో ఉండే దేశాభిమానులు కీలసి పనిచేసి వారివారి జిల్లాయొక్కయు, ఆంధ్రరాష్ట్రము యొక్కయు గౌరవము నిలబెట్టుదురని నుమ్మచున్నాను.

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include 1. గంజాంజిల్లా రిపోర్టు రాలేదు, 2. విశాఖపట్నం 886, 3. తూర్పుగోదావరి 1980, 4. పశ్చిమగోదావరి 1054, 5. పశ్చిమకృష్ణా 756, 6. తూర్పుకృష్ణా (వీరికోటా పూర్తిఅయినది) 1816, 7. గంటూరు 1250, 8. నెల్లూరు 500, 9. ఆంధ్రమదరాసు 800, 10. చిత్తూరు 65, 11. కడప 445, 12. అనంతపురం 110, 13. ఏజెన్సీ 558, 14. కర్నూలు, ఆంధ్రబళ్లారి రిపోర్టు రాలేదు. Total: 8,815

కా. నాగేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.

హెచ్చరిక

ఈమధ్య కొందరు మాటేడుమార్కులవంటి మార్కులు తయారుచేసి వారిబట్టలకువేసికొని అమ్ముచున్నారు. అట్టిమార్కులున్నంతమాత్రమున అవి వున్న బట్టలు మాచి అని ప్రజలు పొర పాటు పడవచ్చు. పెద్దాపురము శిల్పిసంచలు కొనునప్పుడు మాయొక్క ప్రేడు మార్కులును, ఆ మార్కులకింద మాకం పెసే సీలును అబట్టలమీదవున్నవా లేవా అని పరీక్షచేసి చూచి ఉన్నయెడలమాత్రమే కొనవలెను. లేనియెడల కొన వద్దని వేరేచెప్ప నక్కర లేదు.

మావద్ద సిల్క్ ఖండునాలు ధోవతులు, మర్రింగులు, కోటింగులు, నారమడి (పొత్తు) పంచలు, చీరలు మొదలయి నవి అన్ని రంగులలోను, అన్ని ప్రజలలోను ఉన్నవి. నగిషీ అంచులతోను, జరితోను, జరి లేకుండగను, బీదలకును, ధనవంతు లకును అన్ని తరగతులవారికి ఉపయోగించునట్లు చీరలు వగైరాలు మాయొద్ద దొరకును. రు 500/-ల రూపాయలవరకు ఖరీదుగల చీరలు తయారు చేసియున్నాము.

కాంపిల్సు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఇట్లు విన్నవించు,

ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు. ప్రాప్రయిటర్సు, శ్రీ లక్ష్మీశిల్పి- ఫ్యాక్టరీ పెద్దాపురం తొలివిలాసము } (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.) "సిల్క్-గుడ్సు"

వ్యవసాయం

నరసాపురం

మే 14

ఆంధ్ర 14:—నా క్రిందటిలేఖలో వ్రాసిన కాజగ్రామ మున స్టేగు జాడ్యమును గురించి పూర్తియైన సంగతులు యిప్పుడు తెలిసినవి. ఆ గ్రామములో అతాత్తుగా చరిత్యమును, నడుముపోట్లును, కొందరికి కనపడగా, ఆ గ్రామముకు రంగూనునుంచి వచ్చినవారే. స్టేగుజాడ్యముని ప్రజలను భయపెట్టిరట. అంతేకాని నిజమైన స్టేగు జాడ్యముని కనబడదు. ఎలుకలుచచ్చిపడుటగాని, మనుష్యులు చచ్చుటగాని, జరుగలేదు. అయినప్పటికి మా అసిస్టెంటు సర్జనుగారు, లేడీ సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనుగారు, జిల్లా ఆరోగ్యశాఖాధికారియు, వెంటనే కాజగ్రామము పోయి జ్వరములువచ్చినవారికి మందులు ఇచ్చి స్టేగు జాడ్యమురాకుండ కాజ చించినాడగ్రామములో 200 మందికి యానాక్యులేషన్ చేసియు జ్వరమును రూపుమాపిరి. ఇంతలో చెన్నపట్టణము కింగ్ యిన్ స్టిట్యూట్ నుంచి డాక్టర్లువచ్చి జ్వరము తగిలినవారి రక్తపరీక్షచేసి, యిది స్టేగు కాదని నిర్ధారణ చేసి ప్రజల భయమును పోగొట్టిరి. ఇప్పుడు చెచ్చటను జ్వరము తగిలుట కనుబడుటలేదు.

తాలూకాబోర్డువారి కమ్ ప్లెయిన్టు

తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుడు మన్నె సత్యనారాయణ గారిమీద జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో యిచ్చిన కమ్ ప్లెయిన్టును ఈ నెల 12 వ తేదీని ఆరోగ్యమెంటులు విని కేసును వెంటలేదొరగారు వెలులో జేసికొనిరి. ముద్దాయికి నోటీసుపంప ను త్తరవిచ్చి కేసును వచ్చేనెల అయినవ తేదీకి క్రమమైన విచారణ నిమిత్తము వాయిదాజేసిరి.

శిశుపోషణశాల

క్రిందటి పూటెండులో మా జిల్లాబోర్డువారు నరసాపురం శిశుపోషణ పురిటిసాకర్యముల కాలకు యీ సంవత్సరముకు రు 500 లను యిచ్చిరిని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాను. ఈ శాలకు కార్యదర్శినియగు శ్రీమతి దిగుమర్తి రామలక్ష్మమ్మ గారు జిల్లాబోర్డుకు వ్రాసినమీదట జిల్లా హెల్త్ ఆఫీసర్ గారు సిఫారసును జేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

బాపట్ల తాలూకా వార్తలు

అప్పికట్ల సర్కిల్ ఎలక్షన్

బాపట్ల తాలూకాబోర్డుతో జేరిన అప్పికట్ల సర్కిల్ పక్షమున మెంబరుగా భేతాళం కొంటంరాజుగారు ఎన్నికలో గెలుపొందిరి. ఆ ఎలక్షన్ జరుగుటలో ఏవో కొన్ని లోపములు కలవని ప్రత్యర్థియగు ఇనగంటి అప్పయ్య చాదరిగారు కోర్టులో అభియోగము దెచ్చిరి. ఇంతలో గవర్న మెంటు రికార్డుతయ్యు తెప్పించి పరిశీలించి దావా కోర్టుద్వారా పరిష్కారమగు వఱకు ఎలక్షన్ డిఫర్ అనగా ఆపుదల జేయవలసినదని యుత్తర్య జారీచేసినట్లును, ఈ యుత్తర్య జారీకాకపూర్వమే చాదరిగారు రాజుగారిపై దెచ్చిన వ్యాజ్యము ఎత్తివేసికొనిరియు తెలియుచున్నది.

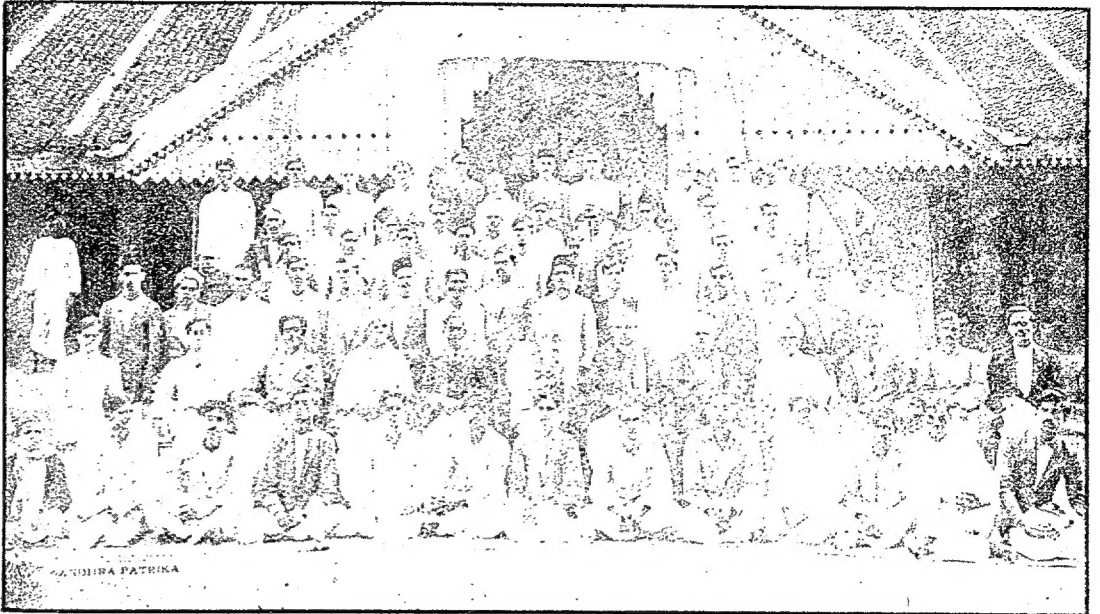
వర్షములు

నిన్న మొన్నటివఱకు బాపట్ల ప్రాంతములో మేఘాడంబరమేగాని వర్ష మెట్టిదో యెటుంగము. మండువేసరిలో వలె భగ్గన ఎండలు మండిపోవుచుండెను. నర్సాభావముచే బాపట్ల తాలూకాలోని మెట్టగ్రామములందు విత్తనము లేమాత్రము చల్లియుండలేదు. త్రాగుటకుకూడా నీళ్లు కలవయ్యెను. పరమేశ్వరానుగ్రహమున నీన్న నేడు వర్షములు కొలదిగా ప్రారంభమయ్యెను.

చోరబాధ

బాపట్ల తాలూకా పోలీసుసర్కిల్ ఏర్పరుపబడినను యిదే వల చోరబాధకు మేరలేకున్నది. ఒక పక్షముదినముల నుండి అర్జీలపేట, తిలకుపేటలో ఇంచుమించుగా నడుదినము దొంగలు తగులుటచే ప్రజలు చాలా యిబ్బందిపడుచున్నారు. స్త్రీపురుషులు నిద్రలే మానిజేసిరి. దొంగలు టార్పిలైటుతో

ఆంధ్రా కో-ఆపరేటివ్ ఇన్ స్టిట్యూటు

కో-ఆపరేటివ్ ఇన్ స్టిట్యూటు హెచ్. యం. హుస్సేన్. ఐ. సి. యస్. గారు, డిప్యూటీ ఇన్ స్టిట్యూటు రావుసాహెబ్ యస్. రంగనాథాచార్యులుగారు మున్నగు ఉద్యోగీయులును, ఆంధ్రా కో-ఆపరేటివ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ (బెజవాడ) ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు. ఫోటో-వరదాచారి, బెజవాడ

మణ్యుగంచెట్టిగారు విదేశములనుండి తిరిగివచ్చినపుడు మ ద రా. సు సెంట్రలుప్రెస్ నువద్ద డా॥ వరదరాజులునాయుడుగారు మున్నగువారు సన్మానించుట. (ప్రె. ఫో. బి.)

సహా బయలుదేరుట చోడ్యము. తినింత పోలీసు సిబ్బందిలేని కారణమున కాబోలు గ స్త్రీయేర్పాటు ప్రతిదినము జరుగుటలేదని అనుభవమువలన తెలియుచున్నది. ఇక రక్షకభటకాఖ్యారికా మువలన ప్రయోజన మేమియో యూహింపలేకున్నాము.

ఇండ్లకట్ట

బాపట్ల యూనియన్ గ్రామమేగాని మునిసిపాలిటీకాదు. ఐనను యీ గ్రామములో సబ్ కోర్టులు రెండును, మున్సిఫ్స్ కోర్టులు రెండును, ఇన్ కమిట్యు ఆఫీసు, ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, తాలూకాకచ్చేరి, బోర్డు హైస్కూలు మొదలగునవి యుండుటచే న్యాయవాదులు, ఉపాధ్యాయులు ఉద్యోగులు, వారి సిబ్బంది తాబేదారులు మొదలగునారి సంఖ్య పెచ్చుపెరిగిపోవుటచే హెచ్చుబానుగలకై తగినగృహములు వొలుకుట దుర్లభమైనది. ఒకపేడల్లే డెబ్బదికంటె సెక్కువగా గలరనిన వారి గుమస్తాల సంఖ్యను మితియే యుండజేరదు కదా? ఇక యింట్లు చాలు తెట్టు?

బోర్డు హైస్కూలు

బాపట్ల బోర్డు హైస్కూలులో సామాన్యవిద్యతో బాటు పారిశ్రామికవిద్యలను నేతపని, మాన్యుయల్ ట్రయినింగ్ అనగా వడంగము అతిసాధ్యమగు పద్ధతులపై నేర్పబడుచున్నది. ఆట్టియేర్పాటులు ఉన్న తదిద్యాలను మిన్నిటిలో నెలకొల్పబడిన విరుద్ధోగసమస్య కొంతమంతైన పరిష్కారము కాగలదు.

(ఒక విలేఖరి)

మదనపల్లె-సబ్ డివిజన్లో సంఘము

ఆంధ్ర 10:—ఈదినము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు మదనపల్లె సబ్ డివిజన్ సంఘము శ్రీమంతు టి. యస్. రామకృష్ణారెడ్డిగారు బి. ఏ. డి. ఎల్. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారిచే ప్రారంభింపబడెను. పురప్రముఖులును కొందరు వారిమణులును సభాసభలు నలంకరించిరి.

వై ప్రధానతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను. పిమ్మట శ్రీ సంద్రహాశేష్వర నాటకసభ జపు మేనేజరును, ప్రసిద్ధ నాటకశిఖామణియు నగు శ్రీమంతు మల్లప్పగారును వారి శిష్యుడు నారాయణరావుగారును సభింకల తమ సహజమృదు మధుర గానములచే సంతోషపరచిరి.

తర్వాత అధ్యక్షుడైనహిందీయుండిన రామకృష్ణారెడ్డిగారు వుపన్యసించిరి. వీరు తత్స సూక్ష్మోత్తమగూర్చి వై తాంగమునకు, వశిజాలకు, పురజనులకును యీసంఘము యెంత యుపయోగకారియైనది తెలియపరచిరి. అందునను సర్కారుగారికిగాని పుక్కోగనులకుగాని తగుకట్టుముఖములు, నేరున జెప్పలేనట్టి పల్లెవాసులకును విద్యావిహీనులకు యీ సంఘము కష్టనివారిణి యనియు యిందుచూలమున దేశసేవయు నవకాశములు గలననియు వికాసించిరి. శ్రీ వారు యీసంఘమునందలి కార్యనిర్వాహకులను వారిత్యాగమునకై యభినందించుచు ఫౌజులందరును శీఘ్రముగ తత్సంఘసభ్యులుగ జేసి సంఘము శాస్త్రముగ ప్రకాశింపజేయవలయు నని కోరుచు విగమించిరి. అంతటితో నాటిసభ చాలింపబడెను.

(పురవాసి)

మ ద్య వి చారణ సంఘము

బీటిమీ తేబరు ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించిన సత్కార్యములకు, మద్య విచారణ సంఘ నియామకము మరింత వన్నె జెట్టుచున్నది. పార్లమెంటు సభను ప్రారంభించుచు, రాజగారిచ్చినయవ న్యాసమునందు, మద్యసమస్యనుగూర్చి, విచారిం చుటకు రాయల్ కమిషను నియమింపబడు నని వార్తాసము చేయబడెను. ఆ వార్తాసమును తేబరు ప్రభుత్వమువారిపుడు చెల్లించుచున్నారు. అముల్ రీ ప్రభుత్వగారీ సంఘమున కధ్యక్షులు. దీనియందు మద్యవ్యాపారముతో సంబంధించిన వారును, మద్యపాన నిరుత్సాహ సంఘములవారును గూడ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. వీరుభయులునుగాక, మద్యస్థానము నాక్రమించువారు గూడ సభ్యులుగ గలరు. వీరలసంఖ్య యొకను పెంచబడునని తెలియు చున్నది. వైద్యప్రతినిధిని గూడ నియమింపవలయు నను కోర్కెగలదు. పార్లమెంటు సభ్యు లెవరును ఈ కమిషనునందు జేరరు. వీరు సభ్యు లగునెడల, నోటుకలు వీరిని ఒత్తిడిపెట్టి స్వాతంత్ర్యముగ మెలగ నీయరను భయము గలదు. విచారణ ముగియు నప్పటికి రెండుమూడు సంవత్సరములు పట్టునట. విచారణఫల మేమగునో చెప్ప వీలు లేదు. అమెరికాదేశము మద్యపానమును నిషేధించి, అఖండ కీర్తి బడసెను. పాశ్చాత్యదేశములలో కెల్ల నత్మ్య స్వతస్థానము బడసెను.

ప్రస్తుతపు విచారణకు ఫలముగ, ఇంగ్లండు గూడ నిషేధము నవలంబించి కీర్తి గాంచునా? విచారణసంఘమును నియమించినవారి యుద్దేశ్య మేదియో తెలియదు. లేబరుపక్షమువారు మద్య పాననిషేధవాదులలో గారో పెల్లడి గాలేదు. వెను కటి ఎన్నికలలో, మద్యపాననిషేధమును ఏపక్షము వారును సారాంశముగ గైకొనియుండలేదు. మద్య పానమును నిరుత్సాహపరుపవలయు నని చాటిన వారు లేకపోలేదు. కాని, వీరు అల్పసంఖ్యాకులు. ప్రధానపక్షము లెవ్వయు ఈ ప్రశ్నను ముందుకు జెట్టలేదు. అమెరికా మద్యపాన నిషేధము నవలం బించుచుండ, బ్రిటీషు స్టీమరులు మద్యమును కొని బోయి అమెరికాకు జేర్చుచున్నది. అందుమీద అమెరికను ఉద్యోగు లీ స్టీమరులు రాకుండ ఆటంక పరచిరి. తమచట్టముల సత్రికమించిన బ్రిటీషు వారిని వీరు క్షమించియుండిరి. దానికై ఇంగ్లండులో ఆందోళనము గూడ బయలుదేరెను. అమెరికా లోని నిషేధ శాఖోద్యోగుల నిరంకుశ చర్యలు బ్రిటీషు పత్రికలలో క్రిముగ నిరసింపబడెను. ఇం

గ్లండులో నింతవరకు మద్యపాననిషేధము పట్టుము ఖత వెలువడలేదు. ప్రభుత్వమువారు రిందునిమి త్తమై ఎంచదగిన రీతిని పాటుబడియుండలేదు. అమెరికా నిషేధోద్యమనాయకు లగు జాన్స్టన్ గారు ఇంగ్లం డుకు బోయినపుడు, వారి కుప్పదవముగూడ వాటిలైను.

నిషేధోద్యమము అవజయముగాంచెనని చూపు టకు, బ్రిటీషు పత్రికలు ముందంజ వైచుచుండును. రూటరుసంఘమువారి రిట్టివార్తలకు ప్రాముఖ్య మొ సగుచుండురు. ఇటీవల అమెరికను రాయబారి ఇం గ్లండుకు వచ్చినపుడు, వీరికి జరిగిన కందునమయ మున, మద్యమును పానీయముగ నీయగ, వారు పరిశుభ్రమగు నీరు గావలయు నని కోరిరనియు, అందుమీద విందునిచ్చినవారు తమపూర్వబాటుకు చింతించిరనియు, వార్తలు చెలిపియుండెను. ఇంగ్లం డు మద్యపాననిషేధమునకై పాటుబడుచో, హిందూ దేశమునకు గూడ మిగుల లాభించును. మద్యపాన నిషేధ మనంభవమని అధికారు లిప్పుడు చెలిపెడి మామూలుపాట యంతరించును. మద్యపాననిషేధ ము గోరువారి నెదుర్కొనుచున్న ఆటంకములు తగ్గును. అమెరికాకు బోయి, మద్యపాననిషేధో ద్యమ మెటుల బనిచేయుచున్నదో కనుగొను విష యమును, కమిషను సభ్యులే నిర్ణయించెద రని సూచింపబడినది. దీనినిబట్టి, నిషేధమును ప్రవేశపెట్టు తలంపుగూడలేబరు ప్రభుత్వమునకు గలదని యూహిం పవచ్చును. కాని, కమిషను సభ్యుల యోగ్యతల గాం చిన, వారిందుకు ప్రోత్సాహ మొనగెదరాయనునది సందేహము. ఎక్కడ దృఢసంకల్ప ముండునో అక్కడ కార్యసిద్ధి చే కూ రు ను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టుచో, మద్యపాన నిషే ధము అనంభవము గాజాలదు. ఇంగ్లండులో కన్నను గూడ హిందూదేశమునం దిది త్వరితముగ కొన సాగును. ప్రజల మతవిధులు త్రాగుడును దోస ముగ పరిగణించుచున్నవి. తగిన చర్యల నవలం బించుచో, హిందూదేశమున మద్యపానము నరి కట్టుట సులభము. కాని, ఏ రాష్ట్రమునందును ప్రభుత్వమువారు తగిన చర్యలను దీసికొనుటలేదు. తుదకు లోకలు ఆక్షనుపద్ధతి నయినను వీరు ప్రవేశ పెట్ట లేదు. కల్లంగడుల సంఖ్యను తగ్గింపలేదు. మద్యపు రాబడిని కోల్పోవుటకు సంసిద్ధత జూప లేదు. ఇట్టి సందర్భములలో మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు చేయదలచిన ప్రచార మొంతవరకు లాభించు నోయని, పలువురు సందేహపడుచున్నారు. అందు చే, ప్రజాప్రముఖులే దేశమునందంతటను ప్రబో ధము గలిగించి, నిషేధమునకు తగిన వాతావర ణము సృజించుట యవసరము.

చింతామణిగారి యుదంతము

మితవాదనాయకు లగు చింతామణిగారు కాన్పూరులో నిచ్చిన యువన్యాసము, మితవాదుల నిరాశను చాటుచున్నది. సి. ఐ. డి. శాఖవారు ఉన్నతోద్యోగముల నిదివర కనుభవించిన మిత వాద నాయకులను గూడ ఎటుల యనుమానించు చున్నారో, చింతామణిగారు తేటపరచిరి. చింతా మణి గారికి గూడ నిట్టి యవమానము తప్ప దయ్యెను. బర్మాను ఇండియానుండి వేరుజేయ

వలయునని అధికారులు చేయుచున్న వాదమును చింతామణిగారు నిరసించిరి. బర్మాను మొదట హిందూదేశముతో జేర్చినపుడు, భారతీయు లిది తగదని మందలించి యుండిరి. కాంగ్రెసు సభ తన యసమ్మతిని వెనుక చెలిపియుండెను. కాని, ఇప్పుడు బర్మాను విడదీయుటకు కారణము, బర్మా త్వరలో స్వపరిపాలనము బడయకుండ జేయుటకే యని విదిత మయినది. బర్మాశ్రేయమును వీరు ని జ ము గ గోరుచో, దీనిని విడదీయగనే స్వపరిపాలన మిచ్చిన యెడల, ఎవరికిని అభ్యంతరముండజాలదు. అటుల గావింపక, బర్మా నికముందును, పరాధీనస్థితిలో నుంచుచో, భారతీయుల పలుకుబడి తగ్గినను యూ రపియను పలుకుబడి విస్తరించునని చెప్పవచ్చును. స్వపరిపాలనములభించువరకు బర్మాఇండియాలుకలసి కృషి నలుపుట వివేకమగును. హిందూమహమ్మ దీయసఖ్యము చెడుటకుగూడ మూడవవారి భేద తంత్రమే కారణమని, చింతామణిగా రెంచుచున్నా రు. నెహ్రూరిపోర్టు విషయమున, మహమ్మదీయు లు కొందరు దూరదృష్టి లేక ప్రవర్తించిరి. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నచో, ఇట్టి భేదము లును వైషమ్యములును వ్యాపించెడివి గావు. వివిధ రాజకీయపక్షముల లక్ష్యమును ఒక్కటియేగాన, అందరునుకలసి ఐకమత్యముతో మెలగవలయు నని, చింతామణిగారు ఎచ్చరించేరి. మంత్రములకు చింత కాయలు రాలవనునటుల, కేవల స్వాతంత్ర్యవాంఛ వలన, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగదు. తదర్థమై ఫలప్రద మగుసాధనల నవలంబింపవలయును. కాంగ్రెసుపక్ష మువారవలంబింప నెంచినసాధనలు పనికిరావనుచో, మితవాదులు తా మెట్టి సాధనల నవలంబించెదరో ప్రకటించినమేలు. అంతియగాని, ఎన్నటికిని, భైక్షుక పద్ధతులను విడనాడ వీలులేదనుట వ్యర్థవాదము. మొన్నటిదినము పణ్యుఖించెట్టిగా రుపన్యసించుచు, ప్రజాశక్తివలనను, స్వయంకృషివలనను, స్వాతం త్ర్యము సిద్ధింప దని చాటిరి. లేబరుపక్షమువారి అనుగ్రహమును నమ్ముకొనుచో, కార్యసిద్ధి గలుగు నని, వీరి నమ్మకము. స్వతంత్ర దేశములకు బోయి గూడ వీరికిను వ్యామోహమును విడువజాల కుండుట శోచనీయము. ఆత్మవిశ్వాసము జూపి, స్వయంసహాయముపై నాధారపడనివారిని, లే బ రు పక్షమువారుగాని, మరియొకపక్షమువారుగాని గౌర వింపజాలరు. ఈజిప్టు సమస్యను లేబరు ప్రభుత్వము వారు పరిష్కరింపలేదా యని, పణ్యుఖించెట్టిగా ర డు గు చు న్నా రు. కా ని, ఈ జి ప్టు ప్రజలు స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకై సలిపిన సంతత కృషిని వీరు గమనించుటలేదు. మిల్నరు కమిషనును వీరు బహిష్కరించిన నాటినుండియు, వీరు స్వశక్తి నాధారము జేసికొని, ఆందోళన నలుపుచునే యుండిరి. సరోజినీ దేవిగారికి ఈజిప్టు నాయకు లొకరు చెలిపినటుల, ఈజిప్టుప్రజలు సాం ఘిక మతభేదములను విడనాడి, దేశభక్తికే ప్రధాన మతముగ చేపట్టిరి. జగ్గుల్ పాషాగారు ఇంగ్లండుకు బోయినమాట నిజమే. కాని, వీరు ప్రజాశక్తిని బల పరచిన పిమ్మటనే, వెడలియుండిరి. హిందూదేశము తో ఇంగ్లండు సమాధాన పడదలచుచో, గాంధీ మహాత్ముడు మున్నగు నాయకులు ఇంగ్లండుకు రాయబారమునకు వెడలుట కెట్టి యభ్యంతర ముండదు. అంతియ గాని, వీరు కేవలము యూచన

నిమిత్తమై ఇంగ్లండుకుగాని, మరియొక దేశమునకు గాని పోజాలరు. స్వరాజ్యసంపాదకు స్వప్రయత్నములను విడనాడి, అన్యుల యనుగ్రహమునకై వేచియుండుటవలన, ఎట్టిలాభమును గలుగజోడు. వివిధ రాజకీయ పక్షములమధ్య వికమత్యము మంచిదేయైనను, స్వయంకృషివిషయమై వివిధ పక్షములవారును యోచించి, తగిన ఏర్పాటులను సూచింపవలయును. పద్ధతులలో నైకమత్యము గలుగనిచో, ఒకరినొక రడ్డుగింపకుండ ఎవరితోనను వారు బనిచేయవచ్చును. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగా రెండుచేతనే, యాచన పద్ధతులను వదలి, ఇతర మార్గముల నవలంబించుచో, సంయోగముగదురునని తేటకరచిరి. మితవాదనాయకులకు నిరాశగలిగినమాట నిశ్చయము. కేవల నిరాశతోనే కాలము గడువక, పురుషప్రయత్నమునకు గూడ బూనినగాని, ప్రయోజన ముండదని, ఏ రెంతత్వరలో గ్రహించిన సంతమేలు. జాతీయవాదులకు గలుగుచున్న యవమానములు, మితవాదులకును గలుగ నారంభించినవి. రామానంద ఫట్టివంటిసామ్యుని రాజద్రోహముక్రింద శిక్షించుటకూడని పనియని, చింతామణిగారు వగచుచున్నారు. ఇట్టి వగపులను కట్టిపెట్టి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును వీరుగూడ చేపట్టుట లాభకర మగును.

కేసు మేరీ కళాశాల

1928-29 సంవత్సరపు మేరీ కళాశాలవారి రిపోర్టు ప్రకారము విద్యార్థినుల సంఖ్య 186 నుండి 161 కి తగ్గెను. చెన్నపురికి వెలువలగూడ స్త్రీలకు విద్యాసౌకర్యము లేర్పడుటయే దీనికి కారణ మని, సూచింపబడినది. ఇంటర్మీడియేటు తరగతికి కర్నూట గానము, భూగోళమును గూడ నేర్పుట కేర్పాటులు చేయబడినవి. గణితమును చదివెడి విద్యార్థినుల సంఖ్య తక్కువగ నుండుటచే, బి. ఏ. తరగతిలో సీతాఖి నికను ఏర్పరపలేదు. బి. ఏ. జూనియరు తరగతిలో 25 మంది విద్య నభ్యసించుచుండిరి. వీరిలో ఇరువది ముగ్గురు విద్యార్థినులు చరిత్రను ఆర్థికశాస్త్రమును అభ్యసించిరి. మిగిలినయిరువురును అరవమును సంస్కృతమును అభ్యసించిరి. చరిత్రయే అధిక సంఖ్యాకుల కాక్షర్యవంతముగ నున్నదని యూహింపవచ్చును. బి. ఏ. సీనియరు తరగతిలో 17 మంది చదువుచుండిరి. ఇంటర్మీడియేటు తరగతిలో గణితపరీక్షలో ఆరుగురు హాజరు గాగ, నలుగురు మొదటి తరగతిలోను, ఇరువురు రెండవ తరగతిలోను విజయము గాంచిరి. చరిత్రలోను, ప్రకృతిశాస్త్రములలోను, కొందరు అపజయము గాంచినను ఫలితము లనుకూలముగ నుండెను. బి. ఏ. డిగ్రీపరీక్షలో రెండవభాగమునందు పరీక్షా ఫలితములు మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నుండెను. కాని, ఇంగ్లీషులో మాత్రము విద్యార్థినులు తగిన యభివృద్ధి కనుబటుపలేదు. స్త్రీల కయినను దేశభాషలద్వారా విద్యను గజపుట యవసరమని, తేలుచున్నది. విద్యార్థినులసంఘము ప్రశంసాపాత్రముగ పాటుబడుచుండెను. ఈ సంఘమువారు తమపై తా మాధారపడి, ఆటలను తామే నిర్వహించుచు, ప్రతికను నిర్వహించుచు, హాస్టలులోను కళాశాలలోను పరిశుభ్రతను కాపాడుచు, తమకేర్పాట్లను చూపిరి. కళాశాలాసంఘములకు సంస్కృతసంఘ మొకటి క్రొత్తగ జేర్పబడెను. గ్రామప్రచారకసంఘ

మొకటి ఏర్పడి, బీదలకు నేపజేసెను. బీదల పిల్లలకు అన్నమిడుటయు, వ్యాధిగ్రస్తులను వైద్యాలయమునకు గొంపోవుటయు, రాత్రిపాఠశాల నొకదానిని నిర్వహించుటయు, ఈసంఘమువారిచే నిర్వహింపబడినవనలు. స్త్రీలలో నున్నతవిద్య ఎటుల వ్యాపించుచున్నదో కనుగొనవలెననిన, మేరీకళాశాలా నివేదికను పఠించుట యుక్తము. విద్యాభాగమునందు గూడ మార్పులు జరిగి, స్త్రీల కుషకరించు విద్యను నేర్పుట కేర్పాటులు జరుగుట యవసరము. ఈసంవత్సరమున, మద్రాసు బిషప్సుగారు నిన్నటిదినము కాన్వేషనునభలో గావించిన హితబోధను గమనించుట, శ్రేయస్కరము.

మదరాసు శాసనసభ

కడచిన మదరాసు శాసనసభలో జరిగిన వ్యవహారముల జూచిన, ఎట్టివారికయినను నిరుత్సాహము గలుగకమానదు. ప్రభుత్వమువారును, అధికారాభిమానులును గలసి, తమవంతము నెటుల నయినను నెగ్గించుకొనగలరని, విదితమయ్యెను. జస్టిసుపక్షమువారు ప్రభుత్వపక్షికులస్థాన మాక్రమించినను, అన్ని సమయములందు ప్రభుత్వపక్షమే వహించి, ప్రజాశ్రేయమును నిరోధించుచుండిరి. దేశమునం దెట్టిమార్పులు జరిగినను, వీరివైఖరిమాత్రము మార్పుజెందలేదని వెల్లడియైనది. అన్నపూర్ణయ్యగారి నిర్బంధమునకు సంబంధించిన అడ్డరన్ మొటు తీర్మానము, శాసనసభవారిచే నిరాకరింపబడెను. కాశీ శ్వరరావుగారి మ్యునిసిపలు చట్టము కొనసాగకుండ ప్రభుత్వమువారు నిరోధింపజూచిరి. జస్టిసుపక్షనాయకుడు, వీరిప్రయత్నములకు తోడ్పడెను. కడు సంతోచితమయిన పబ్లికు సర్విసు కమిషనుచట్టమును అతి త్వరితముగ నెగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు సలిపిన ప్రయత్నములు జస్టిసు పక్ష సహాయముతో విజయము గాంచెను. మద్రాసు పైమను సహాయసంఘపు రిపోర్టు శాసనసభలో నామోదింప బడెను. ప్రజాభిప్రాయము శాసనసభలో నెటుల తృణీకరింపబడుచున్నదో, యిందలి కార్యక్రమమును జూచిన విశదముగాగలదు. ఇట్టిసభలో నిలిచి కాలమును వ్యర్థపరచుటకంటె, శాసనసభ్యులు నెలువల నెంతయో పాటుబడగలరు. అట్టి కృషివలన, శాశ్వతలాభము గలుగును. కంతశోషవాగ్ధ్యయములతో ఎంతకాల మింకను ప్రోద్దులు చ్చువలయునో తెలియకున్నది. ఇతరపక్షములవారి సంగతి ఎటులున్నను, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి గోరు కాంగ్రెసుపక్షమువారు, ప్రజాప్రబోధము గలిగించుటకు ప్రయత్నించి, ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయుచో, స్వరాజ్యము చేరువకు రాగలదు. తదితరమార్గములవలన, అట్టిఫలము గలుగదని యాశించుచున్నది. ప్రస్తుతశాసనసభలు స్వరాజ్యమునకు దోహదమొనగుట దుర్లభము.

రైల్వే యిబ్బందులు

మూడవతరగతిబండ్లలో ప్రయాణము సలుపు వారికప్టముల నివారించుట కింతవరకుగిన యత్నములు జరుగలేదు. ఇటీవల నొకప్రయాణికుడు కలకత్తానుండి బొంబాయివరకు పయనముజేయుచు, రైలులోజనము మిక్కుటముగ నుండుటచే, ఒడ్డిబాధ కోర్వజాలక, గోలుసునులాగగ బండి ఆగెను. అందుమీదరైల్వేకంపెనీవారు ప్రయాణికునిపై కేసు

బెట్టిరి. వేజిస్ట్రిట్టుగారు కేసును కొట్టివైచుచు, జనసంఖ్య మిక్కుటమయినపుడు, ప్రయాణికు డిటుల గావించుట దోషముగాదని నిర్ణయించిరి. రయిలులో బట్టు జనసంఖ్యకన్న నెక్కువమంది నెక్కించుట సామాన్యచారమయినది. ఇందువలన ప్రయాణికులు ఊపిరాడక పడు ఇబ్బందింతగాదు. కూర్చుండుటకు చోటులేక, వీరు అనుభవించెడి దురవస్థ వర్జనాతీతము. ప్రయాణికులసంఖ్య అధికముగ నుండు స్థలములలో తగినన్ని పెట్టెల నమర్చుట, రైల్వేకంపెనీవారి కనీసపు విధి యగుచున్నది. ఏనాగరిక దేశమునందును, ఇట్టి దుస్థితిని సహించరు. హిందూదేశమందయినను, మొదటి రెండవ తరగతి ప్రయాణికులకు, కూర్చుండుటకేగాక, పరుండుటకుగూడ వసతి ఏర్పరపబడుచున్నది. అట్టితరీ, మూడవ తరగతి ప్రయాణికులకు కూర్చుండుట కయినను, సౌకర్యము నేర్పరపగూడదా? మూడవ తరగతివారి మూలముననే రైల్వేలకు విశేషపు రాబడి చేకూరుచున్నది. అట్టిస్థితిలో వీరల సౌకర్యములగూర్చి శ్రద్ధ సహించకుండుట మిగుల శోచనీయము. రైల్వేలు కంపెనీలవశమునుండి పూర్తిగ దొలగి, ప్రభుత్వవశ మయినపుడయినను, అనుకూలస్థితి ఏర్పడునా యనునది సందేహము.

హేగు సమావేశభంగము

హేగు సమావేశము భగ్నము గాకతప్పదని సూచింపబడినది. ఫ్రెంచివారు సూచించిన రాజీపరతులను స్వీడనుగారు అంగీకరింపక బోయిరి. హేగు సమావేశమున గూడన మిగిలిన నాల్గుజాతుల వారును, యంగు ఏర్పాటు నామోదింపగ, ఇంగ్లండు ఒక్కటియు, వేరై ఆమోదింపకున్నది. యంగు పరిష్కారమును అమెరికావారియిష్టములేనిది, మార్పు గూడదని, ఇతరులు దెలుపుచున్నారు. దీనిని మార్చనిది తామంగీకరింపమని, బ్రిటీషు ప్రతినిధి యగు స్వీడను గారు పట్టుబట్టుచున్నారు. స్వీడనుగారు హేగును రేపటిదినము విడిచిపెట్టెద రని దెలియుచున్నది. రేపటిలోగ, ప్రస్తుతసందిగ్ధస్థితి మార్పుజెందు సనునాశ గనుపించదు. జర్మనీనుండి రాబట్టు నష్టపరిహారద్రవ్యమును ఎటుల పరిచుకొనవలయునను విషయమై మిత్రమండలివారిలో ఒడంబడిక కుమరకుండుట, విచిత్రముగనున్నది. ఈ సంగతి యటుండ, రైనులెడునుండి బ్రిటీషు ఫ్రెంచి సైన్యములు వెడలిపోవునాయనుప్రశ్న గలదు. నష్టపరిహారములగూర్చి తమలో తమకు రాజీ కుదురువరకు, తమనేనలను మరలింపవీలులేదనుచో, జర్మనీలో అసంతృప్తి మరింత యధికమగును. ఇంగ్లండు జనవరిలోపల తననేనలను తీసివైచుట కంగీకరించెను. ఫ్రాన్సు మాత్రము సమ్మతించుచున్నది. మరల యూరపునందు సందిగ్ధస్థితి ఏర్పడుచున్న దని చెప్పవచ్చును.

జనరల్ అన్యూరెన్సు సొసయటీ, అజ్మీరు

ఈ సంఘమువారి 1928 సంవత్సరపు రిపోర్టు సత్వరాభివృద్ధిని జూపుచున్నది. ఇయ్యది భారతీయులచే నిర్వహింపబడు సంఘ మగుటచే, దీనియభివృద్ధి సంతోషదాయకముగనున్నది. పాలీసీలసంఖ్యలో 1400 పేరిగనువీని ప్రీమియములలో 196753 రూపా

అపెరుగుదల గనుపించెను. లైఫ్ అన్యూయిటీ నిధిలో 319852 రూపాయలు వృద్ధియయ్యెను. ఖర్చు కొంచెము అధిక మయినను, ఇన్సూరెన్సుపని చురుకుగా కొనసాగుట యేకైందుకు కారణమును సూచింపబడెను. అయినను, ఖర్చు ఇకముందు తగ్గునని, సంఘాధ్యక్షులు హద్దానముజేయుచున్నారు. ఒకమాసపు వేతనము, కార్యాలయమువారికి బోనసుగ నొసగబడెను. వాటాలు పీసికొనినవారికి, నూటికి 12 వంతున లాభము సంపాదించెను. ఈ సంఘము దినదినాభివృద్ధి గాంచుగాక యనియు, రాబోవు రిపోర్టు ఇంకను ఎక్కువ ప్రోత్సాహకరముగ నుండుగాక యనియు కోరెదము.

గోదావరి జిల్లాబోర్డు

గోదావరి జిల్లాబోర్డుకు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి యగు పల్లె రాజుగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడినందులకు, వారిని మనఃస్ఫూర్తిగ నభినందించెదము. వీరు కాంగ్రెసు లక్ష్యముతో జిల్లాబోర్డు వ్యవహారములను నిర్వహించి, కృతకృత్యులయ్యెదరని నమ్మెదము. రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డుకు మారిన నరసన్న గారిటీవల అధ్యక్షులుగ తిరిగి యెన్నికొనబడిరి. వీరు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు, రయితలు పత్రికా సంపాదకులు. తూర్పుగోదావరి మండలమునకు కాంగ్రెసు పట్ల నెట్టిభక్తి గలదో, స్థానికస్వపరిపాలన సంఘముల ఎన్నికల ఫలితము, తేటపరచుచున్నది. కాంగ్రెసు కార్యక్రమసాఫల్యమున కిట్టి కాంగ్రెసుభక్తి తోడ్పడుగాక యని కోరెదము.

లాంకుపైరు మిల్లున మై ముగియుట

లాంకుపైరు మిల్లు యజమానులును, కార్మికులును, మధ్యనర్తల పరిష్కారమున కంగీకరించి రనియు, సోమవారమునాటినుండియు, మిల్లులు పనిజేయు ననియు, పనిమానిన రోజులలో వేతనము వీయబడు ననియు, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. తేటరు ప్రముఖుల చాకచక్యమువలన, నమ్మె త్వరలో ముగిసెనని చెప్పవచ్చును. కార్మికసమస్యలను పరిష్కరించుటలో, తేటరు ప్రభుత్వమువారికి గల నేర్పు మరియొకరి కుండజాలదు.

చిదేశ్వరవార్తలు

“హేగుసభ భగ్న మగుట తప్పదు”

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 16.—హేగుసభ లిట్లు దెలుపుచున్నవి:—హేగుసభ భగ్న మగుట తప్ప దుచున్నది.

బ్రిటిషు హక్కులను తృప్తికరముగ నెరవేర్చు ఏర్పాటులను ప్రాంతోయిగారు స్పష్టముగా అందజేసిరి.

కాని అవి చాలవని స్పష్టముగా దెలిసిరి.

నలుగురు ప్రభుత్వములవారు మరల సమావేశమైరి. బ్రిటను కోరికకు వ్యతిరేకముగ నుండిరి. అందరూ ఒకేమాటతో నున్నారు. బ్రిటను కోర్కెను అంగీకరించ రాదనిరి.

ఎంగు విధానమును అమెరికా ఇష్టములేనిదే మార్పుటకు వీలులేదని లోపరుగా రనిరి.

స్పష్టముగా కనివారమునాడు వెడలిపోయిన రను కొనుచున్నారు.

ఇంగ్లాండునుండి ఆప్టేలియాకు

ANDHRA PATRIKA

కెప్టను కింగ్సుఫర్డ్ స్మితుగారు, సి. సి. ఊల్కగారు అను నిరువురు వైమానికులు ఇంగ్లాండునుండి ఆప్టేలియాకు 13 దినములలో ‘నదరన్ కాసు’ విమానముపై వచ్చిరి. ఇదివర కింతత్వరగా నెవరును వచ్చియుండలేదు. వారిరువురూ క్రాయిడనులో దిగినపిదప అభినందనసందేశములు చదువుట. (సెంట్రలు న్యూస్)

ANDHRA PATRIKA

సార్వభౌముని ఆరోగ్యప్రాప్తికి కృతజ్ఞత దెలుపుచు వెస్టుమినిస్టరు అబ్బీ ర్చియందు ప్రార్థనలు జరిగినపిదప జార్జి రాజుగారు రాణితోనహా వెడలివచ్చుట. (సెంట్రలు న్యూస్)

లంకాపైరు నేతపనివాండ్ర తగవు

మిల్లులలో పని ప్రారంభించుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 16.—నేత యంత్రాలముల యజమానుల ప్రతినిధులును, పనివాండ్ర ప్రతినిధులును సమావేశమై మధ్యనర్తల పరిష్కారమున కంగీకరించిరి. సోమవారము నుండి మిల్లులు పనిచేయుట. మధ్యనర్తల పరిష్కారము కుదురువరకు నమ్మెకు ముందున్న వేతనముల నిచ్చెదరు.

చీనా రషియా పోరాటము

పోరాటము అబద్ధము

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 16.—చీనా రషియా ప్రభుత్వములకు విరోధ మేర్పడిన దన్నమాట యబద్ధ ముచున్నది. బుధవారమునాడు ఫిరంగుల ప్రాంత అంకిరించినని, చెప్పదగిన పోరాటము జరుగలేదు.

నీప్రసిద్ధ ప్రకృతిశాస్త్రవేత్తయగు సర్ రే ల్యాంకెస్టరు, గారు చనిపోయిరి. వీరివయసు 68.

నాకొదళ నిర్ణయసమస్య

ప్రారంభచర్చలు తృప్తికరముగనే సాగుచున్నవి

[వైరెస్]

గుగ్గి, ఆగస్టు 15.—అయుధవిర్జిత ప్రారంభ రాయబారములు తృప్తికరముగనే సాగుచున్నవి. వచ్చేవారము రాంకే మగ్డోవాల్డుగారు అమెరికా రాయబారి డాన్ గారిని స్వాగతించుటలో ఎల్లినడగర్ కలిసికొన్నపుడు మరింత యభివృద్ధిగాంచునట. ఆక్టోబరులో మగ్డోవాల్డుగారు అమెరికా కేంద్రులు. ఆతరువాత యుద్ధ విస్తరణను గూర్చి ఈ సంవత్సరములోపుగ అయిదుగురు ప్రభుత్వములవారు సమావేశమై బాగుండు ననుచున్నారు.

విరోధా మహాసంగ్రామమున మహారథికు డనిపించుకొన్న హార్డుప్రభువు పేటాడు 14 తేదిన చనిపోయెను. ఇతని నేతకు మెచ్చుకొని పౌరజీరుదము నిచ్చిరి. 80,000 పానుల గ్రాంటు నిచ్చిరి.

రాజుగారు శ్రీవీకపునింజనము సమావేశపరచి వారి పనిని చాలవరకు తాపి నిర్వహించిరి.

బద్వాదుగగర్ తాత్కాలికముగ పెరిషియా ప్రతినిధి. ఇతర సుంకముల బడంబడికను సంతకము జేసెను.

ఆంధ్రనయ్యదము

అమానుల్లాగారి చెల్లెలు తన బిడ్డలతో కాబూలు
వీధులలో బిచ్చమెత్తుచున్నది

నాదిరుఖానుగారి పటాలములు గార్డేజుకోట

ముట్టడించుచున్నది

పెసావరు, ఆగస్టు 14:—అమానుల్లాగారి సోదరియొక్క భర్తయగు ఆలీ అహమ్మదు జానుగారు బాచ్చాసాహుగారి రాజ్యాధికారము నంగీకరింపకపోవుటచే బాచ్చాసాహుగారిచే నధింపబడియుండెను. ఆలీ అహమ్మదు జానుగారి యావదాస్తిని బాచ్చా సాహుగారు దఖలుపరచుకొని ఆయన భార్యను పిల్లలను తినుటకు తిండిలేకుండ చేసిరి. ఆలీ అహమ్మదు జానుగారి భార్య (అనగా అమానుల్లా చెల్లెలు) దిక్కుమాలిన దీనులై తన బిడ్డల జంకనిపి కాబూలు వీధులలో బిచ్చమెత్తునట్లు చేయబడెను. ఆమె కనరుచు బిచ్చము పెట్టజాలకున్నారు. ఆమెకు బిచ్చమివ్వచో బాచ్చాసాహు దండించునని ప్రజలు వెరచుచున్నారు.

బాచ్చా సాహుగారి సోదరుడగు హమీదుల్లాగారు యాధములో మరణించినవారైనందున, ఆయనకొక గాయము మాత్రము కలిగెను.

బాచ్చాసాహుగారికి పారాబట్టి ఏర్పాటుచేసి కేయింబవలు సురాపానప్రస్తుతై కాలము గడపుచున్నారనుట యసత్యము అని ఇంక్విలాబు అను పత్రికయందు ప్రకటింపబడెను.

నాదిరుఖానుగారి పటాలములు

పెసావరు, ఆగస్టు 14:—నాదిరుఖానుగారి పటాలములలో జాజీ తెగవారును, అహమ్మదు జాయీలును, తోటా ఫేలులును, తదితర తెగలవారును చేరియున్నారు. వీరందరూ ఆలీ ఫేలునుండి బయలుదేరి గార్డేజుకు వెళ్లుచున్నారు. అచట తీవ్రయుద్ధము జరుగనున్నది.

నాదిరుఖానుగారు ఆలీఫేలులో మారికుల నందరిని సమావేశపరచి పెద్దసభచేయుచున్నారు. గార్డేజుకోట నెట్టు ముట్టడింపవలయునని ఆలోచించుచున్నారు. పటాలములకు కావలసిన తినుబండారములకును పటాలములకు కావలసిన సాధనసామగ్రి కొనుటకును నాదిరుఖానుగారు పెద్ద పెద్దద్రవ్యము త్రములను జనరలు నూరుచుహమ్మదు ఖానుగారికి నాదిరుఖానుగారు పంపిరి.

అమానుల్లాగారి బాసమరదియును కాంధవారమునకు ప్రభువును అయియుండిన ఆలీఅహమ్మదుజానుగారిని బాచ్చా సాహుగారు నిర్దోషిణ్యముగా వధించియుండుటవల్ల కాంధవారములో ప్రజలయందు కలవరము కలిగినది. బాచ్చాసాహుగారి యెడల అసహ్యభావము కలిగినది.

జానీఫేలు తెగవారును మంగులు తెగవారును నాదిరుఖానుగారికి సహాయము చేయుటకై వచ్చిరి. వీరి నందరిని వెల్లిఖుషీ నగరమును ముట్టడించవలసినదిగా నాదిరుఖానుగారు ఆజ్ఞాపించిరి. ఖుషీ ముట్టడించుటకై సత్కార్యనిరతమై వచ్చిరి. కాని వెనుకకు తిరిగివేయబడిరి. ఇప్పుడు కాసింఫేలువద్ద నున్నారు.

నాదిరుఖానుగారి యుద్వోధ

పెసావరు, ఆగస్టు 14:—ఇటీవల నాదిరుఖానుగారు ఆంధ్ర ప్రజలకు హితోపదేశము చేయుచు నుద్వోధించుటకై యీ క్రిందిరితిగా నొక ప్రకటన గావించిరి:—ముఖ్యముగా కొహిదమును పరగణావారికిని కొహిస్తాను పరగణా వారికిని యీ ప్రకటన గావించిరి.

స్వార్థప్రయోజనములకును, తాము దేశేంద్ర సౌఖ్యముల ననుభవించవలెననియు, బయలుదేరిన దుర్మార్గులను, దోపిడిగాండ్రును, ఆస్థాని స్థానమునంతయు మేరరాని కళంకమునకు పాలుజేసిరి.

ఆంధ్ర ప్రజలకు అనూనమును కల్పించిరి. వారు మీ బుద్ధివంతులను వధించిరి. మీ ఆస్తులను కొల్లగొట్టిరి. వారు చేయని దురుంతములేదు. అట్టి దొంగలకును దోపిడి గాండ్రులకును చేసోడుగా నిల్చి మీరు మీ గౌరవమును నేలపాలు చేసిరి. తాను నిత్యానందముగా నుఖిభోగముల ననుభవించవలెనని సంకల్పించి యీ చోరచక్రవర్తి యిట్లు దేశమును సంక్షోభము పాలుజేయుచున్నాడు. మీతర్వాత రాబోవు తరమువారికి మీరు లేనిపోని కలహములను కల్పించుచున్నారు.

మీరు దేశమును రక్తవాహినులతో నింపవద్దు. మీ యువకులను, మీ కుమారులను శంకుకొనవద్దు. ఆస్థానిస్థానములలో అంతఃకలహములు అంతరింపజేయుదు. మహమ్మదీయ ప్రపంచ మంతయు ఒక్కటియేయని ఋజువుచేయుదు. హిందూదేశము

రు. 5-8

మాత్రమే ప్రవేశ రుసుముగా మాకంపెనీకి చెల్లించి వంగోలు తాలూకా దశరాజుల్లి గ్రామములో చనిపోయిన మా పాలనీదారు గనిసినేని సర్వస్వనాయుని వారసునకు 9 వ ఆగస్టు 1929 తేదీన మేము చెల్లించినది.

రు. 500

మా ఉచిత భీమా పద్ధతి సౌకర్యములు

- (1) 18 సంవత్సరములు మొదలు 55 సంవత్సరముల వరకు ఆరోగ్యవంతు లెల్లరును చేరవచ్చును.
- (2) ఇందులో చేరుటకు పూర్వము డాక్టరు పరీక్షలేదు.
- (3) సభ్యుడగుటకు ప్రవేశ రుసుము 5-8-0 మాత్రమే.
- (4) తోటి సభ్యును చనిపోయినప్పుడెల్లను చెల్లించవలసినది నెలకు రు 1-0-0 మాత్రమే. చావుల లేని నెలలో నేమియు చెల్లించవక్కరలేదు.
- (5) సభ్యును చనిపోయినప్పుడెల్లను చెల్లించవలసిన కాలపరిమితి 12 సంవత్సరములు మాత్రమే.

* కష్టపడి రు 1-8-0 కమీషను పద్ధతిమీదగాని లేక నెల 1 కి రు 40-0-0 జీతముమీదగాని పనిచేయు యేకెంట్లు కావలెను.

ఇతర వివరములకు

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ అండ్ జెనరల్ అస్యూరన్సు కంపెనీ., లిమిటెడ్

23, సెకండులైను బీచ్. మద్రాసు.

లేక సూపరింటెండెంట్,

బెజవాడ.

లోని హిందువులతోగూడ సఖ్యము నెలకొల్పవలెను. మన యొక్క నీచపుబ్రతుకును చూచి లోకములోనివా రందరును పరిహసించుచున్నారు.

ఈ దోపిడిగాండ్రు కీచుకు కొంత ముపజయము కలిగినది.

ఈ పరమపాతకులు త్వరలో అంతరించెదరుగాక. మన యనమానమును మనము రూపుమాపుకొనుటకై చేతులు కలుపవలెను. దక్షిణ పరగణాలలోని తెగలవారు రెండు యుద్ధములలో గల్పొంది బాచ్చాగారి పటాలములను ఓడించిరి. వారు గైదు రోజులలో తూర్పుపరగణాలలో లోగారులు, వార్దాకులు, కాబూలుముట్టకై బయలుదేర నున్నారు. ఈదోపిడిగాండ్రు ప్రభుత్వము త్వరలోనే యంతరించును. కాబట్టి మీరందరును త్వరలో మేల్కొని మాకు బాసబయ్య నిల్చి దేశక్షేమాభిలాషను కనబరచుడు. మీరు యీ తిరుణములో మాకు తోడ్పడి పోరాడని యెడల మిమ్ములను మేము దండింపబోవునది లేదు. కాని మీరు మాకు ప్రతిహూదైవవర్తించినయెడల మీ పాపకార్యభరితములను మీరే యనుభవించెదరు. (శ్రీ ప్రెస్)

రాయలసీమ పత్రిక

“రాయలసీమ” ద్వైవారపత్రికను కడపనుండి త్వరలో ప్రకటింపుటకు వియ్యమ్రములమ్మియు చురుకుగనే జరుగుచున్నది. ఈశ్వరానుగ్రహముండిన రాయలసీమ ద్వైవారపత్రికను గాంచుభాగ్యము త్వరలోనే లభింపగలదు. ఈ ప్రయత్నమునకై రాయలసీమవారు నిరుత్సాహ వాక్యములను ప్రకటింపక తన ప్రాత్యాహ్వానమునగి శక్తివంతులైన లేక పాలుబుడెదరు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

వెల్లూల రామకృష్ణ.

లార్డు చీఫ్ జస్టిస్ హిందూ ప్రభుని లిబరలు పక్షమున నిల్చి సంస్కరణ విచారణసంఘసభ్యునిగ నియమించిరి.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాట్టా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటీసు

సంతకర్ - రైచూరు సెక్షనుపైన అనగా పాత కొత్తచేరువు చేరక రైచూరుకు చేరిన ఈఇనుపదారిపై నున్న 86 మైళ్ల మెయిన్లైన్ ను సర్కూ నిర్మాణమునకై పెండ్లరులు ఆహ్వానించబడుచున్నారు. పెండ్లరులు కనరపైన “సంతకర్ - రైచూరు సెక్షనుపైన మెయిన్లైన్ ను సర్కూ పెండ్లరు” అని వ్రాసి సదరు కనరలను సీలుచేసి మద్రాసు పార్కు-టౌనులో నన్న ఎం. ఎస్. ఎస్. రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్ చీఫ్ ఎంజనీరుగారికి 10-9-1929 తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటలలోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను. ఇందుకుగాను ప్రత్యేక పెండ్లరు ఫారములు రు 2 లు చీఫ్ ఇంజనీరు ఆఫీసులో చెల్లించి బహయగలరు. అట్టి ప్రత్యేక ఫారములపై పంపబడిన పెండ్లరు అంగీకరించబడవు. ప్రతి పెండ్లరుతోను ధరావత్తు క్రింద రు 100లు పంపుకొనవలెను. పెండ్లరు పొందనట్టివారికి సదరు పైకము వాపసు చేయబడును. జయమొందిన పెండ్లరుదానిని ఖరారునామా వ్రాసి యివ్వకపోయినచో సదరు మొత్తము తిరిగి వాపసు ఈయబడదు.

ఈకంపెనీకి ఇదివరకు కన్ ట్రాక్టరులుగా పనిచేయనట్టి వారు నారికిగలయోగ్యతాపత్రికలను పంపుకొనవలెను. మిక్కిలి తక్కువ పెండ్లరుగాని లేక యేయితర పెండ్లరుగాని అంగీకరించవలెనని కంపెనీకి నిర్బంధములేదు.

జయమొందిన కన్ ట్రాక్టరుదారు సదరు ఫలమునకు నింపవలెను.

మద్రాసు

9-8-29

చీఫ్ ఇంజనీరు.

బొంబాయి మహమ్మదీయ సంఘము

మహమ్మదీయుల పరతత్వము

అలిసోదరుల వైఖరి

బొంబాయి, ఆగస్టు 15:— డోంగ్రి మైదానమున కడ చిన ఆదివారము సాయంకాలము నేతే సర్దారు ను లేమాను కాసిందితాగారి అధ్యక్షతన మహమ్మదీయ పౌరసభ జరిగెను. నేతే సర్దారు ను లేమాను గారు సభకు అధ్యక్షతవహించువలయునని మూలాన సభకాళిగా రూపొందించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— మహమ్మదీయులలో విభేదములను కలుగజేయవలయునని కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని మనశత్రువుల ప్రయత్నములు తప్పక విఫలములగును. బొంబాయియందలి మహమ్మదీయ సంఘముల కన్నిటికి కేంద్రసంఘ మగు మహమ్మదీయ సంఘము వారి యాజమాన్యమున ఈసభ జరుపబడినది. మహమ్మదీయ మతసేవకుడును దేశభక్తుడును అగు సర్దారు ను లేమానుగారు ఈ సభకు అధ్యక్షతవహించవలెనని కోరుచున్నారు. ఈ ఉపవాచనము అమోదింపబడినది.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

సర్దారు ను లేమానుగారు అధ్యక్షురవహించి ఇట్లు పస్యసించిరి:—

భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము పొందవలయునను కోరిక యందు మహమ్మదీయులు ఇతర సంఘములవారితో తీసిపోవుట లేదు. భారతదేశము ను పరిపాలింపవలసినది భారతీయులేయని మహమ్మదీయుల దృఢాభిప్రాయము. కాని భావిరాజ్యాంగనిర్మాణమునందు మహమ్మదీయులకు తగుగౌరవ స్థానము నిర్వహించుననిమాత్రముకోరుచున్నాము. అధికసంఖ్యాకతను పొందుటకు ఆల్బర్ట్ ఖ్యాపలగుమహమ్మదీయులపై అధికారము జూరవలయునను ఉద్దేశముతో తయారుచేయుచున్న నైహూనికేషన్లను మహమ్మదీయు లెంతమాత్రము అంగీకరింపజాలరు. మహమ్మదీయులు అంగీకరించుటను వీలగు విధమున నైహూనికేషన్లను సంపూర్ణముగ సవరింపవలెను.

మహమ్మదీయుల కోరికలు

మహమ్మదీయుల కోరికలను విచారించుచు యునస్ పానెగిగి క్రిందితీర్మాన ముపాదించిరి:—

బొంబాయి మహమ్మదీయులు నైహూనికేషన్లను అంగీకరింపజాలరు. భావిరాజ్యాంగనిర్మాణము ఈక్రిందివిధముగ నన్ని గాని మహమ్మదీయులు అంగీకరింపజాలరు:— (1) నూతన ప్రతిపత్తిగల రాష్ట్రములు కేంద్రప్రభుత్వమువారితో సంబంధము కలిగియుండవలెను. (2) అన్ని రాష్ట్రములకు ఒకటే విధమున స్వాతంత్ర్యముండవలెను. (3) ఆల్బర్ట్ ఖ్యాపలకు తగు ప్రాతినిధ్యముండవలెను కాననసభలు ఏర్పడవలెను. (4) కేంద్రాధికారసభయందు మూడవవంతుస్థానములు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకించవలెను. (5) రాష్ట్రముల పునర్నిర్మాణము అనంతరమై పంచాయితీ యెండు సరిహద్దురాష్ట్రములందు ప్రస్తుతమున్న మహమ్మదీయుల బలమునకు భంగము కలుగనివిధమున రాష్ట్రపునర్నిర్మాణము జరుగవలెను. (6) మతసంప్రదాయముల ననుసరించి ప్రార్థనలు సలుపు కొనుటకు, ప్రచారము పాఠ్య పుటకు విద్య నభ్యసించుటకు అన్నిసంఘములవారికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలెను. (7) కానన సభ్యులలో ఒక సంఘమున చేరినవారిలో నాలుగింటి మూడు గంటలకు చుండి వీటిల్లునను తమ మత సాంప్రదాయములకు భంగకరమైనదని తీర్మానించిన ఆ వీటిల్లుపై కాననసభలో చర్చజరుగరాదు. (8) సింధును బొంబాయి రాజధానియందలి విడిదిని ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ ఏర్పరపవలెను. (9) సరిహద్దు రాష్ట్రములందును తెలంగాణమునందును సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టవలెను. (10) రాజకీయోద్యోగము

లందును స్థానిక సంఘములందును మహమ్మదీయులకు తగు ప్రాతినిధ్యముండవలెను. (11) మహమ్మదీయులకు, విజ్ఞానము, వ్యక్తిత్వతంత్ర్యము, భాష, ధర్మసంస్థలు మున్నగువాటిని సంరక్షించుటకు తగునట్లు నిట్టములనుగా విలంపవలెను. (12) రాష్ట్రీయ కేంద్రమంత్రివర్గములందు మూడవవంతుస్థానములు మహమ్మదీయులకు నుండవలెను. (13) రాష్ట్రీయ కాననసభల ఆమోదము పొందక కేంద్రప్రభుత్వనిర్మాణమును మార్చరాదు. (14) మహమ్మదీయులకు పూర్తివిశ్వాసము కుదురునంతవరకు ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లుండవలెను.

మవులను మహమ్మదీయులగు ఈ తీర్మానమును బలపరచుచు నిట్లు చెప్పిరి:— ఆరోగ్యము చెడుటచే ఫిబ్రవరి నెలలోనే నీడేశమునకు 6 నెలలక్రింద వచ్చితిని. వైద్యకాలముండుండవలయునని వైద్యుడు సలహా ఇచ్చెను. ఆందువల్ల నేను ఏ ఉద్యమమునందుకూడ పనిచేయజాలకపోతిని. నేను వైద్యకాలలో నున్నపుడు హిందువుల ఉద్యమమునకు గురియైన అమాయకులగు పతానులు మరణించుటను చూచితిని. నేను విరోధాఖండమునందు ఆసియాఖండమునందు పర్యటన మొనర్చితిని. ఈదేశమున హిందువులు ఇతరసంఘములవారిచ్యునీరు ముట్టరు. ఇతరసంఘములవారిచ్యు పానియములను త్రాగరు. ఇతరదేశములం దుపసంఘమువారి కిట్టి ఆచారములు లేవు. మహమ్మదీయులవలెను మానవులందు సోదరప్రేమను వ్యాపింపజేయవలయునని ఆదర్శము కలిగియున్నది. కాని మహమ్మదీయులు సాంఘిక దురభిమానము గలవారని హిందువులు చెప్పుచుందురు. మహమ్మదీయులు తమ బాధ్యతలను గుర్రెగక ప్రవర్తించుచున్నారనియు, త్యాగమునకు వెనుదీయుచున్నారనియు జాతీయపత్రికలు ప్రకటించుట ఆచారమైనది. 1919, 1921 సంవత్సరముల చరిత్ర మహమ్మదీయుల త్యాగమునకు దేశభక్తికి నిదర్శనము. మహమ్మదీయులు తమ హక్కులు కోరుచున్నపుడు హిందువులు వారిని దూషించుట న్యాయముకాదు. మద్రాసు కాంగ్రెసు సంఘ స్వాతంత్ర్య దివ్యమునకు మహమ్మదీయులు అంగీకరించిరి. కాని ఆతీర్మానమునకు విరుద్ధముగ నైహూనికేషన్లను తయారు చేయబడినది. ఇంతవరకు భారతదేశమున ప్రాచుర్యం, శ్రీకృష్ణ, పుష్పిరాజు, మహమ్మదు గజరి, మహమ్మదు గోరి, ఖిల్జీ, తొంగ్, మొగాల్, క్లయిపు, హేష్టింగ్స్, డబ్బువునీ, కర్ణాటకపరిపాలనమునందు కడకు నేను ఇర్విన్ ప్రభువు పరిపాలనమునందును అధికసంఖ్యాకులు దేశమును పరిపాలించవలయు నను మాత్రమును ఎన్నడూ నునము వినియుండ లేదు. నేను నైహూనికేషన్లకు యందు ఈనూత్రము ప్రతిపాదించబడినది. అధికసంఖ్యాకులకు హిందువులు పరిపాలనము జరుపవలయుననియు, ఆల్బర్ట్ ఖ్యాపలకు మహమ్మదీయులు లొంగియుండవలయు నను సారాంశము నైహూనికేషన్లయందు కనుపడుచున్నవి. కావున మహమ్మదీయులు నైహూనికేషన్లను అంగీకరింపజాలరు. హిందువులు గౌరవమును రాజీనామనల తెలిపిన మహమ్మదీయులు తప్పక అంగీకరించి వారితో పనిచేయుదురు. మహమ్మదీయుల తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడినది.

మహమ్మదీయులు నిర్మాతార్యక్తమునకు పూనుకొనవలయునని మరియొకతీర్మానము గావింపబడినది. అంతటితో సభ ముగిసెను. (అ. ప్రె.)

అగ్రికల్చరల్ బ్యాంకి ఇండియా లిమిటెడు, ప్రారంభోత్సవము:— అగ్రికల్చరల్ బ్యాంకి, ఇండియా లిమిటెడుయొక్క ప్రారంభోత్సవము గో. డా॥ పి. సుబ్బారాయన్ ప్రధానమంత్రిగారు లేపు శనివారము 17 వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సెం 10 మాక్స్ ను విధి జార్జిటవును యందు జరిపెదరు.

ఆఫ్ఫనుయుద్ధము

అమానుల్లాగారి సోదరుడు చంపివేయబడెను

పెషావరు, ఆగస్టు 16:— బాచ్చా సాహూగారికి జోహారు చేయుటకు వారి రాజ్యాధికారము సంగీకరించుటకు కొందరు కాబూలు ప్రముఖులు బాచ్చా సాహూగారి సన్నిధికి వెళ్లిరనియు వారిలో అమానుల్లాగారి సోదరుడగు కబీరుజానుగారు కూడ నుండిరనియు బాచ్చా సాహూగారు యీ కబీరుజానుగారిని తుపాకీతో కాల్చి చంపివేసినందు కాబూలు నుండివచ్చిన ప్రమాణీకులవల్ల తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రె.)

నోటీసు

ము॥ రా॥ రా॥ శ్రీ, తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టులో O. S. 66/1929.

వల్లు పెంచుట నాయుడు—వాది.

1. పందిటి చెంగడు;
2. పందిటి యెర్రవాడు అనే వీరాసామిగాడు

వాది పేరటికి ప్రతివాడు 16-8-1926 తేదీని వాయిదా వియచ్చిన ప్రానోటు తాలూకా బాకీ రూ॥ 408-0-0 యల్లావాది ప్రతివాడులపై దావాచేసి 2-9-1929 తేదీకి వాయిదా వేయబడి యుండున్నది సదరు తేదీన ప్రతివాడులు హాజరుగా యెడల వారిపై ఎక్స్ ప్రిజిక్టి కాబడును.

పి. కె. విజయరాఘవన్ బి. ఏ.,

జిల్లాకోర్టు వకీలు, తిరుపతి.

మద్రాసులో ప్రదర్శించుట యిదే మొదటిసారి

కౌన్ తి యేటరు

లేపు (ఆగస్టు 17 వ తేదీ) శనివారం నుండి 28 వ తేదీ శుక్రవారంవరకు రోజుకూ రెండుంటు.

సాయంత్రం 6 గంటలకు రాత్రి 9-80

17-18 తేదీ శని ఆదివారములందు పగలు 3 గంటలకు.

ప్రత్యేక ప్రదర్శనములు గలవు.

ఒకవారము రోజులు మాత్రమే, మదన్ తియ్యటర్స్ లిమిటెడ్ వారు ఇండియాలో తయారైన వాటితో ఘనత కల్గిన.

"కో వలన్"

ను ప్రదర్శింతురు. కోల్డ్ అను రాజుయు, సరస్వతి బాయి కలిగిన 11 రీల్స్ ఆకర్షకతకై మైసట్టి, చరితాత్మకమైన కథ.

ఒక గొప్పలాభము

అమెరికన్ డైమండ్ ఉంగరము

నిజమైన 18 వ స్టె బంగారుతో సాగ నైనట్టియు, మంచికోత గల రాళ్లచే అమర్చబడిన ఉంగరమువలె నుండును. 1 కి సుమారు రూ॥ 200/ నుండి రూ॥ 800/- వరకు అంచనా వేయుదురు. ఇది ప్రస్తావించుటకు ధరించదగినది. 1 కి ధర రూ॥ 0-14-0 మాత్రమే. 8 రింగులు ఒకే సా 8 కొనువారికి శేలితో టైంపిసు ఇనాముగా పంపబడును. 6 ఉంగరములు కొనువారికి 18 క్యాలెబ్లు జి. ఎఫ్. కేబు లీవరు గడియారము ఇనాముగా పంపబడును. తృప్తికరముగా లేనిచో వెకము వాప సేయబడును. వివరములకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. K. N. R. & Bros., Direct Importers, 421. Mint St., Sowcarpet, Madras.

సిరసముగాను నిరుత్సాహముగాను ఉండుట

ద్రాక్షరసమును సేవింపుడు (ప్రభురాం)

ఫులిసిన ద్రాక్షపండ్లనుండి తయారైన రసము

కి పైజులలో తయారొనర్పబడుచున్నది.

రు 2/- 24 రు 1-2-0 12 రు 0-10-0 6 బెన్నులు.

మీకు ఉత్తేజమును గలిగించుటకు, నిషాచేయనట్టి యింపైన పానీయము

అది మీకు చేయూత

ప్రభురాం అనంత ఫార్మసీవారిచే తయారొనర్పబడినది నిస్సత్ప్రవకు అమోఘమైన మందు.

నేడే వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

ప్రభురాం అనంత ఫార్మసీ,

భులేశ్వర్, బొంబాయి.

PRABHU RAM ANANT PHARMACY, Bhuleshwar, BOMBAY.

సి. వై. చింతామణిగారి క్రొత్త యభిప్రాయములు

రాంనే మాక్డొనాల్డుగారు ఇండియాదేశపు
జేమమునే కోరుచున్నారు

కాన్పుర, ఆగస్టు 14:—కాన్పురలోని సి. వై. ఎ.
కళాశాలా భవనమును సి. వై. చింతామణిగారు దర్శనమిచ్చుచు
నిట్లు చెప్పిరి.

మొట్టమొదట మాంట్యుక్షర్ల సంస్కరణములను చూచి
కోసంగవచ్చుటకేని ఆసంస్కరణములనుబట్టి వై. ప్రాచిన్-రి
కోసంగబడిన స్వతంత్రాధికారములను గవర్నరుల కోసంగబడిన
స్వతంత్రాధికారములను దుర్వినియోగము చేయుట సంభవించి
నది. సాంఘిక విభేదములను పురస్కరించుచున్న ప్రజలలో
అంతఃకలహములు పురికొల్పుబడెను.

సి. ఐ. డి. పోలీసువారు తమ లిస్టులో నాచేరగూడ
నట్లు ని ఆక్షరములతో గ్రాసియుంచి యీ ప్రభుత్వమున కుపద్రవ
కారుడ నని నిర్ణయించిరి. తాము తయారుచేసిన యీ పేర్ల జాబితా
తాలను జిల్లా అధికారుల కందరికిని పంపెదరు. ఇదివరలో
వై. ప్రాచిన్ గారివద్ద మూతిపదవుల చలాయించిన రాజకీయాధి
కారులను గూడ పేరు ప్రభుత్వమునకు పద్రవ
కారులుగ పేర్కొనబడుచున్నారు. కేజ్ బహదూరు పత్రా
మహమ్మదాబాదు మహారాజా మున్నగువారుగూడ యీ సి.
ఐ. డి. లిస్టులో నున్నారు.

బర్మావారి కోర్కెలు

బర్మారాష్ట్రపు నైపున సహాయసంఘమువారు నివేదిం
చిన నివేదికలో బర్మారాష్ట్రమును హిందూదేశమునుండి విడ
దీయవలయు నని కోరియుండిరి.

ఇందువల్ల బర్మారాష్ట్రమునకు రెవెన్యూస్థలము కలుగు
చున్నదట. బర్మాదేశము మొట్టమొదట యీ హిందూదేశము
లో జోడించుటకై గొప్పధనస్థులును ఇండియా గవర్నరు
మొంటువారు చేసినపుడు, ఇదియంతయు కూడనిపనియనియు
బర్మారాష్ట్రమును చేర్చనక్కరలేదనియు కాంగ్రెసు సభవారు
అందోళనచేసిరి.

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

కానసభలో సభ్యత్వస్థానములు హిందువుల కెన్ని
యుండవలెనను, మహమ్మదీయుల కెన్ని యుండవలెననువిషయ
ములో నేను తగాదాచేయను గాని, ఏసంఘమువారు ఆసంఘ
ప్రతినిధులకే వోట్ల నిచ్చుటవల్ల ఆయాసంఘములవారికి దుర్దశ
యే కలుగును.

కార్మిక ప్రభుత్వము

బ్రిటిష్ కార్మిక ప్రభుత్వమువారి తరపున రాంనే మాక్డొ
నాల్డుగారు హిందూదేశమునకు మేలుచేయవలెననియే తలంచు
చున్నారు. ఈయన నైపున కమిటీవారిపార్టీలో చేరియుండుట
చేత సందిగ్ధావస్థలో నున్నాడు. కాని ఇండియా దేశపు కార్మిక
భరిగార్లు చెడివుడై భాగ్యవంతులనియమించుటవల్ల మాక్డొ
నాల్డుగారు హిందూ దేశ క్రేమాభిలాషను కనుపరచిరి.

ప్రభుత్వనిరంకుశత్వము

ఇండియా గవర్నరు మొంటువారు రామానంద చటర్జీ మున్న
గు సాగుపుంగవులను నిరపాయజీవులను నేరస్తులుగా నిందించి
శిక్షించుట చాల దూష్యమై యున్నది.

వికమత్యము

అన్ని పార్టీలవారును ఏకీభవించవలయును. మనమందర
ము అధినివేత ప్రతిపత్తిని కోరినయెడల, ఈ అధి నివేత స్వా
తంత్ర్యమెట్లు సాధించి సంపాదించవలెనను విషయములో భే
దాభిప్రాయము లున్నను భయములేదు. మనతెలివి తేటలనుబట్టి
సాధనోపాయములు వేర్వేరుగా నుండును. కాని పరమావధి
యొక్కటిగానే యుండవలెను. (ఆ. వె.)

అక్రమముగా నల్లమందు స్వాధీనమునందుంచు
కొన్నందులకు శిక్ష

సీతాపతియనువాడు అక్రమముగా 13 కులముల నల్లమం
కు తనస్వాధీనమునందుంచుకొని యుండెనని ఎలిఫంటుగేటు
పోలీసువారు జాబ్బిపును పోలీసుకోర్టునందు యీతనిపై చార్జి
పెట్టిరి. గత మే మాసమునందు పోలీసువారు ముద్దాయి గృహ
ము సోదాచేసి నల్లమందును వశపరచుకొనిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు
ముద్దాయికి 100 రూపాయలు జరిమానా విధించి నల్లమందును
పోలీసువారు వశపరచుకొనవలె నని ఉత్తరవు చేసిరి.

నమ్మకమునకు, అందమునకు!

సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము

వెండిసామానులను ప్రత్యేకముగా తయారుచేసి సిద్ధముగానుంచుచున్నాము. తప్పక ప్రతి
యొక్కరు చూచి, ఆనందించవలెను. సీమకములముల నగలుకూడె ప్లాటలో నున్నవి. సవరం
బంగారుకు సీమవెండికి పూచీ నిచ్చెదము. వెండిసామానులు ఎలెక్ట్రిక్ పనులచే యంత్రము
లందు తయారుచేయబడుచున్నది. టోకుగా తీయువారికి, వర్తకులకు ప్రత్యేకసదుపాయ
ములుగలవు.

ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అందు నన్ను 62-2

సీమకములములు, బంగారువెండి నగలవర్తకులు,

వరిశ్రమశాల 226, గోవిందస్వనాయక వీధి, హోరూం 28, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శేరు రూ 1-12-0
5 శేరు రూ 7-8-0

సాలామి త్రి సంచివి.

దీర్ఘ ఉడుకులకు, తుక్ల నష్టము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. యన్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

సాహసపు దోపిడి

రాయపేట పీటరుకోర్టునందు నిన్ను మట్ట మధ్యాహ్న
సమయమున ఒక సాహసపుదోపిడి చేయబడెను. పద్మావతి
ఉర్రవమునిలలు అనునతడును, గోవిందనాయరు ఉర్రవగోపాల
నాయరు అనునతడును కలిసి నిన్ను మధ్యాహ్నము 2-45 గంటలకు
పీటరుకోర్టునందు దొరైకల్లు అనుతని గృహముయొక్క తాళ
మును విరుగగా త్రి దోపిడి చేయుచుండ
ప్రక్కన వసించుచుండిన దొరైకల్లు యను నతనిబంధువు
ఒకతను యాకబ్బమువని యిల్లువిడిచి బయటికివచ్చెను. ఈతనిని
చూచి మునిలలు అనువాడు పారిపోయెను. ఇతడు దొంగ
వెంటబడి పోలీసువారికి యిచ్చివయము తెలిపెను. పోలీసు
వారు సోదాచేసి రాయపేట మార్కెటునందు దొంగయిండిన
మునిలలును అరెస్టుచేసిరి. దొరైకల్లుయొక్క సురియొక
బంధువు దొరైకల్లుగారి గృహమున ప్రవేశించి మాడగా రెండవ
దొంగ గోపాలనాయరు యనువాడు మరుగుదొడ్డియందు దాగి
యుండెను. పోలీసువారు యిత్తనినికూడ అరెస్టుచేసిరి. ఈయిరు
వురు దొంగలు యంతకుపూర్వము ఎన్నియోమార్లు శిక్ష ననుభ
వించినవారే. రామయ్య అనువాడు కూడ యీకార్యమునందు
సహాయపడినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఇతడు కనబడుటలేదు.
ఈ దొంగలే మైలాపూరునందు యిత్తవల జరిగిన దోపిడికి
కూడ కారకులని తెలియవచ్చుచున్నది.

గాంధిజిన్నా గార్ల సమావేశము

మహాత్ముడు యెవరితరపున పూచీపడలేదు

బొంబాయి, ఆగస్టు 16:—మహాత్ముగాంధీగార్, ఎం.
ఎ. జిన్నాగార్ల కలిసి 'సంప్రదించుటనుగూర్చి శ్రీ ప్రెసువారికి
రూఢిగ తెలిపినదేమన, సాహసానివేదికయందలి సాంఘిక ఒడం
బడికనుగూర్చి పునర్విచారణ జరుపవలదని హిందూమహాసభ
వారు మహాత్మునికి తెలియపరచిరి. మహాత్ముడు వారికి బదులు
చెప్పుచు, అట్లు భయపడ నపునరములేదనియు, తాను యెవరి
తరపున మాట్లాడలేదనియు, స్వంత అభిప్రాయములనే చెప్పించు
కొనిరిగాని, యీర యెవరితరపున పూచీపడలేదనియు యిక
ముందు పూచీపడరనియు తెలియజేసిరి. (ఫ్రీ. ప్రెసు.)

నిడదవోలు తాలూకాలో కాంగ్రెస్ ప్రచారము

కుటుంబశాస్త్ర, సత్యనారాయణగారలు

ప్రశంసనీయముగ కృషిచల్లుచుండుట
నిడదవోలునుండి పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ
సంయుక్తకార్యదర్శి మాకిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—నిడదవోలు
తాలూకాలో కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్చుట చరుకుగా జరుగు
చున్నది. తాడిమేటి కుటుంబశాస్త్రీగారు బాలాంత్రపు సత్య
నారాయణగారు గ్రామముల వెంటిరిగి కాంగ్రెసుసంఘములను
సాపించుచున్నారు. నిడదవోలుతాలూకాలో చేరవలసిన 400
సభ్యులు యిదివర కప్పుడో చేరిరి. గ్రామస్థులు చాల ఉత్సాహ
ము చూపుచున్నారు. ప్రసంగముల్నిటిలోను అన్నపూర్ణయ్య
గారిపై విధింపబడిన శిక్షకే ప్రాముఖ్యత యొసంగబడు
చున్నది."

అందమైన పనితనమునకు, అద్భుతమైన మెరుగునకు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

రిజిస్ట్రారుగారి ప్రకటన

బెజవాడ ఆగస్టు 14:—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ రిజి
స్ట్రారుగారి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. సెకండ్ పాక్షికాలపై పూ
నో పాధ్యాయుల తరపున నొకరిని, భూస్వాముల తరపున నొక
రిని రాబోవు సెప్టెంబరు జరుగు ఎన్నికలలో నామినేషన్లను
గురించి యీ సెల 20 తేదీని పోర్టు వెంటుబార్డిరాజిటునందు
ప్రకటింపబడును. నామినేషన్ల పేపర్లు ఈ సెల 30 తేదీలో
పున రిజిస్ట్రారుగారి కందచేయవలెను.

కాకినాడ

పోలీసు సూపరింటెండెంటు గారిపై కేసు

బండ్లవాళ్లు సమ్మెచేసిరి

కాకినాడ, ఆగస్టు 15:—ఒక రెండవ బండివానిని
ఒక పోలీసుగారు స్టా డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటు
గారు చూచుచుండగానే దొర్లనముగా కొట్టి కాని చెప్పతో
అతనిని కొట్టెను. పోలీసు అధికారి సదరు సూపామిద ఎట్టి
చర్యను జరుపక మిన్నకుండెను.

బండివాడు మనవిచేసికొన్నప్పటికిని పోలీసు అధికారులు
మిన్నకుండిరి.

అందుమీదట కాకినాడలోని బండ్లవాండ్లందరు సమ్మె
చేసియున్నారు. సదరు సూపామిదగారిమీదను డిప్యూటీ పోలీసు
సూపరింటెండెంటుగారిమీదను ఇండియన్ పీనలకోడ్లు 323,
355, 504 సెక్షనుల ప్రకారము మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద చార్జి
దాఖలుచేయబడెను.

బండ్లవాండ్లతోకూడ నగరములోని కూలివాండ్లకూడ
సమ్మెచేయుదురట. (ఫ్రీ. ప్రె.)

కాకోరి ఖైదీల నిరశన వ్రతము

అధికారుల కారిత్యమువలనను, మంచి భోజనము
లేకపోవుటవలనను సాగించబడుచున్నది

కాన్పుర, ఆగస్టు 15:—జైల్లో పెంటలు జెయిలులో
కాకోరి కేసు ఖైదీల నిరశనవ్రతమును ప్రారంభించుటకు ఛెరసా
లాధికారుల కారిత్యమును, భోజనపనతి బాగుగా లేకుండుట
యు కారణములని కాన్పురలోని హిందీ దైనికపత్రికయగు
'వర్తమాన్'కు తెలియచున్నది. (ఫ్రీ. ప్రె.)

బెంగాలీ మాసపత్రికా సమాధకుని అరెస్టు

కలకత్తా, ఆగస్టు 14:—కలకత్తాలో ప్రచురింపబడుచున్న
అను వంగమాసపత్రికా సంపాదకుడగు భూపేంద్రనాథ్ రామ్
ట్రాయగారు పత్రికలో రెండు వ్యాసములువ్రాసి రాజద్రోహ
మును, రాజుగారి ప్రజలలో ద్వేషమును పురికొల్పినందులకు
124 ఏ. 158 ఎ. సెక్షనులక్రింద చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు
యెదుట పెట్టబడెను.

జకేరియావీధి కొట్లాట

జూలై 30 వ తారీఖున జకేరియావీధిలో యిద్దరు మహ
మ్మదీయులను అడ్డించి ఒక కూలివానిని చంపిన షేక్ ఆజా
సిద్దీక్ కేసును చీఫ్ మేజిస్ట్రేటు సెషన్స్ కు పంపెను.
(ఆం. వెన్.)

జాబులు

ద్రాక్షామము-కోటిపత్రి పూజ

మాగ్నినులలోని శ్రీ భీమేశ్వరస్వామివారి ఆలయము లో కోటిపత్రి పూజయు, శ్రీమాణిక్యంబాదేవికి కోటికుం టు పూజయు, ఈ క్రింద గుర్తించిన మొదలుగా జయప్రద ముగా జరుగుచున్నవి. పురజనులను తదితరులను బహు ఆహ్వాద కరముగా నున్నది. సాయంత్రాలమందు భజనలు హరికథలు సంగీతకాలక్షేపములు, భక్తజనులకు నయనానందకరముగా నున్నవి. ఇట్లు నూరుదినములు జరుగును. రాత్రులందు 8-9 గం॥ మధ్య ప్రీతికరముగను సంతృప్తికరముగను సంతర్పణ గోవింద నామ స్మరణములతో జరుగుచున్నవి.

కావున భక్తు లెల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

(పురవాసి)

గుంటూరుమండల మోటారుబస్సు యజమానులకు

ఆహ్వానము

ది 18-8-29 పునః 8 ఘంటలకు గుంటూరు టవును మోటారులు భవనమున గుంటూరుమండల మోటారుబస్సు యజ మానుల మహాజనసభ గుంటూరుపురపాలక అధ్యక్షులకు శ్రీయుత నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీ నృసింహారావు పంతులు ఎం. ఏ. ఎల్. యల్. బి. బాల్-అల్ లాగారి అధ్యక్షతన జరుగును. గాన తాము తప్పక వచ్చుచేయ ప్రార్థితులు.

ఇట్లు భవనమునాభిలాషులు:—1. నల్లగొండ జానకి రామయ్య, 2 బాపరాం నారయ్య, 3 పత్రి వెంకటహనుమంత రావు, 4 పాటిబండ్ల శివలింగయ్య, 5 సాదినేని కోటయ్య 6 పి. గోవిందరాజులనాయుడు

గుంటూరు.

కాశీవార్తలు

కలింగపట్టణమునుగురించిన చరిత్రోధన

దినారము, ఆగస్టు 8:—నేటిసాయంత్రము 8-30 గంటలకు దినారము హిందూవిశ్వవిద్యాలయపు సెంట్రలుహాలులో శ్రీ యుత బి. సి. భట్టాచార్యగారు (ప్రాఫెసర్, పూర్వభారత దేశ చరిత్ర - హిందూవిజ్ఞానము, హిం. వి. వి.) కలింగపట్టణ మునుగుర్చి యుపన్యసించిరి. పండిత మదనమోహన మాలవ్యా గారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి. సుప్రసిద్ధ చరిత్రవరిత్రోధకు లగు ప్రొ. ఆర్. డి. బెనర్జీగారు, ప్రొ. ఆల్టేకరుగారును సభనలంక రించిరి.

శ్రీ. పూ. కలింగరాజ్యమును పాలించిన ఖరవేలుని హాతికుంభ కాసనములలోని కలింగ నగరము ఇప్పుడు గంజాం జిల్లాలో కలింగపట్టణ మనుపేరుతోనున్న స్థలమందు దుండెనని నూచించుచు శ్రీభట్టాచార్యగారు కొన్ని ప్రయాణములనుచూపిరి.

అంగ్రులవరిత్ర ఆంధ్రేతర రాష్ట్రములందును పండితుల సాక్షింపచున్నదని తెలియుట అంగ్రుల కానందదాక్షకము!

కలిదిండినరసింహరాజు.

బెబెవాడపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము

బహిరంగసభ

ఈ నెల 18 వ తేది ఆదివారము సాయంత్రం 6 గంట లకు శ్రీయుత వేమనపు రామదాసుపంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద గాంధీపార్కులో బహిరంగసభ జరుగును. మద్యపానము నిర్హులగు బహిష్కారము మున్నగు విషయములగుంచి ఉపన్యసించెదరు. డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య గారు, బ్రహ్మజోష్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు, దేశోద్ధారక కాశీనాథుని వాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, చెరుకునాడ నరసింహముగారు, దేశభక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు, గొల్ల పూడి సీతారామశ్రీ గారు మొదలగు నాయకులందరు ఉపన్య సించెదరు. సభకు అందరు దయచేయవలయును.

పొలుకుపాటి వెంకటనాగభూషణం,

కార్యదర్శి, పట్టణకాంగ్రెసుసంఘము.

ప్రకటన

ప్రకటన భారతఖండవందలి సనాతనధర్మాభిమాను లందరియనగులకు కలవరపరచుచున్న వివాహ X ర్వాధాన వయో నిర్ణయ కాసనములు ఆశ్చర్యకరముగానే గవర్నరు జనరలువారి కాస నసభలో వర్చులోనికి రావచ్చును. ఆ కాసనములు సనాతనధర్మ విరుద్ధములు, సంఘమున కసర్ద దాడుకములు, దేశకాంతికి భంగక రములు నని దేశమం దెల్ల వోటులను సభలు జరుపబడి, తీర్మాన ములు పంపబడుటయేగాక, వేనవేలు జనులచే సంతకములు చేయబడిన మహాజరు నామాలముడ పంపబడియున్నవి. ఇంత మాత్రమే చాలదని తంజావూరు బ్రాహ్మసభవారు దివాన్ బహద్దరు టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యరు బి. ఏ. బి. యల్. గారి అధ్యక్షతన నొక డెప్యూటీమను, సనాతన ధర్మాభి మానుల హృదయవేదనమును సమక్షమున తెలుపుకొనుటకుగాను గవర్నరు జనరలువారివద్దకు బంప నిశ్చయించినారు. ఆ నిర్ణయ మును మన దేశమందలి వివిధప్రాంతములవారు నామొందించినారు. ఆ డెప్యూటీమనుతో కలిసి వెళ్లుటకు ఆంధ్రదేశము నుండి ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు ది 18-8-29 తేది సోమ వారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు బెబెవాడ గవర్నరుపేట శివా లయములో సనాతన ధర్మాభిమానుల సభ జరుపబడును. బ్రహ్మశ్రీ పెద్దిభాట్ల వీరయ్యపంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారు అధ్యక్షులుగ నుందురు. ఆహ్వానము దయచేయ ప్రార్థి తులు.

ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ } క. మార్కండేయశర్మ,
సభా కార్యసానము, } కార్యదర్శి.
బెబెవాడ.

గుంటూరు కమ్యునిస్టాల్ వనతిగ్రహము

గుంటూరు కమ్యునిస్టాల్ వనతిగ్రహమునందు ప్రస్తుత విద్యార్థులు ది 12-8-29 తారీఖున సమావేశమై గావించినతీర్మా నములు.

హాజరైన సభ్యులనుండి ఎన్నుకొనబడిన కార్యనిర్వాహక వర్గము.

అధ్యక్షులు-చెడలవాడ నాగభూషణరావుచౌదరి.
ఉపాధ్యక్షులు-యలవర్తి గోపాలకృష్ణయ్య
సంయుక్త కార్యదర్శులు-కె. రాఘవరావు గడ్డిపాటి అంజయ్య.

ఈ క్రిందితీర్మానములనామొందింపబడెను.

1. గుంటూరు కమ్యునిస్టాల్ వనతిగ్రహముయొక్క పూర్వ విద్యార్థిసంఘమువారు జగపబోవు వనతిగ్రహనాయకుల ఫోటో ఉత్సవమునాటికి ఈక్రిందివారి ఛాయాపటముగూడ తయారుచేయించి బిసంకుటకు తీర్మానించడమైనది. అందలకు చలయు ధనమును సేకరించుటకొరకు వై కమిటీని ఏర్పాటు చేయడ మైనది.

2. గుంటూరు కమ్యునిస్టాల్ వనతిగ్రహసంఘాధ్యక్షులను హాజరై భవననిర్మాతలను సంఘోధాలకులు నగు మహా రాజశ్రీ జాగర్ల నూడి కుస్సుస్వామి చౌదరి (యమ్. యల్. సి.) జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి తెలిచిత్రమును విద్యాభివృద్ధికిగాను 5 రు చేసిన నేపకున్న ముందు చేయవచ్చు నేపకును కృతజ్ఞ తానూహకముగా బహిరంగపరచుటకు తీర్మానించడ మైనది.

3. గుంటూరు టౌనులో యుండు కమ్యునిస్టాల్ వనతిగ్రహంపై

లను తదితర గ్రామసంఘాభిమానులను ఈ సభవారు కావలసిన ధనమును వసూలుచేయుటకై కమిటీవారికి సహాయము చేయ వలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నారు.

4. కమిటీ కోరము 8 గా నుండ నిర్ణయించడమైనది.

5. వసూలు చేయబడిన ధనము నేవింపు బ్యాంకులో నుంచుటకు కోశాధ్యక్షున కధికార మివ్వడమైనది.

చెడలవాడ నాగభూషణరావు చౌదరి,

ప్రెసిడెంటు.

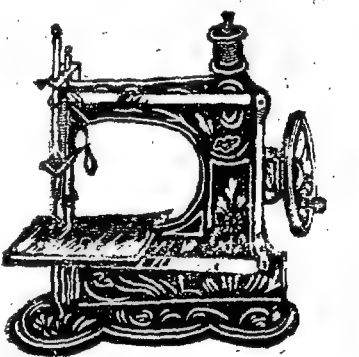
సెట్టిబలిజ విద్యార్థిసంఘము - మదరాసు

ది 15-8-29 తేది సాయంత్రము మ. రా. శ్రీ. జక్కం శెట్టి భీమయ్య, యం. యల్. సి. డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబరుగారి అధ్యక్షతన మద్రాసుపట్టణము దున్న శెట్టిబలిజ విద్యార్థి సభయొకటి జరుపబడెను. చిరకాలమునుండి అట్టిసభ యొకటి మద రాసునందు స్థాపించవలెనని మాయవకుల కుద్దేశముండియు, కారణాంతముల చేతను, తగిన ఉత్సాహప్రోత్సాహములు లేక పోవుటచేతను, పెక్కుమంది విద్యార్థులనుగూడ ఉండకపోవుట చేతను, చేయబాకపోయిరి. ఈసంవత్సర మట్లుగాక, మవి ద్యార్థులు ఉత్సాహపూరితులై, ఒకవిద్యార్థిసంఘమును స్థాపిం చుటకు కంకణాస్త్రులై అట్లుచేయగలిగినది తెలుపుటకు సంతో పించుచున్నాము. వలవలు ప్రదేశములనుండి యాపట్టణము నకు విచ్చేయు శెట్టిబలిజ విద్యార్థులందు ఐకమత్యము, సహోదర భావము కలిగించుటయు, నూతనోద్దేశముల నుద్ఘోషించేయు టయు, మావిద్యార్థుల వక్రత్వవశక్తిని పెంపొందింపజేయు టయు, తదితర సోదరసంఘములవలెనే దీనిని ఉన్నతాదర్శముల తో పూరించి అభివృద్ధిచేయుటయు మావిద్యార్థి సంఘ మభ్యో దేశములు. ఈసంఘమునకు మ. రా. శ్రీ జక్కం శెట్టి భీమయ్య గారధ్యక్షులుగాను, మ. రా. శ్రీ గద్దాడ అప్పారావుగారు బి. ఏ. కార్యదర్శిగాను యేకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈ సంఘ స్థాపనోత్సవ సందర్భమున అధ్యక్షునికి చిన్న అల్పాహార విందుగూడ నొసర్పబడెను.

మదరాసు } జి. అప్పారావు,
16-8-29 } కార్యదర్శి.

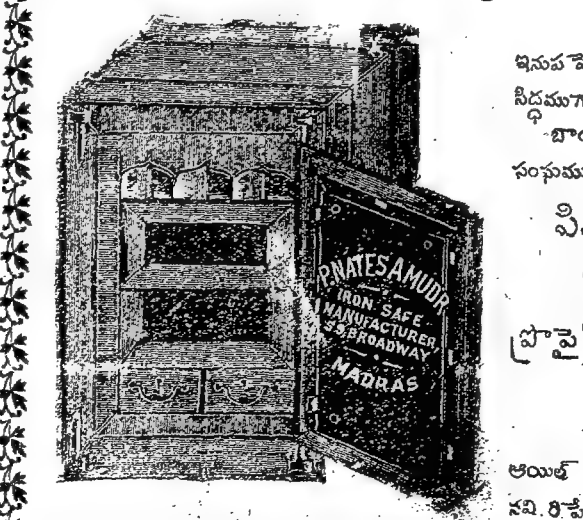
అద్భుతమైన కుట్రపు మెషీన్

ఈ చిన్న సయిజా కుట్టు మెషీన్ సీసులో తయారు చేయబడినది. దీనితో అందరును పెద్ద కుట్టు మిషన్ లో కుట్టు నట్లు త్వరలో ఇంటి లో వుండు అడువారే అన్ని విధములైన కుట్టు పనులను చేయ వచ్చును. దీనితో చొక్కాలు

జాకెట్టు, దిండు గలీలు, రవీకల్లు, జెండాలు మొదలైన వాటిని సులభముగా కుట్టవచ్చును. బాలికలుగూడ దీనితో సులభముగా కుట్టవచ్చును. మొదటిరకం పెద్దది ధర 1-5 రూ. 7 పోస్టేజీ ఆ. 0-14-0 రెండవరకం చిన్నది 1-3 రూ. 4 పోస్టేజీ ఆ. 0-11-0 మాణిక్యం అండు కంపెనీ, సాపుకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

సరసము వృథ మైనది నమ్మక మైనది

ఇప్పటి మోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈ దిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో-ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

వి. న. టే. శ. మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు, ప్రొవైలరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సెటరౌజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుస్ ఐరన్ అండు బ్రావేహిండర్లు ఆయిల్ ఎంజిన్లు, షిఫ్టులు, మెషినుభాగములు, మొలగు నవి. రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులగువారు. ట్రెస్సుమిల్లుకు కావలసిన సిలిండర్లు, సాప్టింగ్లు, నట్లు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయపిల్లే బిడ్డి, పెద్దనాయకన్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్జును యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాసుబడును.

గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస

డాక్టరు బానుమాయన్న హోమ్సుగారిచే

వ్రాయబడిన వ్యాసము

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందలి న్యూయార్కు నగరమున ప్రకటింపబడుచు 1929 జూలై నెలలో వెలువడిన నెందరిమేగజనుపత్రికలో నీవ్యాసము ప్రకటింపబడెను.

గాంధీగారు మరల భారతదేశ రాజకీయ రంగమున ప్రవేశించుట, మరల విదేశస్థుల దహనమును సాగించుట, అందులకు కలకత్తాలో మహాత్ముని అరెస్టుచేసి జైల్లావా వేయుట, 1929 సంవత్సరము డిసెంబరునెల 31 వ తేదీలోగా బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారతీయులు కోరుచున్న స్వరాజ్యము నొసగక పోయినచో మరల దౌర్జన్య విరహితముగ నాందోళనమును సాగింతునని 1928 డిసెంబరులో కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభలో మహాత్ముడు వాదనము చేయుట మున్నగు విషయముల వలన భారతదేశస్థితిలో ముఖ్యతమ మగు ప్రాముఖ్యత విడిచిపెట్టవలసింది. ప్రపంచమున దంతటనుగూడ గౌరవింపబడుచున్న గాంధీజీ నాయకత్వముక్రింద శీఘ్రముగనే నూతనముగ విషమస్థితి యేర్పడనున్నది. అతిభయంకర కాలమని తలపబడిన 1919-1922 లో కంటెను గూడ గాంధీమహాత్ముని కిపుడే అత్యధికమగు పలుకుబడి కలదు. ఇప్పుడు గాంధీజీ కల పలుకుబడి మనయుగమునందు నిరుపమానమనియే యానదగును.

“మనుష్యుడుగూడ భగవంతునివలె కాళ్ళకుడే. తన ఆత్మ స్వరూపమున దొకభాగమును ఆధ్యాత్మికశక్తుల సుపయోగించుకొనగలిగినచే మనుష్యుడు కృతకృత్యుడు కాగలడు” అని లోకమునకు చాటిచెప్పినట్టి మహనీయులలో మహాత్ముడొకడు అస్తవ్యస్తములుగా గోచరించు మానవ వ్యవహారములందు స్వర్ణధారపు కుట్టవలె పారంపర్యముగను అవిచ్ఛిన్నముగను వుచున్న సాధుసంఘపరంపరలో టాల్ స్టాయికి మహాత్ముడు అత్యంత సన్నిహితుడు. టాల్ స్టాయి, గారిసను, ఫాక్సు నెయింటు వ్రాన్సిసు, యేసుక్రీస్తు యిసయూలవలె మహాత్ముడు గూడ ప్రతీకారపరాజ్ఞులుడే. ఈ శక్తి నే మహాత్ముడు ఆత్మశక్తియే” నను. “మీ శత్రువులను గూడ మీరు ప్రేమింపుడు” అని యేసుక్రీస్తు బోధించుటకు కారణముగూడ నీ ఆత్మశక్తియే. ఇది భీరుత్వమును నిర్వాసి పారత్వముగూడ నెంతమాత్రమును కాదు. మొదట మనుష్యుడు పశుత్వప్రాధాన్య మగు భౌతిక కారీరపథము లోనివాడే. అట్టిస్థితినుండి మనుష్యునికి అర్హసానమును ఆత్మజ్ఞాన నిలయమునకు నున్నతపదమునకు వానిని గొనిపోగలవాడే ప్రతీకారపరాజ్ఞులుడని గ్రహింపవలెను. క్రియాకారియును సద్భావము నిర్మాణకమున ప్రేమ స్వార్థవిరహితమున నేవమున్నగువానికి నిలయమగు విజ్ఞానజీవనమును మానవులు నేడు మరల ప్రారంభింపవలెననియే మహాత్ముడు బోధించుచున్నాడు. ఈ విజ్ఞానజీవితమే పశుత్వమునకును మానవత్వమునకును గల భేదమును స్పష్టపరుచును. దృఢభక్త్యాది మారణసాధనముల వై నాధారపడియున్న అసంఖ్యాకములగు రాజ్యములు ప్రతియుగమునందును మనుష్యులను అధములనుగానే చేసెను. ఇప్పుడీ రాజ్యములు మానవసంఘమునే రూపుమాప జూచుచున్నవి. వీనిని నిర్మూలించి భగవంతుని రాజ్యమును భూలోకమున నెలకొల్పగలిగిన దీవిజ్ఞానజీవన మొక్కటే.

గాంధీమహాత్ముడు

నవసంఘాధారకులలో నగ్రగణ్యుడు సుబర్బతి ఆశ్రమవాసియును కృతాంగుడు నగు నీ పురుషశ్రేష్ఠుడు. సాట్లండులోని రాబర్టుబ్రూసు, అమెరికాలోని జార్జివాషింగ్టను, ఇటలీలోని గారిబాల్డి, చీనాలోని సన్ యోటునేను మున్నగు దేశోద్ధారకుల కుద్దియగువాడు. కాని వైవిధ్యమైనవా రందరును పశుబల ప్రధానసాధనమును హింసాత్మకము నగు ఖడ్గముపైనే ఆధారపడిరి. మహాత్ముడటులగాక ఆత్మబలప్రధానసాధన మగు అహింసపైన ఆధారపడెను. కాన మహాత్ముడు పీఠంబరి కంటెనుగూడ విలక్షణుడు. దేశస్వాతంత్ర్య సంపాదనకు ఖడ్గముపై నాధారపడుటకు మహాత్ముడు నిరాకరించెను. జాతీయ నాయకులలో గూడ ఆత్మశక్తి సహాయమున దేశముక్తిని బడయగోరినవాడు మహాత్ముడొక్కడే. ఈ అన్వేషణమునందు మహాత్ముడు సాత్వికనిరోధమున సత్యాగ్రహ సాధనమును కనిపెట్టగలిగెను. ప్రపంచమునందు రాజనీతి కోవిదులు కనిపెట్టగలిగిన సాధనములన్నిటిలోను

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

1906 సం॥లో స్థాపితము.

ప్రధానకార్యాలయం, మద్రాసు.

కావలెను

ఈక్రింద నమోదు చేసిన చోట్ల వైకంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు

కావలెను:-

అమలాపురం	గుడివాడ	పితాపురం
అనకాపల్లి	గుంటూరు	పోలవరము
అస్కా	గురజాల	రాజమండ్రి
భద్రాచలం	కొల్లూరు	రామచంద్రపురం
బాపట్ల	మచిలీపట్నం	రాజోలు
బరంపురం	నందిగామ	రేపల్లె
బెజవాడ	నరసపట్నం	సామర్లకోట
భీమవరం	నర్సాపూర్	సత్తెనపల్లి
భీమిలిపట్నం	నర్సారావుపేట	సోంపేట
బొబ్బిలి	నిడదవోలు	తణుకు
చత్రపూర్	నూజివీడు	తెనాలి
శ్రీకాకులం	ఒంగోలు	తుని
చీరాల	పాల్కొండ	వేటపాళెం
చోడవరం	పల్నాడు	వినుకొండ
కాకినాడ	పర్లాకిమిడి	విశాఖపట్నం
దుగ్గిరాల	పార్వతీపురం	విజయనగరం
ఏలూరు	పెద్దాపురం	యలమంచిలి

ఆయాపట్టణ నివాసులు తప్ప మిగతావారు దరఖాస్తుచేయ నవసరము లేదు. ఏజెంట్లు రోజంతయు దీని కుపయోగించెడివారై యుండ నవసరము లేదు. ఇంగ్లీషుకూడా వచ్చియుండవలె ననెడి నిర్బంధము లేదు.

యునైటెడ్ ఇండియావారు సామాన్యపు తరగతికి చెందినవారికి ఏజెన్సీల నివ్వ సంసిద్ధులు.

కంపెనీవారికి యీనెల 22 వ తేదీలోగా దరఖాస్తులు చేరవలెను.

యునైటెడ్ ఇండియా
అసూరెన్స్ భవనములు
10-8-1929

ప్రార్ అందు కంపెనీ,
మేనేజర్లు.

సత్యాగ్రహ మగ్రగణ్యము. ఇదియే దౌర్జన్యవిరహిత మగు అనగా అహింసాత్మక మగు నవసామోద్యమము. దీనివలన మహాత్ముడు వివేకబలమున దౌర్జన్యములలోనుగూడ నగ్రగణ్యుడని స్పష్టమైనది. కోట్లకొలది భారతీయులను మహాత్ముడహింసానియమబద్ధులను గావింపగలగుటవలననే ప్రపంచమునందు భారత భవిష్యత్వర్థమానములందు ఆత్మశక్తిసంపన్నులలో మహాత్ముడే అగ్రగణ్యుడని స్పష్టమగుచున్నది. స్వాతంత్ర్యమును బడయుటలో అహింసాత్మకమగు సాధనమునకు గల అద్భుతశక్తి హింసాత్మకములగు సాధనములకు వేగినిగూడ లేదని ఒకవత్సరములోనే మహాత్ముడు లోకమునకు వెల్లడింపగలిగెను.

దక్షిణాఫ్రికాలో నీ సాధనములన కార్యసిద్ధిని బడయగలిగిన మహాత్ముడు భారతదేశమునందు మధ్యరంగముననే యేలదానిని పరిత్యజించెనని పలువురు ప్రశ్నించుచుండురు. ఈ సాధనములన విజయము కలుగవలెననిన కాలావధి మోచుచు నుండవలెను.

ఈ విషయమునుగూడ దక్షిణాఫ్రికాలో మహాత్ముడే బోధించెను గాని భారతదేశమునందు కార్యభార మగ్గలమగుట వలనను సంరంభము తుములమగుటవలనను మహాత్ముడు దీనిని విస్తరించెను. ఖడ్గసాధనములన జయమో పరాజయమో శీఘ్రముగనే చేపూరగలదు. ఆత్మసాధనములన విజయమును బడయవలెననిన పెక్కు వత్సరములును పెక్కు దశలునుగూడ కావలసి యుండును. దక్షిణా

ఫ్రికాలో 20 యేండ్లపాటు ఓపికతో ప్రబలమైన స్వచ్ఛందచిన మహాత్ముడు 1921 లో ముఖ్యతమమగు నీ నియమమును భంగపరచెను. వెంటనే రాజ్యములభించునని ప్రకటించెను. యేసుక్రీస్తుగూడ వ్రెసుక నిటులే తొందరపడెను. ఈ ప్రకటనలన భారతీయులలో ఆశ్చర్యము కృషియునుగూడ. ప్రబలనిగాని యీమహోద్యమతరంగిక కారణములవలననే విఫలమైంది. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమునందైనను జనసామాన్యము భరింపగలిగినదానికంటె కోటిమడుగు లధికమగు భారతమును ఏకకాలమున నాకస్మికముగ మహాత్ముడు భారతీయులపై మోపెను. ఎటులైనను దక్షిణాఫ్రికాలోవలె భారతదేశమునందునుగూడ అహింసాసిద్ధాంతము రూఢియైనది. ఏ నియమమును మహాత్ముడే కనిపెట్టి ప్రకటించెనో దానివలన మరల కార్యసిద్ధి చేపూరకలదు.

మహాత్ముని పలుకుబడి నేడే ప్రబలతముగా నున్నది. నేడు సంపూర్ణముగ వికసించిన మహాత్ముని ఆత్మశక్తి భారతీయుల హృదయ కుహరములందు స్థిరముగా నెలకొనుచున్నది. ఈ ఆత్మశక్తి కాలక్రమమున సకలమానవ ప్రపంచమునుగూడ వశపరుచుకొనగలదు. మహాత్ముని ఆత్మశక్తి మొదట భరతఖండమునం దంతటను వ్యాపించి పిమ్మటను ప్రాచ్యదేశములలోను గూడ ప్రపూర్ణమగును. ఆచల పరితాపసాధనములుగా నున్న పాశ్చాత్యదేశములగూడ వ్యాపించును. నేడు మహాత్ముని ఆత్మశక్తి విశ్వవ్యాప్తముగానున్నది. మహాత్ముని ఆత్మశక్తి జ్యోతిర్మండలములవలె తన దీప్తిచే అంధకారమును చీల్చివేయుచున్నది. అతని నామ సూత్రసమర్పణమునకు విన్నాముగా నున్నది. అతని జీవితము మోక్షప్రాప్తికి సాధనముగా నున్నది.

అమృతమునకు

4½ హెచ్. పి. బి. ఎస్. పి. మోటారు సైకిల్ ధర రు 175, నగదుగా చెల్లించవలెను. వివరములకు ఈ దినపత్రిక విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Kistna, Central Division Bungalow.

కావలెను

అత్యుత్తమైన ఫలితములను గలిగించునట్టి శాస్త్రాత్మకముగా తయారు చేయబడిన మా ఎరువులను విక్రయించుటకై ప్రతివోటను ఏజంట్లు కావలెను. వివరములకు ఈ దినపత్రిక విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Benforde & Co.,

35, Angappa naik Street, G. T. Madras

ప్రకటన

(2046)

ఈ గుండు స్వయముగ వచ్చిగాని, జాబుల ద్వారాగాని రోగగతులములను తెలుపుచు చేరినవో రోగస్వభావము ప్రచుక్తమైనవలెన మందు, పద్మము, వగైరాలు వివరముగ ప్రచితముగ వ్రాసి, పంపబడును. (నెం)

డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

అభ్యుదయ

ఆనందధాయిని

"హెన్ మాస్టరువాయిసు" అని బరగు

గ్రామోఫోనులు, పలవంతపాటలు. ½ వంతున అద్వాన్యతో వచ్చు ఆర్థిక కనూటిగా సహితము అంపబడును.

ఏజెంట్: కె. ఆర్. గోపాలం ఇచ్చాపురం (గంజం)

TRACTOR SAW MILLS

Tel. Address

Hunsur

"Tractor"

(Mysore State)

స్వదేశీ ట్రాక్టరుమానుచే చేయబడిన ఎడ్లబండిచక్రములకు కావలసిన

ఆకులు & ఆందుకు

సంబంధించినవి

మైసూరు సంస్థానమునకు చేరిన హున్ సూరు నందు ట్రాక్టరు యంత్రాలయమువద్ద గల గొప్పస్టాకు టుక్కిలి చౌకగా విక్రయించబడును.

ఈదిగువ జిల్లాలలో కమీషను పద్ధతిపైన అమ్ముటకు పూర్తిగా బాధ్యతవహించునట్టి నిలు కడయైన ఏజంట్లు కావలెను.

కృష్ణా, నెల్లూరు, గుంటూరు, కర్నూలు, బెల్లారి, అనంతపురం, కడప, చిత్తూరు, చెంగల్పట్టు.

దరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

మేనేజరు, ట్రాక్టర్ సామిల్సు హున్ సూరు, (మైసూరు సంస్థానము).

Manager,

THE TRACTOR SAW MILLS,

Hunsur, Mysore State

ఆటంక పరచుట

మానసిక, శరీర సంబంధ శక్తులు ఆటంకపరచబడిన దయచేసి

కామశాస్త్రమును

పఠించు

ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు దారి చూపును.

ఇనాముగా తపాలుఖర్చు లేక పంపబడును. దయచేసి ఒకకాడ్డును ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

2-2

ఆతంకనిగ్రహ సార్వసీ, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పరాధీన భారతభూమి నిషేధించబడుట

రాజద్రోహమును పురిగొల్పుచున్న దనుకారణమున

భారతప్రభుత్వమువారి ప్రకటన.

కలకత్తా, ఆగస్టు 14 తారీఖున ప్రచురింపబడిన ప్రత్యేక గజెటులో సందర్ లాండుగారి గ్రంథమును నిషేధించు ఈ క్రింది ప్రకటన చేయబడినది:— "పరాధీన భారతదేశము- స్వాతంత్ర్యమునకై భారతప్రజల హక్కు- లను గ్రంథముయొక్క ప్రతులను ప్రభుత్వమువారు నిషేధించుచున్నారు. ఈ గ్రంథము న్యాయాయు- వా ప్రతిభా గు జే. టి. సందర్ లాండుగారు రచించి యిది 1924 ఏప్రిల్ 12 వ తేదీ ను ననుసరించి యిది రాజద్రోహమును, పురిగొల్పుచున్నది గావున నెక్కడ గనుపడిన నక్కడ ఈ గ్రంథము జప్తు చేయబడును. ఈ గ్రంథము ప్రభాసీ పత్రికా ముద్రణాలయమునందు సజనీకాంత దాసుగారిచే ముద్రింపించి ప్రకటింపబడినది. రామానంద ఫట్టి గారును, సజనీకాంత దాసు గారును గ్రంథమును ప్రచురించినందులకు రు. 1000 జరిమానా విధింపబడిరి.

(అ. నెన్.)

గ్రంథ నిషేధము—సందర్లాండుగారి

యభిప్రాయము

కలకత్తా, ఆగస్టు 15:—పరాధీన భారతదేశము అను తన గ్రంథమును భారత ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిన సందర్భ

ములో లిబర్టీ పత్రికయొక్క న్యాయాయు- విలేఖరి డాక్టరు సందర్లాండుగారి యభిప్రాయము నడుగగా వారిట్లు చెప్పిరి:—గ్రంథము కాంతియు తమగు పద్ధతుల వలన మాత్రమే సంస్కరణములు కావలెనని కోరుచున్నది. ఈ గ్రంథమును రాజద్రోహముని నిషేధించుటవలన 'పరాధీన' భారతదేశ మని పెట్టిన గ్రంథనామును సార్థకముగుచున్నది. ఈ గ్రంథమును ప్రచురించిన రామానంద ఫట్టి, సజనీకాంత దాసుగారుల నేరస్థులైనవో మాన్యానాల్లు, వెజ్టి ఫుడ్ మొదలగు పార్లమెంటు సభ్యులుగూడ రాజద్రోహకరములగు ఉపన్యాసముల నిచ్చినందులకు నేరస్థులే యగుదురు. పూజ్య లగు వీరి యుపన్యాసముల నుండియే గదా గ్రంథములోని వాక్యము లుల్లేఖించబడినవి."

నవంబరు 1 తారీఖున అమెరికాలో గ్రంథమును ప్రచురించుటకు ప్రయత్నము లన్నియు పూర్తియైనట్లు న్యాయాయు- కాంగ్రెస్ వారు ప్రకటించుచున్నారు. (ఫ్రీ. నెన్.)

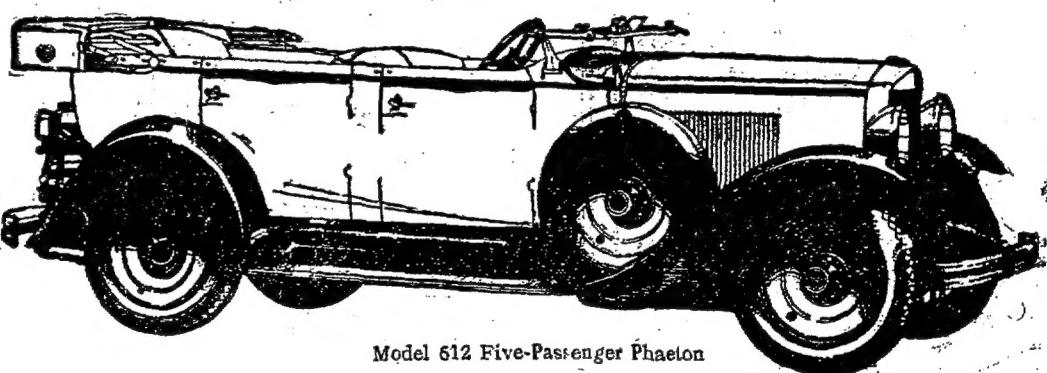
అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల బిల్లి రకములన్నూ యితర ఫల, పువ్వు, పత్రబాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు,

రాజ్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ఆరంభముతోనే చక్కగా నున్నది ఇప్పుడు మరింత బాగుగా నున్నది

Model 612 Five-Passenger Phaeton

గ్రహం-పేజిలో వివిధరకముల బాడీలను ర్చబడినవి. రోడ్ స్టర్, కార్బైటెల్, హువ్-స్పిన్డ్ పైటక్స్ 5 ఛాసిస్లను 6, 8 సిలండర్లలో తయారగుచున్నవి. 612 మాదిరి తప్ప మిగత వన్నియు 4 స్పీడుస్ ఫారవర్డ్ల ను ర్చబడియున్నవి.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ఫ్రైడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ.,

2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకంద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్సెన్సెస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్ణం. దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎస్సెన్సెస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి. నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి.

1723

GRAHAM-PAIGE

లజపతిరాయిగారి మరణము

హత్యయగునా?

మీరట్టులో కేసు విచారణ

లాలా లజపతిరాయిగారి మరణవృత్తాంతము, జలియను చాలాబాగు ఘోరయుద్ధంతము, పంజాబులో యుద్ధశాసనపు చరిత్ర యిన్నియు మీరట్టు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో "దేశ భగతు" పత్రికాసంపాదకులకు లాలా అతరునేనుగారిపై గల రాజద్రోహపు కేసు విచారణలో సాక్ష్యమునందు వేరొక సారి మారుమోగెను.

ప్రతివాదితరపు సాక్షియగు పండిత సంతానంగారిని డి ఫెన్సునకిలు డి. పి. సిన్హాగారు విచారించిరి. సంతానంగారు జలియనుచాలాబాగు యుద్ధంతము విచారించి కాంగ్రెసువారు నియమించిన సంఘమునకు కార్యదర్శి. మహాత్మాగాంధీ, సి.ఆర్. దాసు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, అబ్బాసు త్యాగీ, జయ కరుగార్లు సభ్యులుగ నుండిరి. వీరందరు న్యాయశాస్త్ర ప్రపి ణులని సాక్షి నమ్మకము. విచారణసంఘ నివేదికను సాక్షి ప్రక టించెను. దానిపై పోలీసువారు యెట్టి చర్యయు గైకొనలేదు. అచ్చటి చర్య యంతయు ఘోర హత్యగా ఆంధ్రాసుగారు వర్ణిం చియుండిరి. వీధులలో ప్రాకి పోవలె ననుకొన్న తరువునకు జనరలు డయరుగారే బాధ్యులు. ఒక సివిలు ఉద్యోగి తనను రెండు సార్లు కొట్టి ఉమ్మివట్లు స్త్రీ జెప్పిన విషయముగూడ నివే దికయందు గలదని సాక్షి జెప్పెను. తాము హంటరు కమిటీ యొదుట సాక్ష్య మొసంగలేదనియు, యిది జరిగిన పిదప జనరలు డయరు గారికి పింఛను యివ్వలేదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికశాఖతో తమకు యెట్టిసంబంధము లేదనియు సాక్షి క్రాసు పరీక్షయందు చెలిపెను.

డా|| గోపిచంద్రుగారు సాక్ష్యమొసంగుచు లాలా లజపతి రాయిగారిని తానప్పుడప్పుడు వైద్యపరీక్ష చేయుచుంటిననెను. లాలాజీకి తుయరోగచిహ్ను లున్నట్లు ప్రజ లెల్ల రకు చెలి యును. లాలాజీ పోలీసువారుకొట్టిన దెబ్బలెల్లనే మరణించె ను. న్యాయశాస్త్ర ప్రకారము వారిచావు హత్యగానే యెంచవచ్చునని సాక్షి యభిప్రాయము. ఆ నాడు లాలాజీని రక్షించుటకు సాక్షి తోడ్పడెను. అతడప్పుడడుగుండినచో లాలాజీ వెంటనే మరణించియుండును. లాలాజీకి గుండె పై గాయములు పడెనుగాని ఎముకలు విరుగలేదు. కపరీక్ష జరుగలేదు. దెబ్బ తగిలిన పిదప లాలాజీ బహిరంగసభలో నుపన్యసించెను. చనిపోవువరకు అతడు విక్రాంతి గైకొనలేదు. విచారణ వాయిదా వేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్సు)

రామకిషనుగారి విడుదల

అమెలుకోర్టు తీర్పు

లాహోరు, ఆగస్టు 12:— నవయావన భారత సభ అధ్యక్షుడును, దత్తు భగతునింగు అభినందన దినమున 144 సెక్సు ను ధిక్కరించి ఊరేగింపు జరిపించిన వాలంటీరుల నాయకుడును అగు రామకిషనుగారికి జైలుశిక్షచట్టము 52 సెక్సును ప్రకారము రెండునెలలు కఠిన శిక్ష విధించియుండిరి. దానిపై సామనుకోర్టునకు అమెలు చేయగా, ముద్దాయి జైలులలో తన కిచ్చిన పని నిరాకరించెనను నేరము త్రోసివేసి, 'ఆహారము నిరాకరించినందుకు యిప్పుడనుభవించిన శిక్ష చాలునని నిర్ణయించి విడుదలపెట్టిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్సు.)

రీసెటిల్మెంటు విచారణసంఘము

వచ్చిమ గోదావరిజిల్లా పర్యటనక్రమము

యస్. జి. రంగగారు రాజమండ్రినుండి యిట్లు తిరి

వార్తనందిరి:— రాజమండ్రి, ఆగస్టు 14:— ఇదివరలో ప్రకటించబడిన పర్యటన క్రమము రద్దుచేయబడినది. క్రొత్తపర్యటన క్రమము యీరీతిగా నిర్ణయించబడినది:— ఆగస్టు 20, 21 రేడియందు నర్సాపురము మకాము, 22, 23, 24 రేడియందు భీమవరము, 25, 26 రేడియందు తాడేపల్లి గూడెము, 27 రేడి యేలూరులో మకాము చేయుదురు. ఆయాపట్టణములలోని ట్రావెలర్సు బంగార్యాయందు విడియుదురు. (తెలివార్డు.)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(16-8-29)

నీమజువుల దినములు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు రు.అ.పై
కారీకంములు:— "ముంగిసమార్కు" 22 X 22 (బి) రు 8-4-0
సాధారణరకము రు 7-7-0 "సింహము" 22 X 22
(బి) రు 8-0-0 సాధారణ రకము రు 7-8-0 "ఇంజను" 22 + 22 (బి) రు 7-18-0 "సింహము పాము" 22 + 22 (బి) రు 7-18-0 సాధారణరకము రు 7-1-0 "అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 7-12-0 "బంగారు దుప్పి" 22 + 22 (బి) రు 8-4-0 సాధారణరకము రు 7-4-0 "రాణి" (58) 24 24 రు 12-6-0; 2222 రు 11-4-0
చలువ:— "ముంగిస" 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యరకము రు 8-2-0 "సింహము" 22 + 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యరకము రు 7-14-0 "సింహము, పాము" 22 + 22 (బి) రు 8-18-0 సామాన్యరకము రు 7-14-0 "అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 8-10-0 సామాన్యరకము రు 7-12-0 "ఏనుగు" 22 + 22 (బి) రు 8-11-0 సామాన్యరకము రు 7-12-0.
చలవములు:— 1708 (నెట్) రు 12-8-0 గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 12-0-0 1702 రు 10-12-0 1508 రు 11-10-0 1808 రు 10-12-0 వై 4 రు 6-10-0 వై 5 రు 7-6-0 78078 రు 7-12-0 జి. జి. 78 రు 7-18-0 ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-8-0 ఎల్. ఎల్. 72 రు 7-8-8 88/888 రు 11-10-0 9041 (నెట్) రు 10-4-0 80 (నెట్) రు 8-5-0.

నూలు

40 నెంబరు (నీమ 5 పా కట్టులు)—టూక్రి రు 5-10-0 చలువ (కొంగ) రు 7-8-0; చలువ (ఎనిటిక్స్) రు 6-8-0 చలువ (నాగకన్యక) రు 6-9-6 చలువ (గుప్తి) రు 6-9-6 చలువ (గ్రడ్డజెండా) రు 6-11-0 పచ్చగుట్టము (ఎజ్జ) టి. రెడ్ కిక్ స్టీక్ అనానో రు 8-6-0.
40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు రు 11-15-0 కలర్ బాల్ రు 11-14-6. నెనులి రు 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 14-6-0 టి. (ఎజ్జ) "పాట్టెలుతల" మార్కు రు 11-8-0 ఏ రుదుకారము రు 8-9-0 ఎద్దు గడియారము రు 8-0-0; కంగారు మార్కు రు 8-18-0.
హల్లుజుల్లు రు 8-9-0 గడ్డిబండి మార్కు రు 8-9-0 పెన్నిల్లు రు 8-4-0 సిరాబుడ్డి రు 8-4-0 తెల్ల "కంగారు" ఇండియా ట్రిటానియామార్కు తెల్ల రు 10-7-0 ఇత్తడికేసులు—(డిట్ మేక్) రు 258 డిట్ (క్రూసాయర్) రు 250 రాగిరేకు రు 302

నీమెంటుపీచా వెల:—

గిల్ పీచామ్ ("చెయ్యి") రు 11-8-0 జర్మన్ "స్టాగ్" రు జర్మన్ "టవర్" రు 9-8-0 చక్కెరముటయొక్క ధర:— జావా "రెడి" రు 25-8-0 ఆగస్టు, సెప్టెంబరు రు 25-8-0. అక్టోబరు డి సెంబరు 25-6-0 వి. ఆర్. వి. (రెడి)

వేరుసెనగ నూనె

పీపాలలో రు 98-0-0

అముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 97 పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు అవుతాయి:— (7 టు-9) "అఫ్ కంట్రిన్" రు 0-14-6 టు 1-0-8 " (లేటిక్) " రు 1-1-6 టు 1-2-8 " (7-8½) బెంబూరు రు 0-15-5 టు 1-0-9 " (లేటిక్) " రు 1-1-9 టు 1-3-0 " 6½ టు 8½ బెజాన్ను రు 0-15-3 టు 1-0-6 " (6½ టు 7½) విజయనగరము రు 1-0-0 టు 1-0-9 " (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-3 గడతోలు రు 0-10-10 టు 0-11-6 గడమడతోలు రు 1-1-6 టు 1-2-8 అవుతూవతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-0

ధాన్యముల ధరలు

(16-8-1929)

మంచెబియ్యము

రంగూను "స్పెషల్" 164 పానులు	రు. అ. పై.
రంగూను "స్పెషల్" 164 పానులు	11 4 0
రంగూను "స్పెషల్ మిల్లు" "	11 8 0
బెజవాడ "డిల్లీ" (పాతవి) "	15 12 0
మైదరాబాదు "	20 0 0
ఉప్పడుబియ్యము	
డెబ్బా నెం. 1 "	12 4 0
డెబ్బా నెం. 2 "	12 0 0
" మధ్యరకము "	11 12 0
" చౌకరకము "	11 0 0
నగర మేలురకము "	18 8 0
" చౌకరకము "	18 4 0
మద్రాసు కిరుమణి "	18 0 0
" కార్ "	18 0 0
" వాడసంబ "	11 0 0

బియ్యము నూక

రంగూన్ ఏ 1 200	రు. అ. పై.
రంగూన్ ఏ 1 200	14 12 0
" ఏ 2 "	18 12 0
" ఏ 3 "	12 4 0
" బి 1 "	14 8 0
" బి 2 "	18 0 0
" బి 3 "	10 14 0
" బి 4 "	10 4 0
" సి 1 "	18 4 0
" సి 2 "	11 12 0
" సి 3 "	10 8 0
సింగపూరు ఏ 1 240	"
సెగోక్ నెం 1 216	" 14 10 0
" నె 1, 2 కలిపి "	14 6 0
బహారరకము నెం 1 210	" 18 4 0
" నెం 2 "	12 0 0
" నెం 3 "	11 0 0
పుట్టుబియ్యము (తెలుపురకము) 140	" 12 4 0
" (నలుపురకము) "	18 8 0

గోధుమలు

ఆన్సేరియను 205	రు. అ. పై.
ఆన్సేరియను 205	14 8 0
కందువా "	18 0 0
కరాచి (సర్కత్తి) "	16 0 0
" (పిసి) "	15 12 0
పండర్నూరు (ముతకరకము) "	19 0 0

నవ్వులు

వారంగల్ 156	రు. అ. పై.
వారంగల్ 156	20 0 0
దవనగిరి "	19 0 0

కాయధాన్యములు

చిక్కుడుగింజలు (నూజన్) 195	రు. అ. పై.
చిక్కుడుగింజలు (నూజన్) 195	22 8 0
బటాణి గింజలు 205	" 16 4 0
" 156	" 11 4 0
ఎజ్జ బీన్సు 195	" 12 4 0
పాడుగు బీన్సు 205	" 16 0 0
కందులు (రంగూను) 195	" 17 0 0
" (మల్) 164	" 10 0 0
కందిపప్పు (తిరుపత్తూరు) 205	" 22 8 0
" (మైదరాబాదు) "	27 8 0
" (కాన్పూరు) "	19 0 0
" (కేసరి) "	16 4 0
మినుములు (రంగూన్) 218	" 17 8 0
" (రాజనంగ) 225	" 18 0 0
" (బండరు) 225	" 17 12 0
" (చిత్తూరు) "	17 0 0
" (కాకినాడ) 67 పానులు	17 12 0
పెసలు (రంగూన్) 195 పానులు	16 0 0
" (సింగపూరు) 230	" 17 0 0
" (హిందూస్థాన్) 250	" 18 12 0
శనగలు (రంగూన్) 205	" 16 10 0
" (కరాచి) 205	" 16 10 0
" (హిందూస్థాన్) 200	" 15 12 0
శనగపప్పు (రంగూన్) 190	" 17 8 0

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల ను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

మా న సో ల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

నెల నులభము! (ప్రాప్త్యుత్పన్నప్రత్యేకము) గుణ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి వైశ్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులీంతలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, నేర్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన విజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల విరేచనమును చక్కగా గలిగించును, రుచికరమయినది. పథ్యము లేదు. 15 టులి డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

తగ్గ, ఉబ్బసము, కఫము, లుప్త, మొదలగు కాన్యకోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును 15 టులి డబ్బి రూ. 1-0-0. డి. పి. ఖర్బులు, ప్రత్యేకము పి. ఏ. అండు కో, యుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

అభ్రకభస్మము అమృతమువంటిది

శ్రీ ముక్త్యాలంబంధానమున త... పబ్లికేషన్ 2 హల మూత్రమును, వేడిని, దగ్గును, తుయను, బి గొట్టును. కాల మునంబండు చక్కెరను మాయముచేయును. శరీరమునకు మంచి దార్జ్యమునిచ్చి, రక్తకృద్విశేయమును, అనుపానవి శేషములచే నన్నివ్యాధుల నుదూరము చేయును. అనేక రోగులది కాచి మెచ్చి యున్నది. పరిశ్రమ, శుభ్రతలను పెట్టిన శ్రద్ధా ముడు. 100 మొదలు 1000 వరకు గ్రామములలో గురువైన డాక్టరులు గలవు.

300 పుటములు తు 1-కి రు. 5

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

మోక్ష చిద్రోగం

కో-అయిల్ వెంట్రుకలను కాళ్ళతముగా మొలకకుండ చేయును. రు 2. నపుంసకత్వం నరముల బలహీనతకు నెక్స్సెయి2 142 ధన్యంతరాలయం, వేటపాలెం పోస్టు.

గజ్జికి తైలము

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పుక పనిచేయును. అమృతాంజనం డిపో, బాంబాయి - మదరాసు

THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS LTD., BOMBAY.

లోక ప్రసిద్ధమైన "జాండు" గారి చ్యవనప్రాశ్

పచ్చని అల్లుములతో ఇతర ఓషధులు చేర్చి తయారుచేయబడినవి. దగ్గు, జలుబు, రొమ్ముపడి సెము, గొంతురాచుట మొదలగువాటికి అమోఘమైన ఔషధము. ఉబ్బసము, తుయ రోగము మొదలగు కఠినవ్యాధులకు ఇదిచాల మంచిగుణమిచ్చును. సామాన్యమైన బలహీనత, నరముల బలహీనత, ముసలితనముచే గల బలహీనత, రక్తక్షీణత, బరువుతగ్గుట, ప్రాణశక్తి తగ్గుట మొదలగువాటికి అమోఘమైన టానికుగా ఉపయోగించవచ్చును. దీనిని ఒకసారివాడి, చూడుడు. 1 పౌనుడబ్బి 1-కి రూ. 2-8-0, 1/2 పౌనుడబ్బి 1-కి 1-5-0.

న్నపురి రాజధానికి సోత్ ఏజంట్లు:— డామోదర్ అండు కంపెనీ 90/1 నై నప్పనాయకవిధి, పి. టి. మద్రాసు.

సబ్ ఏజంట్లు:—

అనంతపురం. కె. రామకృష్ణమచార్యులుగారు

కడప. జి. నరసింహయ్యగారు

గుంటూరు. సి. హెచ్. రామకృష్ణమూర్తిగారు

చిత్తూరు. పి. వెంకటాచలంశెట్టి అండు బ్రదర్స్

ధర్మావరం. నైద్యం. హనుమంతరావుగారు

సాలూరు. శ్రీ భృజిసుందర భంజిరేవుగారు

నెల్లూరు. ఆరియన్ ఫార్మసీ

తెనాలి. కృష్ణా ఫార్మాసిస్టేర్స్

నరసరావుపేట. పి. వి. సుబ్బారామయ్యగారు

బళ్లారి. ప్రేమచికిత్సాలయ

నర్సాపూరు. వై. సత్యనారాయణగారు

తుంగభద్ర. శ్రీ రామకృష్ణార్సు.

AMRUTANJAN

Price:

Best
Indian Pain Balm
Sold Every Where.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

ఏజంట్లు కావలెను

41

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక తుణములో పోగొట్టగల ఖ్యాతిజెందిన "జామా తైలమునకు" సమమును మందు నే రేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

ఇంగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్పారిక్, నైట్రిక్,

మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు,

63 నెం. నై నప్పనాయకవిధి, మద్రాసు.

काशामृतम्

కా మా మృ త ము

94

ఈయాషధము. రాత్రిపూట ఒక్కమాత్ర పుచ్చు కొనిన ఎంత నిస్సారమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారభా ఖ్యము నీయగలదు. రి దినములలో మూత్రములో గలసిగాని, ముందువెనుకగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్లమును దృఢ ముగా నిలిపివేయును. మధ్యనపుంసకుల, నరములబలము తగ్గి నవారు ఈమందునే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తిమంతులు కాగలరు. మియు త్రరములు రహస్య ముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు అనంత ములుగా గలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అణులు:— అమృతాశ్రమము నెం 1, ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా.

15 నిమిషములలో అత్యద్భుతముగ పిర్యవృద్ధిని గలిగించును అనేక యోగ్యతాపత్రకలా, స్వర్ణపతకములు నివ్వబడినవి.

కామాబంధు (రిజిస్టర్డ్)

ఈమాత్రను నేవించిన 15 నిమిషములలో అద్భుతగుణము గలుగును. సప్తధాతువులను సంపూర్ణబలము నిచ్చి నవయావన మును ప్రపంచసుఖమును గలిగించును. ఈఔషధమువలన గుణము లేనియెడల మందుఖరీదు వాపసుచేయబడును. 24 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0. ఒక నెలకు సరిపోవు ఔషధముగల బుడ్డి 1-కి రు. 3-0-0. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. 4595 కామబిందు పార్శ్వనీ,

45, పెద్దపేటి, తిరువల్లి క్లె-డి, మదరాసు.

సరస్వతీపవరేషైనేరాజమండ్ర

అన్ని విధములగు అచ్చుపనులు, బైండు పనులు చేయబడును.